

Från: Sara Carlbom <sara.carlbom@ei.se>
Skickat: den 19 mars 2025 14:55
Till: Regelrådet
Ämne: Remiss av förslag avseende Energimarknadsinspektionens föreskrifter om mätning av el

Bifogade filer: Energimarknadsinspektionens föreskrifter och allmänna råd om mätning, beräkning och rapportering av överförd el.docx; Konsekvensutredning avseende Energimarknadsinspektionens föreskrifter och allmänna råd om mätning, beräkning och rapportering av överförd el.docx

Uppföljningsflagga: Följ upp
Flagga: Har meddelandeflagga

Kategorier: Björn
AppServerName: p360_prod
DocumentID: RR 2025-96:01
DocumentIsArchived: -1

Du får inte ofta e-post från sara.carlbom@ei.se. [Läs om varför det här är viktigt](#)

Hej!

Energimarknadsinspektionen (Ei) föreslår nya föreskrifter och allmänna råd om mätning, beräkning och rapportering av överförd el.

Förslaget och konsekvensutredningen har varit ute på remiss mellan den 23 januari till 13 februari 2025 och därefter har branschens synpunkter tagits omhand.

Ei ger nu Regelrådet möjlighet att yttra sig över förslaget och konsekvensutredningen (se bifogat). Synpunkter kan lämnas genom e-post (registrator@ei.se). Ange ärendenummer 2024-103804 i ämnesraden. Remissvaret ska vara Ei tillhanda senast den 2 april.

Har ni frågor är ni välkomna att kontakta mig enligt nedan.

Med vänlig hälsning

Sara Carlbom | Jurist
016-542 91 35 | Växel 016-16 27 00
Postadress Box 155, 631 03 Eskilstuna
Besöksadress Libergsgatan 6, Eskilstuna | Drottninggatan 26, Stockholm
www.ei.se
[Läs om vår personuppgiftsbehandling i samband med mejl](#)

 Energimarknadsinspektionen
Swedish Energy Markets Inspectorate

Energimarknader för samhällets behov

Energimarknadsinspektionens författningssamling

Utgivare: Göran Morén (chefsjurist)
ISSN: 2000-592X

EIFS 2025:nr

Utkom från trycket den [Klicka på pilen och välj datum](#)

Energimarknadsinspektionens föreskrifter och allmänna råd om mätning, beräkning och rapportering av överförd el;

beslutade den [Klicka på pilen och ange datum](#).

Energimarknadsinspektionen föreskriver¹ följande med stöd av

- 10, 14, 19 och 34 §§ förordningen (1999:716) om mätning, beräkning och rapportering av överförd el,
- 9 a och 33 §§ förordningen (2022:585) om elnätsverksamhet,
- 27 och 29 §§ förordningen (2023:241) om det nationella elsystemet, och
- 21 § 1 förordningen (2023:242) om leverans av el och aggregeringstjänster,

och beslutar följande allmänna råd.

1 kap. Inledande bestämmelser

1 § Dessa föreskrifter innehåller bestämmelser om

- mätning och beräkning som ett nätföretag utför enligt 6 kap. 1 § ellagen (1997:857),
- rapportering av och tillgängliggörande av mätvärden enligt 6 kap. 3 § ellagen (1997:857),
- rapportering av mätvärden till företag som elproducenten har utsett enligt 6 kap. 3 a § ellagen (1997:857) och 9 a § förordningen (1999:716) om mätning, beräkning och rapportering av överförd el,
- verkställigheten av kommissionens genomförandeförordning (EU) 2023/1162 av den 6 juni 2023 om krav på driftskompatibilitet och icke-diskriminerande och transparenta förfaranden för tillgång till mät- och förbrukningsuppgifter,
- rapportering som nätföretag utför enligt 9 § förordningen (1999:716) om mätning, beräkning och rapportering av överförd el,
- schablonberäkning som ska göras enligt 2 § andra stycket förordningen (1999:716) om mätning, beräkning och rapportering av överförd el,
- anmälningar som en elleverantör ska sända till nätföretaget vid övertagande eller påbörjande av elleverans till en elanvändare enligt 9 kap. 2 § första stycket ellagen (1997:857),
- underrättelser som nätföretaget ska sända vid mottagande av en sådan anmälan från en elleverantör enligt 3 kap. 11 § 4 ellagen (1997:857),
- underrättelser som den som övertar balansansvaret ska sända till berört nätföretag vid övertagande eller påbörjande av inmatning enligt 8 kap. 27 § ellagen (1997:857),
- underrättelser som nätföretaget ska sända vid mottagande av en sådan anmälan enligt 8 kap. 29 § ellagen (1997:857),
- underrättelser som nätföretaget ska sända till Affärsverket svenska kraftnät (Svenska kraftnät) om byte av balansansvarig enligt 8 kap. 42 och 43 §§ ellagen (1997:857), och
- verkställigheten av kundgränssnitt för mätsystem och mätutrustning.

2 § Vid tillämpningen av dessa föreskrifter gäller följande.

- Vid registrering av mätvärden och andelstal ska tid anges i svensk normaltid, utan övergång till sommartid.
- Vid angivande av tidpunkter för insamling, beräkning och rapportering av mätvärden ska tid anges i aktuell tid.
- Med vardag avses dag som inte är söndag, annan allmän helgdag, lördag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton. Vilka dagar som utgör allmänna helgdagar anges i lagen (1989:253) om allmänna helgdagar.

3 § Beräkningsunderlag för andelstal och mätvärden som utgör räkenskapsinformation ska arkiveras enligt vad som anges i bokföringslagen (1999:1078). Annat beräkningsunderlag för andelstal och övriga mätvärden ska arkiveras under minst sex år med iakttagande av bokföringslagen.

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/944 av den 5 juni 2019 om gemensamma regler för den inre marknaden för el och om ändring av direktiv 2012/27/EU (omarbetning).

4 § Rapportering av mätvärden, andelstal, samt anmälningar och underrättelser som ska ske till elleverantör, balansansvarig, nätföretag och Svenska kraftnät, eller den som Svenska kraftnät utsett i dess ställe, ska ske elektroniskt i meddelandeformatet Ediel.

Mottagaren av Ediel-meddelanden ska kvittera mottagna meddelanden inom 30 minuter efter att rapporter och underrättelser har kommit mottagaren tillhanda.

Avsändaren av Ediel-meddelanden enligt 7–11 kap. ska anses ha uppfyllt sina skyldigheter om avsändaren kan visa att den rapporterade informationen har skickats inom de tidpunkter som anges i 7–11 kap. och kontrollerat att mottagaren kvitterat meddelanden. Vid saknad kvittens ska mottagaren uppmärksammas på detta förhållande inom tre vardagar.

Nätföretag ska tillhandahålla den aktuella informationen på lika villkor oberoende av vem som är mottagare av informationen.

Mottagare och avsändare av Ediel-meddelanden ska rapportera meddelanden i, av Svenska kraftnät, vid var tid godkända format.

5 § Nätföretag ska rapportera mätvärden och skicka underrättelser till elanvändare och elproducenter via det internetbaserade media (Mina sidor) som är tillgängligt hos nätföretaget. Elektronisk kommunikation i meddelandeformatet Ediel ska användas om elanvändaren eller elproducenten begär detta.

2 kap. Definitioner

1 § Utöver de definitioner som följer av kommissionens genomförandeförordning (EU) 2023/1162 av den 6 juni 2023 om krav på driftskompatibilitet och icke-diskriminerande och transparenta förfaranden för tillgång till mätvärden, ellagen (1997:857) och förordningen (1999:716) om mätning, beräkning och rapportering av överförd el avses i dessa föreskrifter med

Aktiv energi: Den aktiva elektriska energi som överförs i en elenergikrets och som ligger till grund för debitering och avräkning.

Aktuell tid: Centraleuropeisk tid med övergång till sommartid.

Anläggningsidentitet: Unik identitet för identifiering av en elanläggning som är ansluten till ett elnät som omfattas av kravet på nätkoncession enligt 2 kap. 1 § ellagen (1997:857).

Applikationsprogrammeringsgränssnitt: Ett gränssnitt som överför information mellan programvaror, system eller applikationer på ett standardiserat sätt.

Avräkning: Bestämning och fördelning av levererade kvantiteter samt prissättning av en levererad vara mellan olika aktörer.

Avräkningsmetod: Avräkningsmetoden anger vilken typ av avräkning som mätpunkten ingår i. Avräkningsmetoderna som används är dygnsavräkning och månadsavräkning. Vid månadsavräkning sker rapporteringsfrekvensen månadsvis och vid dygnsavräkning sker rapporteringsfrekvensen dygnsvis.

Balansansvarig: Den som i avtal med Svenska kraftnät har åtagit sig att det nationella elsystemet tillförs lika mycket el som tas ut i en uttagspunkt.

Balansavräkning: Bestämning och fördelning av skillnaden mellan inköpt/producerad och såld/levererad elenergi, s.k. balanskraft, samt ekonomisk reglering av denna energi. För balansansvariga utförs denna avräkning av Svenska kraftnät, eller den som Svenska kraftnät utsett i sitt ställe.

Dygnsavräkning: Avräkning av elleveranser av olika elleverantörer och balansansvariga för el som mäts i dygnsavräknade mätpunkter. Avräkningen sker per kvart i nätavräkningsområdet.

Ediel: Standard för elektroniskt informationsutbyte inom elbranschen.

Elanvändare: En kund som köper el för eget bruk. Elanvändare är också en kund, eller en grupp av samarbetande kund, som förbrukar eller lagrar el som producerats inom den egna fastigheten vilken är belägen inom ett avgränsat område, eller på en annan plats, eller som säljer egenproducerad el eller deltar i flexibilitets- eller energieffektivitetssystem, förutsatt att dessa verksamheter inte är deras huvudsakliga kommersiella verksamhet eller yrkesverksamhet.

Elproducent: Fysisk eller juridisk person som yrkesmässigt producerar och matar in elenergi i en inmatningspunkt.

Energiupplösning: Den minsta energikvantitet, inbegripet tidslängden, för mätvärden som registrerats i en elmätare.

Frånkopplad mätpunkt: Det förhållande som råder när uttags- eller inmatningspunkten är elektriskt frånkopplad efter beslut av nätföretaget.

Förbrukning: Den energi som tas ut från ett nätavräkningsområde i en uttagspunkt.

Kontrollmätare: Extra mätare för kontrolländamål som mäter samma energiflöde som en ordinarie mätare.

Kvartsmätt dygnsavräknad mätpunkt: En mätpunkt som mäts per kvart och som inte ingår i förbrukningsprofilen. Mätvärden rapporteras dygnsvis.

Kvartsmätt månadsavräknad uttagspunkt: En uttagspunkt som mäts per kvart och som ingår i förbrukningsprofilen. Mätvärden rapporteras månadsvis.

Kvartsskifte: Ett kvartsskifte sker var femtonde minut med start vid tidskiftet.

Kvartsmätvärde: Mängden överförd el under 15 minuter.

Leveransperiod: Den tidsperiod som mätvärden ska rapporteras för.

Mina sidor: Kundportal på internetbaserat media som kräver kunders personliga inloggning och där kunder får tillgång till kundspecifik information.

Månadsavräkning: Avräkning av elleveranser mellan olika elleverantörer och balansansvariga för el som levereras till uttagspunkter som inte dyngsavräknas. Månadsavräkningen för leveranser till månadsavräknade uttagspunkter sker

- preliminärt i balansavräkningen med hjälp av preliminära andelstal och förbrukningsprofilen, och
- slutgiltigt i avräkning med hjälp av slutliga andelstal.

Månadsmätt månadsavräknad uttagspunkt: En uttagspunkt där mätvärden registreras per månad och ingår i förbrukningsprofilen. Mätvärden rapporteras månadsvis.

Mätaravläsning: Manuellt utförd avläsning av en mätarens register (mätarställning).

Mätarställning: En elmätarens register över ackumulerat uppmätt energiflöde.

Mätdygn: Det dygn, i normaltids, som mätvärden registreras inom.

Mätpunkt: Gemensamt begrepp för de punkter i det koncessionspliktiga nätet för vilka nätföretaget är skyldig att mäta, det vill säga i gränspunkt, inmatningspunkt och uttagspunkt.

Mätsystem: Samtliga ingående komponenter från mätning av primärstorheter och till registrering av mätvärden för överförd el i en mätpunkt.

Mätvärde: En elmätarens mätarställning eller registrerade energiflöde per tidsperiod.

Mätvärdesinsamling: Process där mätvärden i ett mätsystem avläses eller inhämtas så att mätvärdet kan hanteras av nätföretaget i enlighet med de krav som ställs i dessa föreskrifter.

Nettoinmatning: Inmatning till elnätet från en anläggning som både producerar och förbrukar elenergi.

Normaltid: Centraleuropeisk tid utan omställning till sommartid.

Nätavräkningsområde: Ett område som fastställs av Svenska kraftnät och som omfattar ett fysiskt sammanhängande elnät eller ett sammanhängande geografiskt område med områdeskoncession i vilket den samlade inmatningen och det samlade uttaget av el ska mätas och beräknas.

Områdesidentitet: Unik identitet för identifiering av nätavräkningsområde.

Onboardas: De åtgärder som krävs för att elanvändare och berättigade parter ska kunna använda en kommunikationskanal som används vid förfaranden för tillgång till mätvärden. För berättigade parter omfattas de åtgärder som krävs för att kunna använda Ediel-systemet och för elanvändare är det åtgärder som krävs för att använda Mina sidor.

Preliminära andelstal: Prognos över en elleverantörs elleverans för kommande månad.

Preliminära mätvärden: Mätvärden som nätföretaget har beräknat och som ska ersättas av slutgiltiga mätvärden.

Produktion: Den energi som matas in i ett nätavräkningsområde i en inmatningspunkt.

Rapporteringsfrekvens: Rapportering av mätvärden med samma tidsintervall mellan rapporteringstidpunkterna.

Samlat kvartsmätvärde: Kvartsmätvärden som summerats per kvart för ett helt dygn.

Slutgiltiga mätvärden: Mätvärden som nätföretaget har samlat in och klassificerat som slutgiltiga.

Slutliga andelstal: Andelstal som fastställts efter att samtliga månadsavräknade uttagspunkter har blivit insamlade. Slutliga andelstal avräknas i slutavräkningen av månadsleveranser.

Öppet kundgränssnitt: Ett standardiserat gränssnitt i elmätaren som används i Europeiska unionen och som är baserat på en standard där elanvändare kan få tillgång till sina mätvärden i nära realtid.

3 kap. Registrering, mätaravläsning och mätvärdesinsamling

Registrering av uppgifter i uttagspunkt

1 § Nätföretaget ska fortlöpande registrera och lagra följande uppgifter per uttagspunkt i ett nätavräkningsområde:

- Anläggningsidentitet (anläggnings-id).
- Anläggningsadress.
- Årsförbrukning.
- Mätaridentitet på den eller de elmätare som är installerade i uttagspunkten.
- Identitet för mätvärden.
- Tidslängd på mätvärden (kvart eller månad).
- Frekvens för mätvärdesrapportering.
- Tidpunkter för anslutning, fränkoppling och återinkoppling.
- Avräkningsmetod (dygn eller månad).
- Elanvändningstyp.
- Områdesidentitet (områdes-id) till vilket nätavräkningsområde uttagspunkten tillhör.
- Elanvändarens identitet (till exempel person- eller organisationsnummer) för uttagspunkten.
- Elanvändarens namn och adress.
- Elleverantörens identitet (Ediel-id).
- Balansansvarigs identitet (Ediel-id).

Registrering av uppgifter i inmatningspunkt

2 § Nätföretaget ska fortlöpande registrera och lagra följande uppgifter per inmatningspunkt i ett nätavräkningsområde:

- Anläggningsidentitet (anläggnings-id).
- Anläggningsadress.
- Nettoinmatning om anslutningen avser en kombinerad inmatnings- och uttagspunkt.
- Mätaridentitet på den eller de elmätare som är installerade i inmatningspunkten.
- Identitet för mätvärden.
- Tidslängd på mätvärden (kvart).
- Frekvens för mätvärdesrapportering.
- Tidpunkter för anslutning, fränkoppling och återinkoppling.
- Avräkningsmetod (dygn).
- Energislag.
- Områdesidentitet (områdes-id) till vilket nätavräkningsområde inmatningspunkten tillhör.
- Elproducentens identitet (till exempel person- eller organisationsnummer) för inmatningspunkten.
- Elproducentens namn och adress.
- Elleverantörens identitet (Ediel-id).
- Balansansvarigs identitet (Ediel-id).

Registrering av mätvärden

3 § Vid registrering av mätvärden ska även datum och klockslag anges för varje kvartsskifte då registrering av mätvärdet skett.

Tidpunkter för mätaravläsning

4 § Nätföretaget ska utföra mätaravläsning den dag mätpunkten nyansluts, fränkopplas permanent och vid mätarbyte.

I de fall mätaravläsning enligt första stycket inte kan ske lokalt i mätsystemet får mätarställningen inhämtas med annan tillförlitlig metod.

Allmänna råd

Exempel på när mätaravläsning inte kan ske lokalt enligt andra stycket kan vara att mätaren inte kan spänningssättas vid installationstillfället.

Tidpunkter för insamling och registrering av mätvärden i månadsavräknade uttagspunkter

5 § Nätföretaget ska i en kvartsmätt månadsavräknad uttagspunkt registrera mätvärden vid varje kvartsskifte.

Nätföretaget ska i en månadsmätt månadsavräknad uttagspunkt registrera mätvärden efter varje leveransperiods slut kl. 00.00 den första dagen i varje månad.

I en månadsmätt och månadsavräknad uttagspunkt ska nätföretaget därutöver registrera mätvärden då en elleverans övertas, påbörjas eller avslutas vid annan tidpunkt än vid månadsskiftet.

Om registrering av mätvärden i en månadsmätt månadsavräknad uttagspunkt inte kan ske vid de tidpunkter som anges i andra stycket ska registrering ske senast två vardagar efter de tidpunkter som anges i andra stycket.

Elanvändare som ingår i en månadsmätt månadsavräknad uttagspunkt kan ingå avtal med elleverantören som förutsätter att den överförda elen ska mätas varje kvart, eller begära sådan mätning. Registrering av mätvärden ska i dessa fall ändras till kvartsmätning och mätvärden ska samlas in minst en gång per dygn.

Allmänna råd

Registrering som inte kan ske i mätaren eller mätsystemet enligt fjärde stycket kan till exempel vara att elanvändaren själv läser av mätaren och rapporterar mätvärden till nätföretaget efter särskild överenskommelse. Detta kan gälla för en myndighet som undantagits från ett eller flera funktionskrav enligt 32 § i förordningen (1999:716) om mätning, beräkning och rapportering av överförd el, och därför inte rapporterar mätvärdena i tid till nätföretaget. Nätföretaget bör upprätta avtal med elanvändaren för att säkerställa att elanvändaren inkommer med mätvärdena i tid.

Tidpunkter för insamling och registrering av mätvärden i dygnsavräknade mätpunkter

6 § Nätföretaget ska i en kvartsmätt dygnsavräknad mätpunkt registrera mätvärden varje kvartsskifte och samla in mätvärden minst en gång per dygn.

Mätvärdens tillgänglighet för avräkning

1 § Nätföretaget ska lagra mätvärden i enlighet med hur mätvärdet har registrerats enligt 3 kap. 3 §.

Beräkning av mätvärden då registrering sker vid annan tidpunkt än kl. 00.00

2 § Mätvärden i en månadsavräknad uttagpunkt som inte har registrerats vid de tidpunkter som anges enligt 3 kap. 5 § ska beräknas till föreskrivna registreringstidpunkter. Beräkningen ska baseras på de mätvärden som har registrerats närmast innan och närmast efter den föreskrivna registreringstidpunkten.

Fördelning av överförd el före och efter registreringstidpunkten ska ske proportionellt.

Rättning av månadsavräknade mätvärden

3 § Nätföretaget ska rätta felaktiga månadsavräknade mätvärden genom att fördela energin över tiden.

Beräkning av uppskattad förbrukning

4 § Mätvärden för månadsavräknade uttagpunkter, som har registrerats eller beräknats, ska ligga till grund för envar av de följande tolv månadernas uppskattade förbrukning. Uppskattad förbrukning för en viss månad ska ha samma energivärde som registrerats i uttagpunkten samma tidsperiod föregående år.

För en nyansluten månadsavräknad uttagpunkt ska nätföretaget beräkna förbrukningen för de tolv kommande månaderna. Beräkningen ska baseras på uppskattad årsförbrukning och ske med en tillförlitlig metod för förbrukningens fördelning som motsvarar de månader som beräkningen avser.

Beräkning av årsförbrukning

5 § Årsförbrukningen ska beräknas genom att summera de tolv månadernas uppskattade förbrukning enligt 4 §.

5 kap. Beräkning av det samlade energiflödet i mätpunkter som ska dygnsavräknas

Allmänna bestämmelser

1 § Nätföretaget ska, med bibehållen energiupplösning på mätvärden, varje dygn beräkna samlade kvartsmätvärden per nätavräkningsområde. Beräkningen ska ske genom att summera enskilda kvartsmätvärden för de mätpunkter som ska dygnsavräknas. Antalet mätpunkter som ska ingå i samlade kvartsmätvärden ska registreras.

Samlade energiflödet för gränspunkter

2 § Nätföretaget ska för varje angränsande nätavräkningsområde summera kvartsmätvärden som registreras i gränspunkter med hänsyn till energiriktning.

Samlade energiflödet för inmatningspunkter

3 § Nätföretaget ska per elleverantör och balansansvarig beräkna samlade kvartsmätvärden per typ av elproduktion för inmatningspunkter, om mätresultaten avser produktionsanläggningar som var och en levererar en effekt som understiger 1 megawatt.

Samlade energiflödet för kvartsmätta och dygnsavräknade uttagpunkter

4 § Nätföretaget ska beräkna samlade kvartsmätvärden för uttagpunkter per typ av elanvändning. För varje elleverantör ska ett samlat mätvärde beräknas per balansansvarig för de uttagpunkter där elleverantören levererar energi till elanvändare.

Beräkning av förbrukningsprofilen i schablonberäkningsområden

5 § Nätföretaget ska för varje schablonberäkningsområde beräkna förbrukningsprofilen med kvartsupplösning.

Vid beräkning av förbrukningsprofilen ska med hänsyn till energiriktning följande uppgifter summeras:

1. Den samlade kvartsmätta och dygnsavräknade förbrukningen.
2. Den samlade utmatningen till angränsande nätavräkningsområden.
3. Schablonberäkningsområdets samlade inmatning från produktion.
4. Den samlade inmatningen från angränsande nätavräkningsområden.

Beräkning av nätförluster i nätavräkningsområden

6 § Nätföretaget ska beräkna nätförlusterna med kvartsupplösning för nätavräkningsområden där samtliga uttagspunkter är kvartsmätta och dygnsavräknade. Nätförlusterna ska registreras på den elleverantör respektive den balansansvarige som nätföretaget har avtal med.

Vid beräkning av nätförlusterna ska med hänsyn till energiriktning följande uppgifter summeras:

1. Den samlade kvartsmätta och dygnsavräknade förbrukningen.
2. Den samlade utmatningen till angränsande nätavräkningsområden.
3. Nätavräkningsområdets samlade inmatning från produktion.
4. Den samlade inmatningen från angränsande nätavräkningsområden.

Rättningar av samlade mätvärden

7 § Nätföretaget ska rätta samlade mätvärden om mätvärden saknas eller är felaktiga vid beräkning enligt 1–6 §§.

Rättning av samlade mätvärden ska ske enligt 8 kap.

6 kap. Beräkning av andelstal

Allmänna bestämmelser

1 § Nätföretaget ska för varje leveransmånad och per schablonberäkningsområde beräkna andelstal i hela kilowattimmar.

Nätföretaget ska registrera antalet uttagspunkter som enligt leveransåtagandet ingår i preliminära och slutliga andelstal.

Preliminära andelstal för förbrukning

2 § Nätföretaget ska beräkna preliminära andelstal för förbrukning den kommande månaden i ett schablonberäkningsområde genom att summera uppskattad förbrukning enligt 4 kap. 4 § för leveransmånaden i de uttagspunkter som ska månadsavräknas. Preliminära andelstal för förbrukning den kommande månaden ska beräknas per

- elleverantör, med ett andelstal per balansansvarig för de uttagspunkter där elleverantören kommer att leverera el, och
- balansansvarig, med ett andelstal per elleverantör för vars uttagspunkter den balansansvarige kommer att ta balansansvar.

Den balansansvariges totala preliminära andelstal ska även summeras.

Beräkningen ska utföras efter att månadens övertagande av elleveranser har anmälts för den kommande månaden och senast så att rapporteringstidpunkt i 9 kap. kan följas.

Preliminära andelstal för nätförluster

3 § Preliminära andelstal för nätförluster i ett schablonberäkningsområde för den kommande månaden ska utgöras av slutliga andelstal för nätförluster samma månad föregående år.

Preliminära andelstal för nätförluster ska redovisas per elleverantör och balansansvarig som kommer att ansvara för elleveransen respektive ta balansansvar för nätförlusterna den kommande leveransmånaden.

Totalt preliminära andelstal

4 § Totalt preliminära andelstal ska beräknas genom att summera preliminära andelstal för förbrukning och för förluster i ett schablonberäkningsområde.

Slutliga andelstal för förbrukning

5 § Nätföretaget ska för varje leveransmånad beräkna slutliga andelstal för förbrukning i ett schablonberäkningsområde genom att summera energin i de uttagspunkter som ska månadsavräknas.

Slutliga andelstal för förbrukning beräknas per

- elleverantör, med ett andelstal per balansansvarig för de uttagspunkter där elleverantören levererat el, och
- balansansvarig, med ett andelstal per elleverantör för de uttagspunkter den balansansvarige har balansansvar för.

Den balansansvariges totala slutliga andelstal ska även summeras.

Det faktiska antalet uttagspunkter, vars mätvärden har samlats in och finns tillgängliga vid tidpunkten för rapportering av det slutliga andelstalet, och som ingår i beräkningen av slutliga andelstal ska registreras.

Slutliga andelstal för nätförluster

6 § Nätföretaget ska för varje leveransmånad beräkna slutliga andelstal för nätförluster i ett schablonberäkningsområde genom att reducera schablonberäkningsområdets förbrukningsprofil med summan av slutliga andelstal för förbrukning för samma leveransmånad.

Slutliga andelstal för nätförluster ska avse den elleverantör och den balansansvarige som ansvarar för elleverans respektive balansansvar för nätförlusterna.

Rättningar av slutliga andelstal

7 § Nätföretaget ska, om mätvärden saknas eller är felaktiga vid beräkning av slutliga andelstal enligt 5–6 §§, rätta slutliga andelstal.

Rättning av mätvärden ska i första hand ske innan slutliga andelstal beräknas och i andra hand innan preliminära andelstal beräknas för motsvarande leveransmånad tolv månader senare.

7 kap. Rapportering av enskilda mätvärden för en mätpunkt

Allmänna bestämmelser

1 § Mätarställningar vid leveransperiodens början och vid leveransperiodens slut ska rapporteras. Tidpunkter för när mätvärdena registrerades ska framgå. Mätarställningar vid periodens början och slut behöver inte rapporteras för elmätare som använder ström- eller spänningstransformator.

Vid all rapportering från nätföretaget till elanvändare eller elproducent ska anläggningsidentitet (anläggnings-id) och identitet på nätavräkningsområdet (områdes-id) tydligt anges. Andra beteckningar för uppgifterna får inte användas.

Elanvändare som ingår i en månadsavräknad uttagpunkt kan ingå avtal med elleverantören som förutsätter att den överförda elen ska mätas varje kvart, eller begära sådan mätning. Avräkningsmetoden för mätpunkten ska i dessa fall ändras till dygnsavräkning.

Vid rapportering av slutgiltiga mätvärden ska nätföretaget ange om mätvärdet är beräknat eller uppmätt.

Rapportering av enskilda mätvärden ska omfatta energivärden med den energiupplösning som de har registrerats med i mätpunkten.

Allmänna råd

Krav på nätföretag att skicka mätvärden med bibehållen energiupplösning enligt femte stycket innebär en skyldighet för elleverantörer att ta emot och behandla kvartsmätvärden. Elleverantören ska visa kvartsmätvärdena för elanvändare i enlighet med kraven i Energimarknadsinspektionens föreskrifter och allmänna råd (EIFS 2024:2) om elleverantörers information till elanvändare.

Rapportering av enskilda mätvärden i en gränspunkt

2 § Nätföretaget ska rapportera enskilda mätvärden i en gränspunkt senast kl. 08.00 dagen efter mätdygnet till det nätföretag vars nätavräkningsområde gränsar till det egna nätavräkningsområdet.

Rapportering av enskilda mätvärden i en inmatningspunkt

3 § Nätföretaget ska rapportera enskilda mätvärden i en inmatningspunkt senast kl. 09.00 dagen efter mätdygnet till:

- Den elleverantör som tar emot den inmatade energin.
- Den elproducent som matat in energin i inmatningspunkten och på begäran till det företag som elproducenten utsett. Rapporterade mätvärden ska visas för elproducenten enligt 12 kap. 1 §.
- Den elanvändare som matat in energin i inmatningspunkten och till berättigade parter som elanvändaren godkänt enligt kommissionens genomförandeförordning (EU) 2023/1162. Rapporterade mätvärden ska visas för elanvändaren enligt 12 kap. 1 §.
- Svenska kraftnät, eller den som Svenska kraftnät utsett i dess ställe, om produktionsanläggningen kan leverera en effekt om 1 megawatt eller mer.

Nätföretaget ska rapportera enskilda mätvärden i en inmatningspunkt till kontoföringsmyndigheten för elcertifikat och ursprungsgarantier för en produktionsanläggning som uppfyller kraven enligt 9 § 1 d) förordningen (1999:716) om mätning, beräkning och rapportering av överförd el. Rapportering ska sändas om mätresultaten avser el som matas in från en produktionsanläggning som har rätt till tilldelning av elcertifikat enligt lagen (2011:1200) om elcertifikat eller som har rätt till tilldelning av ursprungsgarantier enligt lagen (2010:601) om ursprungsgarantier för el. Rapporteringen ska ske senast den femte vardagen efter mätdygnet till kontoföringsmyndigheten för elcertifikat.

Rapportering av enskilda mätvärden i en kvartsmätt uttagpunkt som dygnsavräknas

4 § Nätföretaget ska rapportera enskilda mätvärden i en kvartsmätt dygnsavräknad uttagpunkt senast kl. 09.00 dagen efter mätdygnet till:

- Den elleverantör som levererat den uttagna energin.
 - Den elanvändare som tagit ut energin i uttagspunkten och till berättigade parter som elanvändaren godkänt enligt kommissionens genomförandeförordning (EU) 2023/1162. Rapporterade mätvärden ska visas för elanvändaren enligt 12 kap. 1 §.
- Om debiteringsperioden omfattar mer än en månad, och undantaget enligt 1 § första stycket inte är tillämpligt, ska vid rapportering i samband med debitering även mätarställningar vid varje månadsskifte redovisas.

Ersättning av saknade mätvärden

5 § Om slutgiltiga kvartsmätvärden i en dygnsavräknad eller månadsavräknad anläggning inte kan rapporteras till elleverantören vid ordinarie rapporteringstillfälle enligt 4 och 7 §§ ska nätföretaget rapportera preliminära mätvärden. Preliminära mätvärden ska tas fram genom att använda en tillförlitlig metod. Vid rapportering av preliminära mätvärden ska det också rapporteras vilka mätvärden som är preliminära och att de ska ersättas av slutgiltiga mätvärden.

Om kvartsmätvärden saknas från en ordinarie mätare och inte går att samla in i efterhand ska nätföretaget ta fram slutgiltiga mätvärden på annat sätt. De preliminära mätvärdena ska ersättas med mätvärden från en kontrollmätare eller med hjälp av en tillförlitlig metod som resulterar i rimliga mätvärden vid avräkning eller för nätförluster.

Om mätvärden saknas vid föreskriven rapporteringstidpunkt ska nätföretaget inom en vardag efter det att mätvärdet är tillgängligt rapportera korrigerade mätvärden till mottagare enligt 3, 4 och 7 §§.

Rapportering av slutgiltiga kvartsmätvärden som är dygnsavräknade ska ske senast den tolfte dagen efter mätdygnen. Om insamling av mätvärden kräver platsbesök för felavhjälpning och anläggningen har en huvudsäkring om högst 63 ampere ska rapportering av slutgiltiga mätvärden ske senast den trettonde dagen efter mätdygnen.

Om mätvärden för en månadsavräknad mätare saknas enligt tredje stycket, ska nätföretaget vidta nödvändiga åtgärder för att kunna rapportera mätvärden senast vid nästkommande rapporteringstillfälle.

Allmänna råd

En tillförlitlig metod enligt första och andra styckena innebär att nätföretaget i första hand bör fördela mängden överförd el över en period. Fördelningen kan göras utifrån uppmätt total mängd överförd el för perioden där mätvärden saknas. Fördelningen kan baseras på anläggningsägarens uppgifter om sin förbrukning eller produktion.

Om även den totala mängden överförd el saknas bör den totala mängden el uppskattas med hjälp av tidigare mätvärden för samma period och i samråd med elanvändaren eller elproducenten. Nätföretaget kan använda sig av elanvändarens eller elproducentens mätvärden eller deras uppgifter om sin egen förbrukning eller produktion, om sådana data finns och bedöms som tillförlitliga av nätföretaget.

Ersättning av saknade mätvärden på anläggningar där säkerhetskänslig verksamhet bedrivs

6 § Om mätvärden saknas för anläggningar där säkerhetskänslig verksamhet bedrivs och där anläggningsägaren begärt undantag från något funktionskrav enligt 32 § i förordningen (1999:716) om mätning, beräkning och rapportering av överförd el ska nätföretaget beräkna mätvärdena med en lämplig metod.

Om mätvärden inte kan beräknas på grund av att den totala mängden överförd el saknas ska mätvärden uppskattas med en lämplig metod. En lämplig metod ska tillämpas som innebär att mätvärden resulterar i rimliga värden vid avräkning eller för nätförluster. Metoden ska tillse att säkerhetsklassificerade uppgifter inte röjs. Metoden ska tas fram i samråd med anläggningsägaren.

Allmänna råd

Om slutgiltiga mätvärden inte kan rapporteras för en anläggning som bedriver säkerhetskänslig verksamhet och där elanvändaren själv läser av mätaren, bör nätföretaget upprätta avtal med elanvändaren för att säkerställa att elanvändaren inkommer med mätvärdena i tid.

Rapportering till en elleverantör av enskilda mätvärden för en månadsavräknad uttagpunkt

7 § Nätföretaget ska rapportera enskilda mätvärden till elleverantören i en månadsavräknad uttagpunkt senast den femte vardagen i månaden efter leveransperiodens slut.

Om ett mätvärde vid en viss registreringstidpunkt enligt 3 kap. 3 § saknas ska det senaste insamlade mätvärdet rapporteras tillsammans med information om att mätvärdet saknas.

Om ett mätvärde inkommer vid annan registreringstidpunkt än leveransperiodens slut kl. 00.00 ska mätvärdet beräknas enligt 4 kap. 2 §. Därefter ska mätvärdet rapporteras, vid rapportering ska det framgå att mätvärdet är beräknat.

Om nätföretaget inför föreskriven rapporteringstidpunkt har kontrollerat och dokumenterat att en mätarställning inte kan registreras på grund av att elanläggningen och elmätaren är frånkopplade, ska nätföretaget i stället rapportera senast kända mätarställning till elleverantören. Nätföretaget ska säkerställa att

ingen el kan ha överförts innan rapportering utförs. Om nätföretaget säkerställt att ingen el kommer att överföras till elanvändaren inom en angiven tidsperiod, behöver nätföretaget inte säkerställa det vid varje rapporteringstillfälle utan tills den angivna tidsperioden passerat.

Allmänna råd

Vid rapportering av senast kända mätarställning enligt fjärde stycket bör mängden överförd el bli 0 i de fall samma mätarställning rapporteras flera gånger.

Rapportering till elanvändare av enskilda mätvärden för en månadsavräknad uttagpunkt

8 § Nätföretaget ska till elanvändaren, och på begäran till berättigade parter som elanvändaren godkänt, senast vid sin debitering rapportera enskilda mätvärden i en uttagpunkt som ska månadsavräknas. Rapporterade mätvärden ska visas för elanvändaren enligt 12 kap. 1 §. Förutom mätvärden enligt 1 § ska följande uppgifter rapporteras:

- Mätarställningar vid varje månadsskifte om debiteringsperioden omfattar mer än en månad.
- Årsförbrukning enligt 4 kap. 5 §.

Rapportering och korrigerande av felaktiga mätvärden

9 § Nätföretaget ska vid fel i mätvärden inom skälig tid redovisa orsaken till felet, uppmätt eller beräknad energimängd, vilken tidsperiod felet avser och vilka intressenter felet påverkar. Redovisningen ska ske till mottagare enligt 3, 4 och 7 §§.

Beräkning av energimängd ska ske med hjälp av en tillförlitlig metod där slutgiltiga mätvärden resulterar i rimliga värden vid avräkning eller för nätförluster.

Om mätvärden är felaktiga vid föreskriven rapporteringstidpunkt ska nätföretaget inom skälig tid rapportera korrigerade mätvärden till mottagare enligt 3, 4 och 7 §§.

Allmänna råd

Vad som utgör skälig tid enligt första och tredje styckena kan variera beroende på hur lång tid det tar att utreda det uppkomna fallet. I normalfallet bör det ske inom fjorton kalenderdagar.

En tillförlitlig metod enligt andra stycket innebär att nätföretaget i första hand bör använda uppmätta mätvärden eller mätvärden från en kontrollmätare. I andra hand bör nätföretaget fördela mängden överförd el över en period. Fördelningen görs utifrån uppmätt total mängd överförd el för perioden där mätvärden saknas. Fördelningen kan baseras på anläggningsägarens uppgifter om sin förbrukning eller produktion.

Om även den totala mängden överförd el saknas behöver den totala mängden uppskattas med hjälp av tidigare mätvärden för samma period och i samråd med elanvändaren eller elproducenten. Nätföretaget kan använda sig av elanvändarens eller elproducentens mätvärden eller deras uppgifter om sin egen förbrukning eller produktion, om sådana data finns och bedöms som tillförlitliga av nätföretaget.

Rapportering av uppskattad förbrukning för en uttagpunkt vid påbörjande eller övertagande av elleverans

10 § Nätföretaget ska rapportera uppskattad förbrukning i en månadsavräknad uttagpunkt enligt 4 kap. 4 § till den elleverantör som kommer att leverera den uttagna energin. Rapporteringen ska ske senast tre kalenderdagar före det att elleveransen ska övertas, eller senast fyra vardagar efter det att en elleverantör eller anvisad elleverantör har påbörjat en elleverans i uttagpunkten. Den uppskattade förbrukningen ska avse energin för de tolv följande månaderna.

Kommunikationsgränssnitt för elanvändare och elproducenter vid tillgängliggörande och rapportering av mätvärden

11 § Nätföretaget ska använda internetbaserat media (Mina sidor) för att tillgängliggöra mätvärden för elanvändare i enlighet med kommissionens genomförandeförordning (EU) 2023/1162. Mätvärdena ska tillgängliggöras för elanvändare genom att laddas ner i sådant format som anges i 12 kap. 4 §.

Nätföretaget ska använda internetbaserat media (Mina sidor) för att utbyta sådan information som krävs enligt kommissionens genomförandeförordning (EU) 2023/1162 med elanvändare.

Nätföretaget ska rapportera mätvärden till elproducenter via det internetbaserade media (Mina sidor) som är tillgängligt hos nätföretaget. Elektronisk kommunikation i meddelandeformatet Ediel ska användas om elproducenten har Ediel-id och begär det.

Kommunikationsgränssnitt för berättigade parter vid tillgång till och rapportering av elanvändares och elproducenters mätvärden

12 § Nätföretaget ska rapportera elanvändares mätvärden till berättigade parter enligt kommissionens genomförandeförordning (EU) 2023/1162. Rapporteringen ska ske med Ediel-meddelanden i, av Svenska kraftnät, vid var tid godkända format.

Nätföretaget ska utbyta information med berättigade parter enligt kommissionens genomförandeförordning (EU) 2023/1162. Utbytet ska ske med Ediel-meddelanden i, av Svenska kraftnät, vid var tid godkända format.

Nätföretaget ska rapportera elproducenters mätvärden via Ediel-meddelanden till företag som elproducenten har utsett.

Nätföretaget ska ta emot anmälningar via Ediel-meddelanden från företag som elproducenten utsett för att starta och avsluta rapportering av mätvärden till företag som elproducenten utsett.

Allmänna råd

Vid rapportering av elanvändares mätvärden till berättigade parter enligt första stycket bör Ediel-meddelanden utformas i linje med informationsobjekten i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2023/1162, samt 10 och 11 kap.

8 kap. Rapportering av samlade kvartsmätvärden och förbrukningsprofil

Allmänna bestämmelser

1 § Rapportering av samlade kvartsmätvärden enligt 2–6 §§ ska ske senast kl. 09.00 dagen efter mätdygnen. Tidpunkten för när mätvärdena registrerades och antalet mätpunkter som ingår i summeringen ska framgå.

Om samlade mätvärden består av ett eller flera ersatta kvartsmätvärden enligt 7 kap. 5 § ska det samlade kvartsmätvärdet rapporteras tillsammans med information om att kvartsmätvärdet ska korrigeras.

Rapportering av samlade kvartsmätvärden för gränspunkter

2 § Nätföretaget ska rapportera samlade kvartsmätvärden som beräknats för områdesgränser mellan två närliggande nätavräkningsområden till Svenska kraftnät, eller den Svenska kraftnät utsett i dess ställe. Energiriktningen avgör det tecken som det summerade mätvärdet ska rapporteras med.

Rapportering av samlade kvartsmätvärden för inmatningspunkter

3 § Nätföretaget ska rapportera samlade kvartsmätvärden för inmatningspunkter per typ av elproduktion till Svenska kraftnät, eller den Svenska kraftnät utsett i dess ställe, avseende ett samlat kvartsmätvärde per elleverantör för de inmatningspunkter där den balansansvarige har balansansvar för elproduktion om mätresultaten avser produktionsanläggningar som var och en levererar en effekt som understiger 1 megawatt.

Rapportering av samlade kvartsmätvärden för dygnsavräknade uttagpunkter

4 § Nätföretaget ska rapportera samlade kvartsmätvärden per typ av elanvändning för uttagpunkter till Svenska kraftnät, eller den Svenska kraftnät utsett i dess ställe, avseende ett samlat kvartsmätvärde per elleverantör för de uttagpunkter där den balansansvarige har balansansvar för förbrukning.

Rapportering av samlade kvartsmätvärden för nätförluster

5 § Nätföretaget ska rapportera samlade kvartsmätvärden för nätförluster till

- elleverantören, avseende ett kvartsmätvärde för nätförlusterna omfattande elleverantörens leverans till nätföretaget, och
- Svenska kraftnät, eller den Svenska kraftnät utsett i dess ställe, avseende ett kvartsmätvärde för nätförlusterna omfattande elleverantörens leverans av el till nätföretaget.

Rapportering av förbrukningsprofil för schablonberäkningsområden

6 § Nätföretaget ska för varje schablonberäkningsområde rapportera förbrukningsprofilen till Svenska kraftnät, eller den Svenska kraftnät utsett i dess ställe.

Rapportering av korrigerade kvartsmätvärden efter rättningar av felaktiga mätvärden

7 § Om fel upptäcks i mätvärden efter rapporteringen enligt 2–4 §§, och rapportering har gjorts enligt 5 och 6 §§, ska nätföretaget rapportera de korrigerade samlade mätvärdena senast den tolfte dagen efter mätdygnen.

Allmänna bestämmelser

1 § Nätföretaget ska för varje leveransmånad och per schablonberäkningsområde rapportera andelstal i hela kilowattimmar, samt antalet uttagspunkter per andelstal för förbrukning som beräknats enligt 6 kap.

Tillsammans med andelstal ska uppgifter finnas om tidpunkten när andelstalet registrerades.

Rapportering av preliminära andelstal för förbrukning

2 § Nätföretaget ska senast den 24:e i månaden innan leveransmånaden rapportera preliminära andelstal för förbrukning till

- elleverantören, avseende ett andelstal per balansansvarig för de uttagspunkter där elleverantören kommer att leverera el,
- balansansvarig, avseende ett andelstal per elleverantör för vars uttagspunkter den balansansvarige kommer att ta balansansvar, och
- Svenska kraftnät, eller den Svenska kraftnät utsett i dess ställe, avseende summan av den balansansvariges preliminära andelstal.

Rapportering av preliminära andelstal för nätförluster

3 § Nätföretaget ska senast den 24:e i månaden innan leveransmånaden rapportera preliminära andelstal för nätförluster i ett schablonberäkningsområde till

- elleverantör, avseende ett andelstal för nätförluster omfattande elleverantörens kommande försäljning till nätföretaget,
- balansansvarig, avseende ett andelstal för nätförluster omfattande den balansansvariges kommande balanshållning av nätförluster, och
- Svenska kraftnät, eller den Svenska kraftnät utsett i dess ställe, avseende ett andelstal för nätförluster omfattande den balansansvariges kommande balanshållning av nätförluster.

Rapportering av totalt preliminärt andelstal

4 § Nätföretaget ska senast den 24:e i månaden innan leveransmånaden rapportera totalt preliminärt andelstal i ett schablonberäkningsområde till elleverantörer och balansansvariga.

Rapportering av slutliga andelstal för förbrukning

5 § Nätföretaget ska senast den sista dagen i den andra månaden efter leveransmånaden rapportera slutliga andelstal för förbrukning till

- elleverantör, avseende ett andelstal per balansansvarig för de uttagspunkter där elleverantören levererat el,
- balansansvarig, avseende ett andelstal per elleverantör för vars uttagspunkter den balansansvarige har tagit balansansvar, och
- Svenska kraftnät, eller den Svenska kraftnät utsett i dess ställe, avseende summan av den balansansvariges slutliga andelstal.

Rapportering av slutliga andelstal för nätförluster

6 § Nätföretaget ska senast den sista dagen i den andra månaden efter leveransmånaden rapportera slutliga andelstal för nätförluster till

- elleverantör, avseende ett andelstal för nätförluster omfattande elleverantörens försäljning till nätföretaget,
- balansansvarig, avseende ett andelstal för nätförluster omfattande den balansansvariges balanshållning av nätförluster, och
- Svenska kraftnät, eller den Svenska kraftnät utsett i dess ställe, avseende ett andelstal för nätförluster omfattande den balansansvariges balanshållning av nätförluster.

Rapportering av korrigerade slutliga andelstal efter rättningar av felaktiga mätvärden

7 § Nätföretaget ska, efter det att rättning skett av slutliga andelstal, snarast möjligt rapportera de korrigerade slutliga andelstalen. Rapporteringen ska ske innan preliminära andelstal beräknas för motsvarande leveransmånad tolv månader senare.

10 kap. Elleverantörens anmälningar gällande rapportering av mätvärden

Anmälan vid påbörjande eller övertagande av elleverans

1 § Den elleverantör som har ingått ett giltigt avtal om elleverans med en elanvändare i dennes uttagspunkt om påbörjande eller övertagande av elleverans enligt 9 kap. 2 § första stycket ellagen (1997:857), ska vid anmälan till nätföretaget lämna följande uppgifter:

- Elleverantörens identitet (Ediel-id) för den elleverantör som har ingått avtal om elleverans med elanvändaren i dennes uttagspunkt.
- Nätföretagets identitet (Ediel-id).
- Anläggningsidentitet (anläggnings-id).
- Områdesidentitet (områdes-id).
- Balansansvarigs identitet (Ediel-id).
- Elanvändarens identitet (person- eller organisationsnummer).
- Elanvändarens namn och adress.
- Orsak till anmälan (påbörjande eller övertagande).
- Tidslängd på mätvärden (kvart eller månad).
- Startdatum för elleverans.

Anmälan ska ske via Ediel. Anmälan får inte skickas av elleverantören om det finns en pågående tvist mellan elleverantören och elanvändaren om avtalets giltighet.

Elleverantören ska skicka meddelandet omedelbart efter att en elanvändare, som är en konsument, lämnat skriftlig accept av avtalet enligt lagen (2005:59) om distansavtal och avtal utanför affärslokaler.

Allmänna råd

Om anmälan om påbörjande eller övertagande av elleverans avser en elanvändare med skyddad identitet eller en utländsk medborgare som saknar personnummer eller liknande, bör företrädesvis den av nätföretaget registrerade kundidentiteten användas för att identifiera elanvändaren. I annat fall kan elanvändarens födelsedatum användas.

Anmälan vid påbörjande eller övertagande av mottagen elproduktion

2 § Den elleverantör som har ingått ett giltigt avtal om att ta emot inmatad elproduktion ska, innan elleverantören påbörjar eller övertar mottagandet av den inmatade elproduktionen, till nätföretaget lämna följande uppgifter:

- Elleverantörens identitet (Ediel-id) för den elleverantör som har ingått avtal med elproducenten om mottagande av inmatning i dennes inmatningspunkt.
- Nätföretagets identitet (Ediel-id).
- Anläggningsidentitet (anläggnings-id).
- Områdesidentitet (områdes-id).
- Balansansvarigs identitet (Ediel-id).
- Elproducentens identitet (person- eller organisationsnummer).
- Elproducentens namn och adress.
- Orsak till anmälan (påbörjande eller övertagande).
- Startdatum för förändring av mottagande av elproduktion.

Första stycket gäller inte för en elleverantör med mottagningsplikt enligt 9 kap. 16 § första stycket ellagen (1997:857) och som före avtalets ingående redan tar emot den inmatade elproduktionen. Då gäller i stället vad som anges i 6 §.

Elleverantörens anmälan ska ske via Ediel. Anmälan får inte skickas av elleverantören om det finns en pågående tvist mellan elleverantören och elproducenten om avtalets giltighet.

Återtagande av anmälan om påbörjande eller övertagande av elleverans och mottagande av elproduktion

3 § Elleverantören ska anmäla till nätföretaget om påbörjande eller övertagande av elleverans och mottagande av elproduktion enligt 1 och 2 §§ ska återtas. Anmälan ska skickas via Ediel och omedelbart efter att ett avtal har ångrats av elanvändaren eller elproducenten, eller om elleveransen eller mottagandet av elproduktion av andra skäl inte ska övertas eller påbörjas. Anmälan ska så långt som möjligt vara nätföretaget tillhanda senast fyra kalenderdagar före leveransstart eller mottagande av elproduktion.

Elleverantörens återtagande av anmälan om påbörjande av elleverans och mottagande av elproduktion enligt 1 och 2 §§ ska vara nätföretaget tillhanda så långt som möjligt senast samma dag som leveransstart ska ske.

Elleverantörens anmälan vid övertagande av balansansvar

4 § Elleverantören ska vid anmälan om övertagande av balansansvar till nätföretaget enligt 8 kap. 27 § ellagen (1997:857) lämna följande uppgifter:

- Anmälande elleverantör (Ediel-id).
- Nätföretagets identitet (Ediel-id).
- Anläggningsidentitet (anläggnings-id).
- Områdesidentitet (områdes-id).
- Ny balansansvarigs identitet (Ediel-id).
- Starttidpunkt för övertagande av balansansvar.

Anmälan vid byte av tidslängd på mätvärden i en månadsavräknad uttagpunkt

5 § En elleverantör som med en elanvändare har ingått eller avslutat ett avtal som kräver kvartsmätning ska anmäla följande uppgifter till nätföretaget:

- Anmälande elleverantör (Ediel-id).
- Nätföretagets identitet (Ediel-id).
- Anläggningsidentitet (anläggnings-id).
- Områdesidentitet (områdes-id).
- Tidslängd på mätvärden (kvart eller månad).
- Datum för ändring.

Anmälan om förändrade förutsättningar för en inmatningspunkt

6 § En elleverantör med mottagningsplikt enligt 9 kap. 16 § första stycket ellagen (1997:857) som har ingått eller avslutat ett avtal om inmatning med en elproducent ska omgående anmäla följande uppgifter till nätföretaget:

- Anmälande elleverantör (Ediel-id).
- Balansansvarigs identitet (Ediel-id).
- Nätföretagets identitet (Ediel-id).
- Anläggningsidentitet (anläggnings-id).
- Områdesidentitet (områdes-id).
- Ingånget eller avslutat avtal om inmatning.
- Datum för ändring.

En elleverantör som inte omfattas av mottagningsplikt och som avslutar ett avtal om inmatning med en elanvändare som har rätt till skattereduktion för mikroproduktion av förnybar el enligt 67 kap. inkomstskattelagen (1999:1229), ska omgående anmäla samma uppgifter som följer av första stycket till nätföretaget.

11 kap. Nätföretagets skyldigheter gällande rapportering av mätvärden som ligger till grund för avräkningen

Nätföretagets kontroll av anmälan

1 § Nätföretaget ska vid mottagande av anmälan enligt 10 kap. 1 och 2 §§ kontrollera att

- den anmälande elleverantören har Ediel-id,
- en balansansvarig har angetts,
- anmälan inkommit i tid,
- rätt anläggningsidentitet har uppgetts (anläggnings-id),
- rätt områdesidentitet har uppgetts (områdes-id),
- rätt identitet har uppgivits på elanvändaren eller elproducenten (person eller organisationsnummer, om sådant kan användas), och
- att inte annan elleverantör tidigare inkommit med en anmälan om påbörjande eller övertagande i mätpunkten med samma startdatum.

Allmänna råd

Om nätföretaget har skäl att misstänka att det saknas ett giltigt avtal mellan elleverantören och elanvändaren eller elproducenten bör nätföretaget säkerställa att det finns ett giltigt avtal innan byte av elleverantör genomförs. Nätföretaget bör i sådana fall meddela elleverantören om vad som krävs för att bytet ska kunna genomföras.

2 § Nätföretaget ska vid mottagande av anmälan enligt 10 kap. 4 § kontrollera att

- den anmälände elleverantören har Ediel-id,
 - en balansansvarig har angetts,
 - anmälan inkommit i tid,
 - rätt anläggningsidentitet har uppgetts (anläggnings-id), och
 - att rätt områdesidentitet har uppgetts (områdes-id).
- 3 §** Nätföretaget ska vid mottagande av anmälan enligt 10 kap. 5 § kontrollera att
- den anmälände elleverantören har Ediel-id,
 - anmälan inkommit i tid,
 - rätt anläggningsidentitet har uppgetts (anläggnings-id),
 - rätt områdesidentitet har uppgetts (områdes-id), och
 - att tidslängd på mätvärden (kvart eller månad) har angetts.

- 4 §** Nätföretaget ska vid mottagande av anmälan enligt 10 kap. 6 § kontrollera att
- den anmälände elleverantören har Ediel-id,
 - nätföretagets identitet har uppgetts (Ediel-id),
 - en balansansvarig har angetts,
 - rätt anläggningsidentitet har uppgetts (anläggnings-id),
 - rätt områdesidentitet har uppgetts (områdes-id),
 - hänvisning skett till ingånget eller avslutat avtal om inmatning, och
 - datum för ändring har uppgetts.

Nätföretagets kvittensmeddelande

- 5 §** Nätföretaget ska efter kontroll av uppgifterna i anmälan enligt 1–4 §§ meddela elleverantören
- att dennes anmälan är fullständig och därför kommer att behandlas vidare, eller
 - att dennes anmälan är fullständig, men att anmälan kommer att bevakas avseende registrering av elanvändarens nätavtal, eller
 - att dennes anmälan är felaktig och därför inte kan behandlas vidare, och meddela vilka uppgifter i anmälan som är felaktiga eller saknas.

Nätföretagets meddelande till elleverantören vid anmälan om påbörjande eller övertagande av elleverans

- 6 §** Nätföretaget ska senast tredje dagen efter mottagande av fullständig anmälan om påbörjande eller övertagande av en elleverans i en uttagspunkt enligt 10 kap. 1 § meddela elleverantören om följande:
- Bekräftelse av påbörjande eller övertagandet i enlighet med 10 kap. 1 §.
 - Uppgifter om anläggningsadress, elanvändarens namn och adress,
 - Mätaridentitet, antal heltalssiffror för mätarställning, mätarkonstant, antal register och typ av register (räkneverkskoder), tidslängd på mätvärden (kvart eller månad), rapporteringsfrekvens och avräkningsmetod för uttagspunkten.
 - Identitet för mätvärden som kommer att rapporteras.
 - Tidpunkten för elleveransens påbörjande eller övertagande.
 - Beräknad årsförbrukning för uttagspunkten.
- Om nätföretaget får meddelande om annan tidpunkt för påbörjande av elleverans från den elanvändare som tecknat nytt nätavtal, ska nätföretaget snarast möjligt meddela elleverantören den nya tidpunkten.
- Om nätföretaget får meddelande om en annan sluttidpunkt för avslutande av elleverans från den elanvändare som sagt upp nätavtalet, ska nätföretaget snarast möjligt meddela elleverantören den nya tidpunkten.

Nätföretagets meddelande till elleverantören vid anmälan om påbörjande eller övertagande av mottagen elproduktion

- 7 §** Nätföretaget ska senast tredje dagen efter mottagande av fullständig anmälan om påbörjande eller övertagande av mottagen elproduktion i en inmatningspunkt meddela elleverantören om följande:
- Bekräftelse av påbörjande eller övertagandet i enlighet med 10 kap. 2 §.
 - Uppgifter om anläggningsadress samt elproducentens namn och adress.
 - Mätaridentitet, antal heltalssiffror för mätarställning, mätarkonstant, antal register och typ av register (räkneverkskoder), tidslängd på mätvärden (kvart), rapporteringsfrekvens och avräkningsmetod för inmatningspunkten.
 - Identitet för mätvärden som kommer att rapporteras.
 - Tidpunkten för påbörjande eller övertagande av mottagen elproduktion.
 - Beräknad nettoinmatning för inmatningspunkten.

Om nätföretaget får meddelande om annan tidpunkt för påbörjande av mottagen elproduktion från den elproducent som tecknat nytt nätavtal, ska nätföretaget snarast möjligt meddela elleverantören den nya tidpunkten.

Om nätföretaget får meddelande om en annan sluttidpunkt för avslutande av mottagen elproduktion från den elproducent som sagt upp nätavtalet, ska nätföretaget snarast möjligt meddela elleverantören den nya tidpunkten.

Nätföretagets meddelande till elleverantören efter återtagande av anmälan

8 § Nätföretaget ska meddela elleverantören bekräftelse av återtagande av anmälan om övertagande av leverans eller mottagning av elproduktion enligt 10 kap. 3 § första stycket och 4 § senast dagen före den dag då leveransstart eller mottagning skulle ha skett.

Nätföretaget ska meddela elleverantören bekräftelse av återtagande av anmälan om påbörjande av leverans eller mottagning av elproduktion enligt 10 kap. 3 § andra stycket och 4 § inom tre kalenderdagar efter mottagande av återtagandet.

Nätföretagets meddelande till befintlig elleverantör vid övertagande av elleverans och mottagen elproduktion

9 § Nätföretaget ska inom tre kalenderdagar efter mottagande av fullständig anmälan om övertagande enligt 10 kap. 1 och 2 §§ meddela den befintlige elleverantören

- befintlig elleverantörs identitet (Ediel-id),
- nätföretagets identitet (Ediel-id),
- anläggningsidentitet (anläggnings-id),
- områdesidentitet (områdes-id),
- balansansvarigs identitet (Ediel-id),
- orsak till elleveransens eller mottagningens upphörande, och
- sluttidpunkt för elleverans eller mottagning.

Nätföretagets meddelande till befintlig elleverantör vid anmälan om återtagande av övertagande av elleverans och mottagen elproduktion

10 § Nätföretaget ska, efter mottagande av meddelande om återtagande av anmälan om övertagande av elleverans och mottagande av elproduktion, meddela den befintlige elleverantören att elleverantören behåller leveransen. Meddelandet ska skickas senast dagen före den dag då leveransstart skulle ha skett.

Nätföretagets meddelande till leveransskyldig elleverantör med anledning av anmälan om ändring av tidslängd på mätvärden

11 § Efter mottagande av fullständig anmälan enligt 10 kap. 5 §, eller vid begäran från elanvändaren om ändrad tidslängd, ska nätföretaget snarast möjligt och senast inom 40 kalenderdagar meddela leveransskyldig elleverantör om

- befintlig elleverantörs identitet (Ediel-id),
- nätföretagets identitet (Ediel-id),
- anläggningsidentitet (anläggnings-id),
- områdesidentitet (områdes-id),
- tidslängd på mätvärden (kvart eller månad),
- avräkningsmetod (dygn eller månad), och
- ändringstidpunkt för byte av tidslängd på mätvärden (kvart eller månad).

Nätföretagets meddelande till anvisningsleverantören

12 § Nätföretaget ska inom tre kalenderdagar efter att nätföretaget fått kännedom om att energiuttaget påbörjats, utan att anmälan enligt 10 kap. 1 § kommit nätföretaget tillhanda, meddela anvisningsleverantören följande:

- Nätföretagets identitet (Ediel-id).
- Anvisad elleverantörs identitet (Ediel-id).
- Anläggningsidentitet (anläggnings-id).
- Områdesidentitet (områdes-id).
- Balansansvarigs identitet (Ediel-id).
- Elanvändarens identitet (person- eller organisationsnummer, om sådant kan användas).
- Orsak till anmälan (anvisningsleverans).
- Startdatum för elleverans.
- Anläggningsadress, elanvändarens namn och adress.

- Mätaridentitet, antal heltalssiffror för mätarställning, mätarkonstant, antal register och registertyp (räkneverkskoder), tidslängd på mätvärden (kvart eller månad), rapporteringsfrekvens och avräkningsmetod för uttagpunkten (dygn eller månad).
- Identitet för mätvärden som kommer att rapporteras.
- Beräknad årsförbrukning.

Nätföretagets meddelande till elleverantör med mottagningsplikt

13 § Nätföretaget ska, inom tre kalenderdagar efter det att el för första gången matats in från en anläggning som omfattas av 9 kap. 16 § första stycket ellagen (1997:857), meddela mottagningspliktig elleverantör följande:

- Nätföretagets identitet (Ediel-id).
- Identitet för elleverantör med mottagningsplikt (Ediel-id).
- Anläggningsidentitet (anläggnings-id).
- Områdesidentitet (områdes-id).
- Balansansvarigs identitet (Ediel-id).
- Elanvändarens identitet (person- eller organisationsnummer, om sådant kan användas).
- Orsak till anmälan (mottagningsplikt).
- Startdatum för elleverans.
- Anläggningsadress, elanvändarens namn och adress.
- Mätaridentitet, antal heltalssiffror för mätarställning, mätarkonstant, antal register och registertyp (räkneverkskoder), tidslängd på mätvärden (kvart eller månad), rapporteringsfrekvens och avräkningsmetod för uttagpunkten (dygn eller månad).
- Referens till uttagpunkt.
- Identitet för mätvärden som kommer att rapporteras.
- Beräknad nettoinmatning för inmatningspunkten.

Uppgifterna i första stycket ska också meddelas elleverantören om en anmälan enligt 10 kap. 1 § inkommit, avseende en uttagpunkt med tillhörande inmatningspunkt, eller om energiuttag påbörjats enligt 12 § i en sådan uttagpunkt.

Första och andra styckena gäller inte om det har inkommit ett meddelande enligt 10 kap. 1 eller 6 §§ om att det redan finns ett avtal om inmatning.

Nätföretagets underrättelseskyldighet avseende samlade mätvärden till Affärsverket svenska kraftnät vid anmälan om förändring av elleverans eller mottagning av elproduktion

14 § Nätföretaget ska senast tredje dagen efter mottagande av fullständig anmälan om avslutad elleverans eller mottagen elproduktion, och vid påbörjande eller övertagande av en elleverans eller mottagen elproduktion enligt 10 kap. 1–2 §§ meddela uppgifter om att ny rapportering av samlade mätvärden inleds eller att rapportering av samlade mätvärden avslutas, till Svenska kraftnät, eller den Svenska kraftnät utsett i dess ställe.

Meddelandet ska omfatta

- nätföretagets identitet (Ediel-id),
- områdesidentitet (områdes-id),
- elleverantörens identitet (Ediel-id),
- typ av elanvändning eller typ av elproduktion,
- identitet för samlade kvartsmätvärden för förbrukning, nätförluster eller elproduktion om mätresultaten avser produktionsanläggningar som var och en levererar en effekt som understiger 1 megawatt, och
- tidpunkten för förändring av elleverans eller mottagning av elproduktion.

Nätföretagets underrättelseskyldighet avseende enskilda mätvärden till Affärsverket svenska kraftnät vid anmälan om förändring av mottagen elproduktion

15 § Nätföretaget ska senast tredje dagen efter mottagande av fullständig anmälan om avslutad mottagning av elproduktion och vid påbörjande eller övertagande av mottagning av elproduktion enligt 10 kap. 2 § meddela uppgifter om påbörjande eller avslut av rapportering till Svenska kraftnät, eller den Svenska kraftnät utsett i dess ställe.

Meddelandet ska omfatta

- nätföretagets identitet (Ediel-id),
- områdesidentitet (områdes-id),
- anläggningsidentitet (för produktionsanläggningar enligt 13 §),
- elleverantörens identitet (Ediel-id), och
- tidpunkten för förändring av mottagning av elproduktion.

16 § Nätföretaget ska meddela följande uppgifter till Svenska kraftnät, eller den Svenska kraftnät utsett i dess ställe, för tillkommande eller borttagna inmatningspunkter om produktionsanläggningen kan leverera en effekt om 1 megawatt eller mer:

- Anläggningsnamn.
- Nätföretagets identitet (Ediel-id).
- Områdesidentitet (områdes-id).
- Anläggningsidentitet (anläggnings-id).
- Typ av elanvändning eller typ av elproduktion.
- Identitet på enskilda kvartsmätvärden för inmatningspunkt.
- Anläggningens installerade effekt.
- Tidpunkten för anläggningens anslutning till eller bortkoppling från nätet.

För tillkommande anläggningar ska meddelandet enligt första stycket skickas senast tre kalenderdagar innan anläggningen tas i drift. För borttagna inmatningspunkter ska meddelande enligt första stycket skickas tre kalenderdagar efter det att anläggningen tagits ur drift.

Nätföretagets underrättelseskyldighet till Affärsverket svenska kraftnät vid förändring av schablonleveranser

17 § Nätföretaget ska för varje leveransmånad för förbrukning som månadsavräknas meddela Svenska kraftnät, eller den Svenska kraftnät utsett i dess ställe, om följande:

1. Identiteter på preliminära andelstal före varje leveransmånad.
2. Identiteter på slutliga andelstal efter varje leveransmånad om förändringar skett under månaden, men före rapportering av slutliga andelstal enligt 9 kap. 5–6 §§.

Nätföretaget ska även meddela följande information:

- Nätföretagets identitet (Ediel-id).
- Områdesidentitet (områdes-id).
- Balansansvarigs identitet (Ediel-id).
- Tidpunkten för påbörjandet eller avslutande av balansansvar.

Nätföretagets underrättelseskyldighet till elanvändare eller elproducent

18 § Nätföretaget ska efter mottagande av fullständig anmälan om påbörjande eller övertagande av elleverans i en uttagspunkt eller mottagning av elproduktion i en inmatningspunkt inom nätavräkningsområdet meddela elanvändaren eller elproducenten.

Underrättelsen ska ske snarast möjligt och via internetbaserat media (Mina sidor). Nätföretagens underrättelser får ske via andra kommunikationsvägar. Nätföretaget ska notifiera elanvändaren eller elproducenten att nätföretaget har skickat ett meddelande via Mina sidor. Underrättelsen ska åtminstone omfatta följande:

- Tidpunkten för påbörjande eller övertagande.
- Orsaken till meddelandet (påbörjande eller övertagande).
- Vilken elleverantör som har anmält påbörjande eller övertagande.
- Anläggningsidentitet (anläggnings-id).
- Identitet för nätavräkningsområde (områdes-id).
- Mätaridentitet.

Om en elanvändare påbörjar energiuttag i en uttagspunkt, utan att meddelande enligt 10 kap. 1 § kommit nätföretaget tillhanda senast samma dag, ska den anvisade elleverantören automatiskt anses vara leverantör i uttagspunkten.

Vid nyanslutning av en anläggning till nätet ska nätföretaget meddela anläggningsidentitet (anläggnings-id) och identitet på nätavräkningsområdet (områdes-id) för anläggningen senast då elanvändaren eller elproducenten får installationsmedgivandet för anläggningen.

Allmänna råd

Nätföretagens underrättelser via andra kommunikationsvägar än internetbaserat media (Mina sidor) kan till exempel ske via digital post. Notifieringen till elanvändare eller elproducenter enligt andra stycket kan till exempel skickas via SMS eller e-post.

Nätföretag får skicka underrättelser till elanvändare och elproducenter via brev. Detta bör endast ske i de fall där kunderna inte har registrerat någon e-post eller telefonnummer hos sitt nätföretag.

12 kap. Nätföretagets skyldigheter gällande tillgång till mätvärden

Kompletterande information om förbrukning och produktion

1 § Nätföretaget ska för elanvändare och elproducenter visa uppgifter om förbrukning och produktion per kalenderdag, kalendervecka, månad och år och för en period som minst omfattar de senaste två åren, eller från och med nätavtalets startdatum om denna period är kortare.

Uppgifterna om förbrukning och produktion ska kunna visas som diagram. Elanvändaren och elproducenten ska kunna välja för vilken period uppgifterna ska visas. Uppgifterna ska visas via internetbaserat media (Mina sidor) som kräver elanvändarens och elproducentens inloggning. Nätföretaget ska visa elanvändarens och elproducentens uppgifter om förbrukning och produktion i aktuell tid om mätning avser överförd el under varje kvart.

Mätvärdena ska visas för elanvändare och elproducenter i den energiupplösning som har uppmätts av nätföretaget och direkt efter att mätvärdena rapporterats till elanvändare och elproducenter.

Om preliminära mätvärden visas ska nätföretaget samtidigt informera om att mätvärdet är preliminärt och att det ska ersättas av slutgiltiga mätvärden.

Allmänna råd

Med hänsyn till de mätvärden nätföretaget har samlat in bör uppgifterna om förbrukning och produktion summeras och redovisas i stapeldiagram som innehåller följande uppgifter:

- Kvartsmätvärden i 96 staplar per dygn.
- Timvärden i 24 staplar per dygn.
- Dygnsvärden i 28–31 staplar per månad.
- Veckovärden i 52–53 staplar per år.
- Månadsvärden i 12 staplar per år.

Kontroll av identitet för elanvändare inför tillgängliggörande av mätvärden

2 § Nätföretaget får endast tillgängliggöra mätvärden för elanvändare som har identifierats elektroniskt med nätföretagets leverantör av identifieringstjänster med lämplig identifieringstillitsnivå. Identifiering av elanvändare ska ske genom att elanvändaren loggar in via internetbaserat media (Mina sidor).

Allmänna råd

Leverantörer av identitetstjänster bör minst ha identifieringstillitsnivå 2 enligt Tillitsramverket för Svensk e-legitimation.

Nätföretag bör utreda om högre identifieringstillitsnivå än nivå 2 ska tillämpas för vissa kundtyper eller vissa typer av anläggningar.

Nätföretag bör använda minst en leverantör av identitetstjänster för identifiering av personer med medborgarskap i annat EU-land, eller som enbart innehar samordningsnummer eller skyddad identitet.

Om en anläggning ägs eller disponeras av en verksamhetsutövare som till någon del bedriver verksamhet som är av betydelse för Sveriges säkerhet, eller som omfattas av ett för Sverige förpliktande internationellt åtagande om säkerhetsskydd (säkerhetskänslig verksamhet), bör en högre tillitsnivå tillämpas i den utsträckning anläggningsägaren bedömer är nödvändig och på anläggningsägarens begäran.

Nätföretagets skyldighet att offentliggöra information om hur elanvändare kan begära tillgång till sina mätvärden

3 § Nätföretaget ska på sin webbplats offentliggöra information om

1. de förfaranden som nätföretagen använder för att ge elanvändare tillgång till sina mätvärden. Förfarandena ska beskrivas på ett överskådligt sätt och i enlighet med det förfarande som beskrivs i tabell III.1 i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2023/1162,
2. hur elanvändare snarast möjligt kan få tillgång till sina mätvärden,
3. de kommunikationsgränssnitt som elanvändare ska använda för att begära och få tillgång till sina mätvärden,
4. länkar till nätföretagets internetbaserade media (Mina sidor), och
5. vilka format och kommunikationsgränssnitt som nätföretaget använder för att tillgängliggöra elanvändares mätvärden i ett allmänt använt, maskinläsbart och driftskompatibelt format.

Format för elanvändares tillgång till sina mätvärden

4 § Nätföretaget ska säkerställa att elanvändare kan ta del av sina mätvärden i ett format som är allmänt använt, maskinläsbart och driftskompatibelt.

Nätföretaget får tillgängliggöra mätvärden via ett applikationsprogrammeringsgränssnitt (API), men endast som komplement till andra format för tillgång till mätvärden.

Ett allmänt använt format kan till exempel vara via Excel eller CSV för elanvändare som är konsumenter.

Tillgängliggörande av elanvändares mätvärden

5 § Nätföretaget ska tillgängliggöra mätvärden som omfattar uppgifter från åtminstone de föregående tre åren eller från avtalsstart om den perioden är kortare.

Nätföretaget ska tillgängliggöra elanvändares mätvärden på följande sätt:

1. Elanvändaren ska få tillgång till sina mätvärden i en struktur som innebär att grafer och tabeller enkelt kan skapas för kvantiteter för hela tidsperioden för det datapaket som har begärts. Tabeller och grafer ska innehålla rubriker för dess innehåll. Mätvärden ska redovisas separat för varje enskild anläggningsidentitet.
2. Tidpunkter för registrering av mätvärden ska anges i aktuell tid. För månadsmätvärden får tidsstämpel anges i svensk normaltid utan övergång till sommartid.
3. Vilken energiprodukt mätvärdena avser (aktiv energi).
4. Måttenhet för volymerna ska anges i fältet ”Kvantitet”.
5. Elanvändares mätvärden och utbyte av information ska tillgängliggöras för elanvändaren inom en vardag från att begäran gjorts.

Allmänna råd

Om nätföretaget även tillgängliggör preliminära mätvärden bör det tydligt framgå att mätvärdet inte är slutgiltigt godkänt för fakturering och därför kan komma att ändras. Nätföretaget kan till exempel visa att mätvärden är preliminära genom en avvikande färg och förklarande text om vad färgerna innebär.

Måttenheten enligt punkt 4 anges normalt i kilowattimmar och i enlighet med informationsobjekt E i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2023/1162.

Kontroll av identitet för berättigade parter som ska få tillgång till en elanvändares mätvärden

6 § Nätföretaget ska kontrollera identiteten på berättigade parter som begär tillgång till mätvärden och när nätföretaget ger berättigade parter tillgång till elanvändares mätvärden enligt kommissionens genomförandeförordning (EU) 2023/1162. Identifiering av en berättigad part ska ske genom kontaktvägarna i Ediel-systemet och avser de berättigade parter som godkänts som Ediel-aktör.

Nätföretagets skyldighet att offentliggöra information om hur elanvändare ger berättigade parter tillgång till sina mätvärden

7 § Nätföretag ska på sin webbplats offentliggöra information om

1. att elanvändare ska godkänna att berättigade parter får tillgång till elanvändares mätvärden,
2. hur elanvändare ska göra för att identifiera sig och godkänna tillstånd för delning av sina mätvärden till berättigade parter enligt steg 2.8 i tabell III.2 i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2023/1162,
3. de kommunikationsgränssnitt som elanvändare ska använda för att
 - a) lämna in en begäran om tillstånd för berättigad part att få tillgång till elanvändarens mätvärden, och
 - b) godkänna tillstånd för delning av sina mätvärden till berättigad part.
4. de kommunikationsgränssnitt som berättigade parter ska använda för att lämna in uppgifter enligt steg 2.3 i tabell III.2 i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2023/1162,
5. länkar till de kommunikationsgränssnitt som ska användas av berättigade parter och elanvändare enligt förfarandena, hela förfarandet, och alla varianter av förfarandet. De kommunikationsgränssnitt som nätföretaget tillämpar ska beskrivas på ett överskådligt sätt och i enlighet med förfarande 2 i tabell III.2 i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2023/1162,
6. tidsfristen för en elanvändare att godkänna ett tillstånd från det att en berättigad part lämnat in uppgifter enligt steg 2.3 i förfarande 2 i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2023/1162,
7. hur en berättigad part onboardas, och
8. vilka format som nätföretaget använder för att tillgängliggöra elanvändares mätvärden till berättigade parter.

Allmänna råd

Nätföretagets information om hur en elanvändare onboardas enligt 7 § 2 bör innehålla en förklaring eller länk till information om hur inloggning sker till en kundportal där elanvändaren godkänner tillstånd.

De kommunikationsgränssnitt som berättigade parter ska använda för att lämna in uppgifter enligt 7 § 4 kan till exempel handla om vilken meddelandefunktion som ska användas i Ediel-systemet.

De format som nätföretaget använder för att tillgängliggöra elanvändares mätvärden för berättigade parter enligt 7 § 8 kan till exempel handla om vilken meddelandetyp som ska användas i Ediel-systemet.

Berättigade parter tillgång till elanvändares mätvärden

8 § Berättigade parter ska till nätföretaget meddela vilka mätvärden som behövs enligt steg 2.3 i tabell III.2 i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2023/1162. Ett sådant meddelande ska göras via Ediel-meddelanden.

Elanvändares mätvärden och utbyte av information ska rapporteras till berättigade parter inom en kalendervecka från det att tillstånd har godkänts av elanvändaren, eller från och med angivet startdatum enligt tillståndet om det är ett senare datum. Om byte av avräkningsmetod krävs ska rapportering ske snarast och senast inom 40 kalenderdagar.

Berättigade parter meddelande ska åtminstone innehålla följande uppgifter:

- Nätföretagets identitet (Ediel-id).
- Berättigad part för vilken tillståndet ska beviljas (Ediel-id).
- Elanvändarens identitet (exempelvis personnummer, samordningsnummer, organisationsnummer).
- Starttidpunkt för påbörjande av rapportering (datum).
- Sluttidpunkt för avslutande av rapportering (slutdatum, tills vidare).
- Riktning (import, export, ej specificerat).
- Energiprodukt (aktiv energi).
- Syfte (Samtycke, Avtal, Rättslig förpliktelse, Skydd av grundläggande intresse, Myndighetsutövning, Intresseavvägning, Giltigt tillstånd saknas). Något syfte behöver inte anges om tillgång till mätvärden avser en elanvändare som inte är en fysisk person enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning).
- Tidsplan för överföring.

Allmänna råd

När den berättigade parten ska ange syftet bör behandlingen av personuppgifter stödjas på någon rättslig grund enligt förordning (EU) 2016/679.

Tidsplan för överföring anger önskad rapporteringsfrekvens för mätvärden, det vill säga dygn eller månad. Om den berättigade parten begär kvartsmätvärden ska mätvärdena rapporteras varje dygn och dygnsavräknas i enlighet med 6 c § i förordningen (1999:716) om mätning, beräkning och rapportering av överförd el.

Granskning av tillstånd för tillgång till elanvändares mätvärden

9 § Nätföretaget ska säkerställa att det finns ett giltigt tillstånd innan nätföretaget delar en elanvändares mätvärden med en berättigad part. Kontroll av giltigt tillstånd ska även ske vid de löpande rapporteringar av mätvärden som nätföretagen utför till berättigade parter. Tillståndet ska anses vara giltigt om det har godkänts för anläggningen av en elektroniskt identifierad elanvändare med behörighet att godkänna sådana tillstånd för anläggningen.

Ett tillstånd för en berättigad part att få tillgång till en elanvändares mätvärden är endast giltigt om det också finns ett giltigt elnätsavtal med elanvändaren för den period tillståndet gäller för. Tillståndet ska omfatta mätvärden från åtminstone de föregående tre åren eller från avtalsstart om den perioden är kortare.

Allmänna råd

För de elanvändare som är en juridisk person bör nätföretaget ha system som möjliggör för behörig firmatecknare att tilldela andra personer inom organisationen behörighet att godkänna tillstånd.

Avslut av tillstånd

10 § Ett tillstånd ska kunna avslutas av elanvändaren eller den berättigade parten. Rapporteringen ska avslutas vid nästkommande dygnsskifte efter att tillståndet har avslutats.

Ett tillstånd ska avslutas om elnätsavtalet har avslutats.

Om en elanvändare inte godkänt något tillstånd för berättigade parter att ta del av elanvändarens mätvärden inom tre veckor från det att berättigade parter meddelat nätföretaget att de vill ha tillgång till en elanvändares mätvärden, ska tillståndet betraktas som ogiltigt.

Register över tillgång till mätvärden

11 § Nätföretaget ska tillgängliggöra registret på elanvändarens begäran och inom en vardag från att begäran har inkommit till nätföretaget. Tillgängliggörandet ska ske via internetbaserat media (Mina sidor).

Registret ska inkludera information om mätvärden som har tillgängliggjorts utan något giltigt tillstånd.

Uppgifterna i registret ska tas bort när de inte längre fyller ett syfte för elanvändaren.

Allmänna råd

Registret över elanvändarens tillgång till sina mätvärden bör innehålla de uppgifter som anges i informationsobjekt C i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2023/1162.

Registret över vilka som har fått tillgång till elanvändarens mätvärden bör innehålla de uppgifter som anges i informationsobjekt K i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2023/1162.

Anläggningsidentitet bör anges som ”mätpunktsidentifierare” i informationsobjekten.

Rapporteringsfrekvens av mätvärden bör anges som ”Tidsplan för överföring”.

Om inte samtliga uppgifter finns tillgängliga när informationsobjektet ska upprättas, bör fältet lämnas tomt tills dess att uppgiften är tillgänglig.

En rimlig tidsperiod enligt tredje stycket kan vara tolv månader.

Kundgränssnitt för mätsystem och mätutrustning

12 § Vid tillämpningen av 13 och 14 §§ omfattas följande mätsystem och mätutrustning:

- Mätsystem och mätutrustning för lågspänning som har strömtransformator men saknar spänningstransformator.
- Mätsystem och mätutrustning som saknar strömtransformator och spänningstransformator.

Öppet kundgränssnitt

13 § Nätföretaget ansvarar för att information i kundgränssnittet uppdateras och är tillgänglig för en elanvändare minst var tionde sekund, om elanvändaren har begärt att gränssnittet ska vara aktiverat.

14 § Nätföretaget ska hantera aktivering eller inaktivering av kundgränssnittet inom en vardag från det att en elanvändare begär det.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 juni 2025.
2. Genom föreskrifterna upphävs Energimarknadsinspektionens föreskrifter (EIFS 2023:1) och allmänna råd om mätning, beräkning och rapportering av överförd el.
3. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för rapportering av mätvärden som avser tiden före den 1 juni 2025.

På Energimarknadsinspektionens vägnar

ULRIKA HESSLOW

Sara Carlbom

Konsekvensutredning avseende Energimarknadsinspektionens föreskrifter och allmänna råd om mätning, beräkning och rapportering av överförd el

Sammanfattning

Energimarknadsinspektionen (Ei) föreslår nya föreskrifter och allmänna råd om mätning, beräkning och rapportering av överförd el (mätföreskrifterna). Föreskrifterna har i huvudsak tagits fram med anledning av ny EU-lagstiftning. Ei har också identifierat behov av ändringar genom tillsyn, samt genom en allmän översyn av Ei:s föreskrifter.

I januari 2025 trädde kommissionens genomförandeförordning (EU) 2023/1162 om krav på driftskompatibilitet och icke-diskriminerande och transparenta förfaranden för tillgång till mät- och förbrukningsuppgifter (genomförandeförordningen) i kraft. Genomförandeförordningen ställer krav på tillgång till mät- och förbrukningsuppgifter.

Ei har även genom tillsyn identifierat behov av att revidera mätföreskrifterna för att tydliggöra hur saknade och felaktiga mätvärden ska ersättas och korrigeras, samt hur nätföretagens underrättelser till elanvändare ska göras. Det behöver också införas krav om att tiden för att byta mätmetod ska förkortas.

Det har vidare införts nya bestämmelser i ellagen, bland annat gällande leverans av el. Därför har det också införts nya lagrumshänvisningar till ellagen i mätföreskrifterna. Därutöver har det skett ändringar i förordningen (1999:716) om mätning, beräkning och rapportering av överförd el (mätförordningen) samt tillkommit nya förordningar, vilket resulterat i att Ei fått nya och ändrade bemyndiganden avseende mätning och rapportering av el. Författningarna genomför delar av Ren energipaketet.¹

¹ "Ren energi för alla i Europa" är ett europeiskt lagstiftningspaket som omfattar åtta rättsakter – förnybartdirektivet, energieffektiviseringsdirektivet, direktivet om byggnaders energiprestanda,

Konsekvensutredningen har tagits fram i enlighet med förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar.

De nya föreskrifterna föreslås träda i kraft den 1 juni 2025. Ei:s nu gällande föreskrifter och allmänna råd (EIFS 2023:1) om mätning, beräkning och rapportering av överförd el upphävs och ersätts av de nya mätföreskrifterna.

I mätföreskrifterna har följande bestämmelser införts eller ändrats som medför ändringar i sak:

- 7 kap. 11 och 12 §§, samt 12 kap. 2–11 §§ kompletterar genomförandeförordningen.
- 7 kap. 5 och 9 §§ har ändrats och avser hantering av saknade och felaktiga mätvärden.
- 7 kap. 6 § är ny och avser hantering av saknade mätvärden för de anläggningar som bedriver säkerhetskänslig verksamhet.
- 11 kap. 11 § har ändrats och avser byte av mätmetod.
- 11 kap. 18 § har ändrats och avser underrättelse till kund.
- 12 kap. 1 § har ändrats och avser hanteringen av att visa kompletterande information om förbrukning och produktion.

Terminologi

I kommissionens genomförandeförordning används begreppet mät- och förbrukningsuppgifter. Mät- och förbrukningsuppgifter definieras i genomförandeförordningen som mätaravläsningar av elförbrukningen från nätet, eller av el som matas in i nätet, eller av förbrukning från produktionsanläggningar på plats som är anslutna till nätet, inklusive validerade historiska uppgifter och icke-validerade uppgifter i nära realtid.

I ellagen och mätförordningen används begreppet mätresultat. Ei föreslog i sitt regeringsuppdrag om tillgång till slutgiltiga mätvärden² att begreppet mätvärden ska användas i lag och förordning. Enligt regeringen ligger definitionen i

elmarknadsdirektivet, elmarknadsförordningen, krisberedskapsförordningen, förordning för ACER, styrning av EU:s energipolitik. Det syftar till att underlätta övergången till ett mer förnybart energisystem och uppfylla EU:s åtaganden enligt Parisavtalet.

² [Tillgång till mätvärden - Energimarknadsinspektionen](#).

genomförandeförordningen av mät- och förbrukningsuppgifter nära det svenska begreppet mätresultat, som avser mängd överförd el, både till och från nätet (jfr 6 kap. 1 och 3 §§ ellagen). Det saknas därför enligt regeringen anledning att ändra uttrycket mätresultat i ellagen, varför begreppen mätresultat och mätuppgifter används synonymt med varandra på lag- och förordningsnivå.³

I Ei:s gällande mätföreskrifter används begreppet mätvärden. Förslaget är att även fortsättningsvis använda det begreppet. Anledningen är att begreppet mätresultat kan ge sken av att det endast avser slutgiltiga mätvärden som är validerade och som därmed kan ligga till grund för debitering. Mätföreskrifterna innehåller bestämmelser om både preliminära och slutgiltiga mätvärden. Ei anser därför att mätvärden är ett tydligare begrepp och ser därför inte skäl att ändra detta i mätföreskrifterna.

Problem- och målformulering

EU:s genomförandeförordning om tillgång till mätvärden

EU-kommissionen har beslutat om kommissionens genomförandeförordning (EU) 2023/1162 av den 6 juni 2023 om krav på driftskompatibilitet och icke-diskriminerande och transparenta förfaranden för tillgång till mät- och förbrukningsuppgifter. Genomförandeförordningen trädde i kraft den 5 januari 2025.

Genomförandeförordningen är direkt tillämplig och behöver därför inte införlivas i varje medlemsland. Däremot krävs det kompletterande nationella bestämmelser för att förordningen ska kunna tillämpas fullt ut i Sverige.

Genomförandeförordningen syftar till att underlätta driftskompatibilitet och öka effektiviteten hos transaktioner som inbegriper marknadsaktörers tillgång till och utbyte av uppgifter, och i slutändan hos energitjänster, främja konkurrensen på slutkundsmarknaden och bidra till att undvika onödiga administrativa kostnader för berättigade parter.⁴

I genomförandeförordningen anges att medlemsstaterna får välja hur driftskompatibilitetskraven ska genomföras i deras nationella system i enlighet

³ Regeringens proposition 2024/25:32, *Tillgång till mät- och förbrukningsuppgifter på elmarknaden*, s. 10.

⁴ Skäl 2 i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2023/1162 av den 6 juni 2023 om krav på driftskompatibilitet och icke-diskriminerande och transparenta förfaranden för tillgång till mät- och förbrukningsuppgifter.

med nationell praxis. Det ställs dock vissa krav i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/944 av den 5 juni 2019 om gemensamma regler för den inre marknaden för el och om ändring av direktiv 2012/27/EU (elmarknadsdirektivet) på att medlemsstater ska säkerställa effektivitet och säkerhet och att det ska vara enkelt att få tillgång till uppgifter. En nationell praxis för tillämpning av referensmodellen i genomförandeförordningen ska tas fram som ska beskriva hur förfarandena tillämpas i medlemsstaten. Referensmodellen i genomförandeförordningen beskriver det minimum av informationsutbyte som krävs mellan marknadsaktörer.

I referensmodellen beskrivs de arbetsflöden som krävs för specifika tjänster och processer på grundval av en minimiuppsättning krav för att säkerställa att ett visst förfarande kan genomföras korrekt, samtidigt som nationell anpassning möjliggörs. Informationen om alla medlemsstaters nationella praxis i EU samlas in och publiceras av EU-kommissionen så att ett energitjänsteföretag kan förstå hur tillgång till mätvärden begärs i olika medlemsstater. Syftet är att sänka inträdesbarriärer och underlätta att energitjänsteföretag kan verka i hela EU.

Genomförandeförordningen kräver därför kompletterande bestämmelser i nationell rätt.

I många länder kan utformningen av förfaranden styras av medlemsstaten genom att en eller flera datahubbar har upprättats för centraliserad tillgång till mätvärden. Genom hubben kan medlemsstaten styra utformningen av till exempel tillstånd och kontroller av identitet på den slutkund som anmäler tillstånd för berättigad part att få tillgång till mätvärden. Eftersom det i Sverige inte finns någon datahubb måste krav på en effektiv, säker och enkel tillgång till mätvärden ställas på alla nätföretag. Det görs genom tvingande regler.

Referensmodellen i genomförandeförordningen är teknikneutral och uppställer en rad minimikrav för att säkerställa att de olika förfarandena genomförs korrekt. Nationella anpassningar måste dock regleras på nationell nivå för att genomförandeförordningen ska kunna tillämpas i Sverige. Preciseringarna tillsammans med referensmodellen utgör en nationell praxis.

Målet är att Sverige ska uppfylla medlemsstaternas skyldigheter när den svenska praxis enligt genomförandeförordningen om driftskompatibilitet och tillgång till mätvärden tillämpas. Genom nationella krav ska medlemsstaternas skyldigheter och relevanta skäl som anges i genomförandeförordningen omhändertas. Sverige ska bland annat säkerställa att det är enkelt för elanvändare och elproducenter att

ge berättigade parter⁵ tillgång till mätvärden eller att själv få tillgång till sina mätvärden, och att de förfaranden som används för detta är effektiva och säkra.

Korrigerig av saknade och felaktiga mätvärden

Ei har identifierat behov av att tydliggöra hur saknade och felaktiga mätvärden ska ersättas och korrigeras.

Saknade mätvärden innebär att mätvärden för en specifik anläggning inte samlas in till nätföretagets insamlingssystem. Det kan till exempel bero på att elmätaren är trasig, att mätaren inte är kopplad till rätt anläggning eller att elanvändaren stängt av mätaren. Felaktiga mätvärden innebär i huvudsak att nätföretag har rapporterat vidare mätvärden som slutgiltiga, men som senare visar sig vara felaktiga.

Nätföretagen tillämpar idag olika lösningar för att ersätta saknade mätvärden. Ei:s tillsyn av saknade mätvärden har också visat att för de anläggningar som saknat mätvärden en längre tid, har inga mätvärden ersatts under motsvarande period.⁶ Detta har lett till att inga mätvärden rapporterats till berörda aktörer, vilket i sin tur lett till att ingen fakturering kunnat ske och att kunden inte kunnat ta del av några mätvärden. Detta drabbar kunder som har timprisavtal extra hårt, eftersom de inte får regelbundna fakturor som baseras på deras faktiska förbrukning timme för timme. Ibland har problemet pågått så länge som flera månader och upp till flera år. Ei har funnit att det varit problematiskt att bedriva tillsyn över saknade mätvärden eftersom nuvarande regelverk varit otydliga.

Reglerna i mätföreskrifterna är otydliga när det gäller hur nätföretagen ska agera för att korrigeras saknade mätvärden. Idag regleras det i 7 kap. 5 § mätföreskrifterna⁷ att om ett kvarts- eller timmätvärde från en ordinarie mätare saknas, då den samlade produktionen eller förbrukningen ska rapporteras, ska mätvärdet ersättas med ett mätvärde från en kontrollmätare eller genom annan tillförlitlig metod. Tillsammans med mätvärdet ska information finnas om att kvarts- eller timmätvärdet ska korrigeras.

⁵ Berättigad part definieras i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2023/1162 som en enhet som erbjuder energirelaterade tjänster till slutkunder, såsom leverantörer, systemansvariga för överförings- respektive distributionssystem, delegerade operatörer och andra tredje parter, aggregatorer, energitjänsteföretag, gemenskaper för förnybar energi, medborgarenergigemenskaper och leverantörer av balanstjänster, i den mån de erbjuder energirelaterade tjänster till slutkunder.

⁶ Se till exempel tillsynsärende 2023-100722 mot Vattenfall Eldistribution AB via Ei:s e-diarium.

⁷ Energimarknadsinspektionens föreskrifter och allmänna råd (EIFS 2023:1) om mätning, beräkning och rapportering av överförd el.

I samtal med nätföretag har det framkommit att flera nätföretag inte har installerat någon extra kontrollmätare som mäter energiflödet likt den ordinarie mätaren. Enligt Energiföretagen Sverige finns kontrollmätare oftast på kategori 3–5, det vill säga kunder på högspänningsnätet, men inte generellt.⁸ Vad som avses med *annan tillförlitlig metod* specificeras inte heller i mätföreskrifterna. I det tillhörande allmänna rådet till 7 kap. 5 § anges att en annan tillförlitlig metod för ersättning av mätvärde till exempel kan vara att använda ett i uttagspunkten tidigare registrerat mätvärde. Det anges dock inte vilket tidigare mätvärde nätföretaget bör utgå från. Tidigare registrerade mätvärden kan handla om elanvändarens förbrukning för samma period föregående år, senast kända mätarställning eller det senast registrerade mätvärdet.

Anläggningar som används i säkerhetskänslig verksamhet kan kräva särskilda regler för hur mätvärden ska beräknas. Anledningen är att mätvärden saknas över längre perioder och kan saknas i högre utsträckning för dessa anläggningar. Nätföretagen hanterar perioderna med saknade mätvärden på olika sätt. Beräkningen kan påverka avräkningen negativt och i samband med att effekttariffer ska införas senast den 1 januari 2027 påverkar beräkningen vilka tariffer nätkunden debiteras utifrån. Nätföretagen efterfrågar därför regler för hur beräkningen ska ske. Att beräkningen av mätvärden regleras kan också möjliggöra för anpassade krav på mätningen för säkerhetskänsliga anläggningar i mätförordningen.

Fler och fler anläggningar dygnsavräknas eftersom anläggningar ska dygnsavräknas om kunden begär tim- eller kvartsmätning eller tecknar ett timprisavtal. Det anges i 6 c § mätförordningen. Ei har i en tidigare rapport skrivit att det kan vara upp till tio gånger dyrare att dygnsavräkna en anläggning.⁹ I samband med ett referensgruppsmöte inom ramen för detta uppdrag har nätföretagen uppgett att det i snitt snarare är cirka tre gånger dyrare med dygnsavräkning. Kostnaderna drivs av mätföreskrifternas krav på elnätsföretagens åtgärder när mätvärden saknas. Ei har därför utrett om kraven är ändamålsenliga eller om de bör ändras. Kostnadsreduktionen måste vägas mot eventuella ökade kostnader ifall balansansvariga får sämre data att basera sina prognoser på.

Problemet med felaktiga mätvärden är att regleringen enligt dess nuvarande utformning är otydlig. I 7 kap. 8 § regleras rapportering och korrigerings av

⁸ Energiföretagen Sveriges remissvar till Ei.

⁹ Energimarknadsinspektionen, *Slopad schablonavräkning för timmätta kunder?* Ei R2016:03, s. 35. [OBSlopad schablonavräkning för timmätta kunder?](#)

saknade och felaktiga mätvärden. Både saknade och felaktiga mätvärden regleras i en och samma bestämmelse vilket lätt kan skapa en sammanblandning. Enligt 7 kap. 8 § anges att om mätvärden visar sig vara felaktiga vid rapporteringstidpunkten, ska nätföretaget inom skälig tid rapportera korrigerade mätvärden till berörda intressenter. Vad som avses med *skälig tid* är i normalfallet inom 14 dagar om inte annat följer av 5 §. Det framgår i det tillhörande allmänna rådet till 7 kap. 8 §. Samtidigt anger 7 kap. 5 § att rapportering av rättade felaktiga mätvärden ska ske senast den tolfte dagen efter mätdygnet. Det finns därmed två olika paragrafer som anger två olika tidsaspekter för när rättade mätvärden ska rapporteras. Förvisso ger 7 kap. 8 § utrymme för att 5 § ska få företräde och 14 dagar är inget bindande krav, utan ett allmänt råd, men det allmänna rådet behöver förtydligas.

Föreskrifterna måste vara begripliga, både för nätföretagen som har en skyldighet att rätta sig efter reglerna och för Ei som ska utöva tillsyn över regelverken för att kunna säkerställa regelefterlevnad. Förekommer det otydligheter riskerar nätföretagens åtgärder att inte få önskad effekt och Ei:s tillsyn att bli verkningslös.

Enligt artikel 5.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (dataskyddsförordningen), ska personuppgifter som behandlas vara riktiga och om nödvändigt uppdaterade. Alla rimliga åtgärder måste vidtas för att säkerställa att personuppgifter som är felaktiga i förhållande till de ändamål för vilka de behandlas raderas eller rättas utan dröjsmål (riktighet).

Mätvärde, anläggningsnummer och kundinformation i övrigt är personuppgifter om de kan kopplas till en fysiskt levande person. Om personuppgifter är felaktiga eller saknas gällande mätvärden kopplat till den registrerade kan det medföra negativa ekonomiska konsekvenser för de registrerade. Den personuppgiftsansvarige, nätföretaget, bör vidta rimliga åtgärder för att säkerställa att detta inte sker och reducera eventuella konsekvenser för den registrerade till följd av brister i hantering av personuppgifterna.

Det finns därför behov av att ändra reglerna gällande saknade och felaktiga mätvärden. Detta för att förtydliga hur nätföretagen ska ersätta saknade mätvärden, samt när och hur felaktiga mätvärden ska korrigeras. Målet är att skapa tydliga och ändamålsenliga regler. På så sätt kan man undvika att cirka 175

nätföretag tillämpar olika lösningar och Ei kan också bedriva en mer effektiv tillsyn och säkerställa högre regelefterlevnad.

Tiden för att byta mätmetod från månadsmätning till kvartsmätning

Tidsgränsen för att byta mätmetod är idag tre månader enligt 11 kap. 11 § i Ei:s mätföreskrifter. När det gäller frågan hur snabbt en begäran om timmätning eller information om timmätning skulle hanteras bedömde regeringen att en övergång till timmätning i normalfallet borde kunna ske inom tre månader från det att elhandelsföretaget anmält att kunden ingått ett avtal som förutsätter timmätning. Tre månader fastställdes för att nätföretag skulle hinna genomföra mätarbyten och anpassa mätsystemen som klarade att mäta per timme.¹⁰ Regeringen gjorde samma bedömning 2016.¹¹

Ei har i en rapport angett att det kan finnas anledning att se över den maximala tillåtna tiden för byte av mätmetod.¹² Om tidsgränsen på tre månader kvarstår, behöver elanvändare vänta upp till tre månader på att ändra mätmetod till kvartsmätning. Detta tidskrav har inte längre den aktualitet som rådde vid det tillfälle när kravet ursprungligen togs fram.

Från den 1 januari 2025 ska alla elanvändare i lågspänningsnätet ha nya elmätare som ska uppfylla ett antal funktionskrav. Detta regleras i 23 §, 25–27 §§ och 30–31 §§ mätförordningen. Ett av funktionskraven är att mätutrustningen ska kunna registrera mängden överförd aktiv energi varje kvart. Mätarbyten behöver därför inte längre utföras för att kunna byta mätmetod. Tidsfristen bör därför kunna kortas ner jämfört med dagens krav, då tre månader inte längre är skäligt. Ei kommer därför att förkorta tiden från tre månader till snarast möjligt, och högst inom 40 dagar.

Nätföretagens underrättelser till elanvändare och elproducenter

Nätföretagens underrättelseskyldighet till elanvändare eller elproducenter regleras bland annat i nuvarande 11 kap. 18 § i Ei:s mätföreskrifter. När elanvändaren eller elproducenten gjort ett val av elleverantör ska elleverantören meddela elnätsföretaget. Elnätsföretaget ska enligt 11 kap. 18 § utan dröjsmål skicka ett meddelande till kunden att val av elleverantör har tagits emot och genomförts.

¹⁰ Prop. 2011/12:98 s. 12.

¹¹ Prop. 2016/17:73 s. 13.

¹² Energimarknadsinspektionen, *Konsumenter och efterfrågeflexibilitet - En nulägesbeskrivning och åtgärdsförslag för ökad flexibilitet*, Ei R2023:04, s. 103. [Konsumenter och efterfrågeflexibilitet](#).

Meddelandet fungerar som en kvittens på att valet av elleverantör har genomförts och registrerats och ger kunden en möjlighet att reagera om valet av elleverantör har genomförts mot kundens vilja. Detta gäller både vid påbörjande av elleverans och vid övertagande av elleverans.

Meddelandet till kunden ska skickas via internetbaserat media (Mina sidor). Detta regleras idag i nuvarande 1 kap. 6 § mätföreskrifterna. Risker med att skicka meddelandet enbart via kundportalen är att flera elanvändare och elproducenter inte tar del av meddelandet. Mina sidor syftar till att elanvändare ska kunna följa sin förbrukning, styra om förbrukningen under dygnets timmar när elen är billigare och för att elproducenter ska kunna se mängden el som matas in på elnätet vilket ligger till grund för deras nätnyttöersättning. Inloggning till Mina sidor sker kan också ske via exempelvis BankID eller Freja eID. Med andra ord kan Mina sidor uppfattas som ett verktyg som främst riktar sig till elanvändare och elproducenter som är aktiva på elmarknaden och enbart tillgängligt för kunder som har BankID.

För kunder som inte är särskilt intresserade av sin förbrukning eller produktion, finns risken att de sällan eller aldrig loggar in på Mina sidor och därmed går miste om viktig information. I sådana fall får inte alla kundgrupper samma information, till exempel att man påbörjat en ny elleverans eller bytt elleverantör. Om kunderna inte tar del av meddelanden från sitt nätföretag ökar också risken att de inte reagerar på oseriösa elleverantörer som utfört leverantörsbyten mot kundens vilja.

Målet är att utvidga regleringen så att underrättelserna inte enbart är begränsade till en kanal, i syfte att fler kunder ska kunna ta del av viktig information från sitt nätföretag. Ei föreslår därför att andra kanaler också kan användas, såsom digital post. Mina sidor kan fortsatt användas, men nätföretagen ska i sådana fall införa lösningar så att kunderna får information om att nätföretaget har skickat ett meddelande till Mina sidor, till exempel genom att kunderna får en notis via e-post eller SMS.

Personuppgiftshandlingen är nödvändig för att den registrerade ska kunna ta tillvara sina rättigheter som konsument. Behandlingen är nödvändig utifrån den rättsliga grunden i artikel 6.1 b i dataskyddsförordningen gällande att ingå avtal.

Rapportering i samma energiupplösning

Enligt 7 kap. 1 § i Ei:s nuvarande mätföreskrifter¹³ ska mätvärden rapporteras med den energiupplösning som de har registrerats med i mätpunkten. Det innebär att om nätföretaget kvartsmäter en kund, ska kvartsmätvärdena också rapporteras till kundens elleverantör.

Ei har övervägt att slopa kravet på rapportering med bibehållen energiupplösning och föreslog att kravet skulle utgå i samband med att föreskrifterna remitterades. Ei har dock valt att behålla kravet eftersom remissinstanser har lämnat relevanta motiveringar till varför kravet inte bör utgå.

En anledning till att behålla kravet på bibehållen energiupplösning är att rapportering av mätvärden med annan energiupplösning än den uppmätta riskerar att strida mot krav i bokföringslagen (1999:1078). Ett annat skäl är att det idag är ett krav att rapportera mätvärden med den energiupplösning som de har registrerats med i mätpunkten, nätföretagen har därför på senare år styrt om rapporteringen för att kunna följa regelverket. Det innebär att elnätsföretag redan har bekostat nya system/systemmoduler eller funktioner och även elleverantörer har gjort investeringar för att kunna ta emot kvartsmätvärden. Vid remissförfarandet har det också lyfts att det råder osäkerhet kring huruvida elleverantörer ens får hantera kvartsmätvärden om kravet tas bort. Den rättsliga grunden för elleverantörer att kunna ta emot och behandla samtliga kvartsmätvärden, det vill säga kvartsvärden även i de kundrelationer där elhandlaren egentligen inte behöver använda värdena, har varit så kallad rättslig förpliktelse.

Kravet kvarstår därför. Ei har även valt att i de allmänna råden förtydliga att kravet ger elleverantörer en rättslig grund att ta emot kvartsmätvärden som elleverantören sedan ska använda. Elleverantören ska enligt kraven i Energimarknadsinspektionens föreskrifter och allmänna råd (EIFS 2024:2) om elleverantörers information till elanvändare visa kvartsmätvärden för elanvändare. Kraven på information i EIFS 2024:2 syftar till att underlätta för fler elanvändare att vara aktiva och välinformerade. Det kan ge lägre elkostnader för elanvändaren och möjliggöra omställningen till ett mer hållbart elsystem.

¹³ Se 7 kap. 1 § första stycket i Energimarknadsinspektionens föreskrifter och allmänna råd (EIFS 2023:1) om mätning, beräkning och rapportering av överförd el.

Nollalternativet

EU:s genomförandeförordning om tillgång till mätvärden

Nollalternativet innebär att Ei inte utnyttjar regeringens bemyndiganden och inte föreskriver om mer detaljerade krav på hur nätföretag ska leva upp till de skyldigheter som krävs genom genomförandeförordningen.

Genomförandeförordningen har allmän giltighet, den är till alla delar bindande och direkt tillämplig och det krävs inte att bestämmelserna införlivas i respektive medlemsland. För att uppnå syftena med genomförandeförordningen om driftskompatibilitet och ökad effektivitet i tillgången till och utbytet av uppgifter mellan elmarknadens aktörer, slås i förordningen fast en så kallad referensmodell för olika former av informationsutbyte som ska tillämpas av nätföretagen. Referensmodellen medger att medlemsstaterna fastställer regler för kommunikations- och komponentnivåerna.

Med kommunikationsnivån avses bland annat dataformat och med komponentnivån avses plattformar för utbyte av uppgifter, applikationer och maskinvara såsom mätare och sensorer. Det kan exempelvis handla om vilka datasystem och format (det detaljerade innehållet i meddelanden) som ska användas. Medlemsstaterna ska därför kunna välja hur driftskompatibilitetskraven ska genomföras i deras nationella system i enlighet med nationell praxis. Medlemsstaterna får också slå ihop och ändra ordningen för vissa steg i förfarandena i genomförandeförordningen.

Nollalternativet skulle därmed innebära att Sverige inte skulle ha en svensk "praxis" för tillämpningen av genomförandeförordningen. En nationell praxis är en enhetlig modell för hur tillgången till mätvärden ska utföras nationellt på ett enhetligt sätt, det vill säga driftskompatibelt. Utan krav i föreskrifter regleras nationell praxis endast på lag- och förordningsnivå.

Ellagen anger att nätföretag ska ha de skyldigheter som följer av rollerna som administratörer av mätuppgifter, mätpunktadministratörer, leverantörer av uppgiftstillgång och tillståndsadministratörer enligt genomförandeförordningen. Ellagen reglerar också att nätföretagen ska debitera berättigade parter vissa kostnader som uppstår i samband med att parten ges tillgång till uppgifter.

Mätförordningen pekar ut Ei som behörig myndighet enligt genomförandeförordningen. Svenska kraftnät åläggs också skyldigheter att tillhandahålla och ge tillträde till testanläggningar för kommunikationssystem för

genomförandeförordningen. Mätförordningen bemyndigar också Ei att meddela föreskrifter om informationsutbyte enligt genomförandeförordningen. Med andra ord reglerar ellagen och mätförordningen endast på övergripande nivå vilka krav som gäller enligt genomförandeförordningen.

Utan närmare reglering av i vilket format uppgifter ska skickas finns risk att nätföretagen använder olika format för sina data och att de strukturerar data på olika sätt. Nätföretag är inte skyldiga att använda samma kommunikationssystem eller format, och därmed inte heller enhetliga meddelandestrukturer. Det skulle kunna innebära att de cirka 175 nätföretagen utvecklar olika datasystem, format och till viss del även processer som elanvändare och berättigade parter skulle behöva använda för att få tillgång till mätvärden. Mätvärdena skulle också kunna tillgängliggöras i olika format, vilket försvårar för berättigade parter att använda data för sina tjänster, och för elanvändare att behandla sina data. I praktiken skulle det innebära att tillgången till mätvärden inte sker på ett driftskompatibelt sätt.

Sverige skulle därmed inte ha en fastställd nationell praxis enligt genomförandeförordningen. Ei ska enligt artikel 10 i genomförandeförordningen rapportera svensk praxis till EU-kommissionen i juli 2025. Därefter ska Ei hålla informationen om svensk praxis uppdaterad. Informationen om nationell praxis kommer att publiceras i en EU-gemensam databas som ska möjliggöra för berättigade parter som är verksamma inom flera EU-länder att kunna få tillgång till mätvärden för kunder i hela EU.

Sveriges medlemskap i EU innebär en skyldighet att säkerställa att EU-förordningar tillämpas korrekt, vilket kan kräva att nationella bestämmelser ändras. Genomförandeförordningen har utarbetats för att fastställa krav på driftskompatibilitet och icke-diskriminerande och transparenta förfaranden för tillgång till uppgifter, i syfte att fullt ut genomföra artikel 24 i elmarknadsdirektivet. Sverige har även en skyldighet att införliva EU-direktiv i svensk rätt. Att inte införa EU-direktiv eller nödvändiga bestämmelser som genomför EU-förordningar kan medföra att EU-kommissionen inleder ett överträdelseförfarande och väcker talan mot Sverige i EU-domstolen, vilket kan leda till böter.

Sverige riskerar därutöver att gå miste om de nyttor som en enhetlig tillämpning av genomförandeförordningen och elmarknadsdirektivet syftar till att uppnå. Genomförandeförordningen syftar till att underlätta driftskompatibilitet och öka effektiviteten hos transaktioner som inbegriper marknadsaktörers tillgång till och

utbyte av uppgifter, och i slutändan hos energitjänster, främja konkurrensen på slutkundsmarknaden och bidra till att undvika onödiga administrativa kostnader för berättigade parter. Dessutom riskerar kunderna att gå miste om att använda el flexibelt, erbjuda sin flexibilitet och kunna sänka sina elkostnader. Kunder ska också kunna ge berättigade parter tillgång till förbrukningsuppgifterna så att energitjänster kan utvecklas och nyttjas.

Ei bedömer att föreskrifter krävs för att Sverige ska uppfylla kraven i genomförandeförordningen eftersom en nationell praxis måste fastställas. Sammantaget innebär kraven i föreskrifterna att kostnaderna för att genomföra kraven i genomförandeförordningen blir lägre, eftersom kraven reglerar gråzoner som annars riskerar att driva onödiga kostnader.

Korrigerig av saknade och felaktiga mätvärden

Nätföretag har en skyldighet att samla in mätvärden och rapportera vidare dessa till bland annat elleverantörer och till elanvändaren själv. Mätvärdena ligger till grund för debitering som ska baseras på faktisk förbrukning.

Om bestämmelserna kvarstår enligt dess nuvarande utformning riskerar Ei att ha fortsatt otydligt uppställda krav för hur nätföretagen ska åtgärda avsaknad av värden och korrigera felaktiga värden. Det finns regler i Ei:s föreskrifter idag som inte fyller sitt syfte, eftersom tillsyn av saknade värden har visat att nätföretagen i stor uträkning inte ersätter mätvärdena i tid. Detta riskerar att bli mer problematiskt att hantera från och med den 1 januari 2027 då de flesta anläggningar kommer att kvartsmätas.¹⁴ Timmätta kunder är numera kvartsmätta. Den 1 januari 2027 införs effekttariffer vilket innebär att månadsmätning utgår och ersätts av kvartsmätning. Vid kvartsmätning ökar mängden mätdata och om mätvärden saknas ökar komplexiteten för nätföretagens åtgärder och hantering. Det kan leda till en gradvis försämring över tid, särskilt om det saknas tydliga krav som möjliggör för nätföretagen att avgöra om deras insatser är tillräckliga.

Saknade och felaktiga mätvärden kan innebära uteblivna elnätsfakturer och påverka elleverantörernas fakturer. Om uppmätta mätvärden inte kan samlas in är alternativet att kundernas fakturer baseras på beräknade mätvärden. För högspänningsanläggningar med stora förbrukningsvolymerna skulle det inte enbart

¹⁴ Den 1 januari 2027 träder krav i Energimarknadsinspektionens föreskrifter och allmänna råd för utformning av nättariffer för ett effektivt utnyttjande av elnätet EIFS 2022:1. Kraven innebär att elnätsföretag ska ha tidsdifferentierade effekttariffer, för att elnätsföretag ska kunna debitera effekttariffer kan en anläggning inte månadsmätas längre.

påverka kunderna om dygnsvis avräkning med faktiskt uppmätta kvartsmätvärden uteblev. Det skulle också riskera att påverka systembalansen och därigenom prisbildningen på marknaden. Den ökande andelen intermittent producerad el från sol och vind i elnäten innebär ökade behov av att balansera elnäten. Vind- och solenergi är dessutom svårare att planera eftersom flödet av el i näten varierar betydligt mer. Om uttag och inmatning inte balanseras kommer behovet av balansåtgärder öka, alternativt riskerar problem med elkvalitet eller elavbrott att uppstå. De mätvärden som nätföretagen samlar in fyller en allt viktigare funktion för elnätens balanshållning. Det är därför angeläget att nätföretagen åtgärdar saknade och felaktiga mätvärden på ett ändamålsenligt sätt och att det finns tydliga regler. Annars riskerar problemet med uteblivna eller felaktiga kvartsmätvärden att försämrats över tid och flera nyttor att gå förlorade.

Tiden för att byta mätmetod från månadsmätning till kvartsmätning

Nollalternativet innebär att tidskravet inte ändras och nätföretagen får fortsatt tre månader på sig för att genomföra byte av mätmetod.

Från och med 1 januari 2025 ska nya mätare vara installerade som klarar av kvartsmätning. Mätare och mätutrustning som klarar av kvartsmätning ska därför redan finnas på plats och processen för att byta mätmetod bör därför kunna ske i snabbare takt jämfört med dagens krav på tre månader. Förslaget att förkorta tidskravet är anpassat till nya omständigheter som råder på elmarknaden. Tremånadersfristen är inte längre ändamålsenlig. Tremånadersfristen fastställdes ursprungligen för att nätföretag behövde byta ut kundens mätare för att kunna byta mätmetod. Vid det tillfället fanns mätare ännu inte installerade som klarade av att mäta i en sådan tidsupplösning. Elmätare som klarar av att mäta varje kvart ska vara installerade från och med den 1 januari 2025. Därmed behöver också tidskravet justeras, eftersom det inte längre är skäligt att nätföretagen ska få tre månader på sig då det redan finns elmätare på plats.

Om tidskravet för att byta mätmetod till kvartsmätning inte förkortas riskerar flera nyttor att gå förlorade jämfört med idag. Det är angeläget att de elanvändare som vill byta till en mätmetod med högre upplösning också får möjlighet att göra det snarast möjligt. Framför allt om nätföretagen har de tekniska förutsättningarna. Ei har därför för avsikt att införa ett krav som anger att bytet ska ske snarast, och senast inom 40 kalenderdagar vilket i praktiken blir vid månadsskiftet. Syftet med att elanvändare ska kunna byta mätmetod till kvartsmätning är att få en mer avancerad mätning. Kvartsmätning möjliggör även att kunden kan ha elavtal som baseras på kvartspris. Om det saknas möjligheter för elanvändare att byta

mätmetod i närtid kan det leda till att elanvändare inte kan vara flexibla och i värsta fall förhindra efterfrågefleksibilitet.¹⁵

Kvartsmätning kan gagna elnätet genom att motverka effektbrist. En stor efterfrågan på el driver upp priset under några timmar. Kunder kan bidra till prisbildningen på marknaden genom att dra ner på sin elförbrukning under dessa timmar (snart kvartar). El behöver alltid produceras samtidigt som den används. Därför kan effektbrist uppstå när många behöver mycket el vid samma tidpunkt, framför allt under en vinterdag eller under de timmar då man vanligtvis förbrukar mycket el (tidig morgon och tidig kväll). Det är därför viktigt att elanvändare ges möjlighet till att vara mer flexibla. Att byta mätmetod är en del i detta.

Nätföretagens underrättelser till elanvändare och elproducenter

Om det inte införs förtydliganden om att underrättelse till kund kan ske via andra kanaler är Mina sidor det enda alternativet. Då riskerar flera kunder att gå miste om viktig information. Nätföretagen ska informera om att det skett ett påbörjande av en elleverans eller att leverantörsbytet genomförts när kunden gjort ett aktiv val.

Syftet är att kunden ska ges möjlighet att reagera ifall leverantörsbytet skett mot kundens vilja. Om kunder inte nås av informationen kan inte kunden få en bekräftelse på att man ingått avtal om ny elleverans eller att bytet är genomfört. Kunden kan inte heller agera mot oseriösa elleverantörer i tid. Det kan vara kostsamt för kunder som inte hinner säga upp sina avtal innan ångerfristen löpt ut. Det är också viktigt att stävja förutsättningarna för oseriösa elleverantörer i ett tidigt skede för att sådan verksamhet inte tillväxer. Därför är det viktigt att meddelandet skickas snarast möjligt och når ut till så många kunder som möjligt.

Alternativa lösningar

EU:s genomförandeförordning om tillgång till mätvärden

Införandet av en elmarknadshubb

Ett alternativ till författningsförslagen är att implementera den elmarknadshubb och en elhandlarcentrisk modell som Ei tidigare har utrett på uppdrag av regeringen. Ei har under 2015–2017 utrett och föreslagit författningsändringar för

¹⁵ Efterfrågefleksibilitet definieras i ellagen som att en elanvändare ändrar sin förbrukning jämfört med sitt normala eller nuvarande förbrukningsmönster som ett svar på marknadssignaler.

att möjliggöra införandet av en central informationshanteringsmodell för elmarknaden.¹⁶ Hubben var tänkt att drivas av Svenska kraftnät.

Ei bedömde att etablerandet av en central elmarknadshubb på den svenska elmarknaden skulle bidra till att framtidens krav på informationshantering skulle kunna mötas på ett kostnadseffektivt och kundvänligt sätt. En kostnadsnyttoanalys utförd av Sweco för Ei:s räkning, utförd 2014, visade att betydande samhällsekonomiska vinster kan uppnås genom att etablera en elmarknadshubb i Sverige.¹⁷

Resultatet av analysen visade på 16 olika utfall där samtliga gav ett betydande ekonomiskt överskott över en tioårsperiod om en elmarknadshubb implementeras i stället för att utveckla dagens alla-till-alla-informationshanteringsmodell. Det genomsnittliga ekonomiska överskottet beräknades till 1,9 miljarder kronor. Spannet lägsta till högsta vinst, i Swecos analys från 2014, sträckte sig från ett överskott på 330 miljoner kronor till ett överskott på 3,5 miljarder kronor. Ei:s bedömning var att resultatet var tillräckligt robust för att konstatera att implementering och drift av en elmarknadshubb över en tioårsperiod är betydligt mer ekonomiskt fördelaktig jämfört med att fortsätta använda och utveckla dagens decentraliserade informationshanteringsmodell.

För att en elmarknadshubb ska vara ett alternativ måste det vara möjligt att införa den till dess att kraven i genomförandeförordningen träder i kraft, det vill säga i januari 2025. Det pågår just nu inget arbete med elmarknadshubben. Ei har utrett en ny modell för elmarknaden och lämnat nödvändiga författningsförslag. Projektet för införandet av en elmarknadshubb avslutades 2020, då förslagen inte bearbetades av regeringen och man inväntade en lagrådsremiss och en proposition från regeringen.

Det saknas därför nödvändig lagstiftning för en elmarknadshubb som dessutom kan dröja flera år. I ett första steg behöver regeringen återkomma med en proposition om förslag på reglering av elmarknadshubben, därefter ska den hanteras av riksdagen innan den kan bli lag. Ei:s bedömning är att hela processen kan dröja flera år till färdig lagstiftning. Införandet av en elmarknadshubb är därför inte ett genomförbart alternativ för att hinna uppfylla nödvändiga krav i tid.

¹⁶ Energimarknadsinspektionen, *Ny modell för elmarknaden*, Ei R2017:05. [Ny modell för elmarknaden](#).

¹⁷ Energimarknadsinspektionen, *Informationshanteringsmodell på den framtida svenska elmarknaden*, Ei R2014:16. [Informationshanteringsmodell-på-den-framtida-svenska-elmarknaden-Ei-R2014-16.pdf](#).

Ett annat alternativ skulle kunna vara en "avskalad" hubb där enbart datahanteringen centraliseras. Det skulle dock kräva en ny utredning gällande hubbens funktionaliteter och en ny konsekvensanalys.

Ei gör bedömningen att det inte är möjligt att utreda och starta en elmarknadshubb eller en mer renodlad datahubb till januari 2025. Detta bedömde Ei redan i samband med regeringsuppdraget gällande tillgång till mätvärden år 2024.¹⁸

Kraven regleras endast på lag- och förordningsnivå

Ellagen reglerar att nätföretag ska ansvara för att fullgöra de uppgifter och skyldigheter som följer av genomförandeförordningen och utpekar vilka aktörer som ska inneha de roller som anges i genomförandeförordningen.

Ellagen kompletterar till viss del kommissionens genomförandeförordning, men endast på övergripande nivå. På förordningsnivå har Ei bemyndigats att meddela föreskrifter. Måtförordningen innehåller inga detaljerade krav på hur nätföretagen ska leva upp till genomförandeförordningen.

Ei gör bedömningen att detaljerade krav i föreskrifter är mer effektivt eftersom nätföretag kan komma att göra relativt stora investeringar i datasystem. Utformningen av datasystem kommer att utgå från de lösningar nätföretaget har valt. Utan mer detaljerade krav kommer praxis att skapas allteftersom via tillsynsärenden. Det kommer dock att ta längre tid och innebära större ekonomiska osäkerheter för nätföretagen. Det finns en större risk att Ei fattar beslut i tillsynsärenden som innebär att systemlösningar måste göras om. En förändring av datasystem innebär kostnader från 200 000 kronor till flera miljoner, beroende på vilka ändringar som krävs.¹⁹ Ei gör därför bedömningen att det mest kostnadseffektiva är att Ei utnyttjar sin föreskriftsrätt och beskriver hur kraven på effektivitet, enkelhet och säkerhet ska uppfyllas.

Korrigerig av saknade och felaktiga mätvärden

Ett alternativ till att reglera saknade och felaktiga mätvärden på föreskriftsnivå är att branschen i stället tar fram detaljerad branschpraxis för hur saknade mätvärden ska ersättas och hur felaktiga värden ska korrigeras, samt hur och när rapportering

¹⁸ Energimarknadsinspektionen, *Säker och effektiv tillgång till mätvärden på den svenska slutkundsmarknaden - Förslag på hur Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2023/1162 ska tillämpas i Sverige*, Ei R2024:03. [Tillgång till mätvärden för användande av energirelaterade tjänster](#).

¹⁹ Energimarknadsinspektionen, Ei R2024:03, s.126.

av dessa mätvärden ska ske. Det kan till exempel ske genom att beskriva detta i Elmarknadshandboken. Elmarknadshandboken är ett verktyg för branschen där rekommenderade rutiner beskrivs i syfte att underlätta för aktörerna, bland annat om vad som gäller enligt lag, förordning och föreskrifter.²⁰ Elmarknadshandboken beskriver till viss del dessa förfaranden idag med utgångspunkt i vad som regleras i mätföreskrifterna.

Elmarknadshandboken är dock inte rättsligt bindande. Ei kan inte heller utöva tillsyn över rekommendationerna som finns i en sådan branschpraxis. Det skulle också innebära att ifall Ei får in klagomål och anmälningar från kunder gällande saknade och felaktiga mätvärden, kan Ei inte agera på dessa uppgifter genom att starta tillsyn. Ei bedömer därför att Elmarknadshandboken ensamt inte är ett fullgott alternativ.

Ei anser mot bakgrund av ovan att det inte finns något bättre alternativ än att saknade och felaktiga värden regleras i mätföreskrifterna, men med tydligare krav än dagens regler.

Tiden för att byta mätmetod från månadsmätning till kvartsmätning

Ei avser att förkorta tiden från tre månader till snarast möjligt och högst inom 40 kalenderdagar. Ei har sett över möjligheten att förkorta tiden ännu mer genom att kravställa att det ska utföras inom tre arbetsdagar. Förslaget togs fram med hänsyn till helger. Om en kund begär kvartsmätning på en fredag har nätföretagen tills på måndag att genomföra bytet.

Branschen har för Ei uppgett att i normalfall är tre arbetsdagar en rimlig tidsgräns. I vissa fall kan det till och med gå snabbare än så. Det kan dock uppstå fall där det inte är möjligt att genomföra bytet i tid och då behöver fälttekniker tas in akut. Detta skulle vara kostnadsdrivande och nätföretagen skulle med största sannolikhet ändå inte hinna genomföra bytet. Processerna styrs också utifrån hur en begäran om byte av mätmetod inkommer till nätföretagen. Ibland förekommer det att kunder ringer in till kundtjänst för att få byta mätmetod. Då kräver den resterande processen en mer manuell hantering som också tar längre tid. Branschen har också uppgett att det idag är vissa nätföretag som har som policy att ändra mätmetod inför nästkommande rapporteringstillfälle, för att bytet inte ska påverka balansavräkningen.²¹

²⁰ Energiföretagen Sverige och Svenska kraftnät är ansvariga utgivare av Elmarknadshandboken.

²¹ Referensgruppsmöte den 10 oktober 2024.

Ei bedömer därför att den minst kostnadsdrivande lösningen och som har minst påverkan på elmarknaden är att tidskravet ska ske snarast och senast inom 40 kalenderdagar. Det innebär i praktiken att bytet genomförs vid månadsskiftet. På så sätt påverkas inte avräkningen.

Om en elanvändare ursprungligen är månadsavräknad ska mätvärdena rapporteras månadsvis. För elanvändare som ingått avtal om kvartsmätning eller begär en sådan mätmetod, ska elanvändarens avräkningsmetod ändras till dygnsavräkning. Vid dygnsavräkning rapporteras mätvärdena varje mätdygn.

Om en månadsmätt kund övergår till kvartsmätning mitt i månaden, ska bytet av mätmetoden ändras snarast. På så sätt behöver inte nätföretagen rapportera mätvärden utifrån en ändrad avräkningsmetod inom samma månad. Bedömningen blir tydligare utifrån följande scenario. En kund har ett säkringsabonnemang om 63 A, är månadsmätt och månadsavräknad. Kunden begär att byta till kvartsmätning. Begäran görs på en måndag den 15 november. Det innebär att nätföretagen hittills har rapporterat kundens mätvärden vid varje månadsskifte. Men om bytet av mätmetod ska genomföras inom tre vardagar, det vill säga senast den 18 november, kommer nätföretaget tvingas påbörja en dygnsvis rapportering från och med den 18 november. Det resulterar i två olika avräkningsmetoder inom loppet av en och samma månad.

För att inte påverka avräkningen är det därför lämpligast att bytet av mätmetod ska vara utfört snarast. Om en begäran inkommer under en helg och infaller för nära inpå månadsskiftet har nätföretagen utrymme för att genomföra bytet till nästkommande månad eftersom kravet öppnar upp för att bytet kan ske inom 40 dagar.

Nätföretagens underrättelser till elanvändare och elproducenter

Nätföretagen ska idag meddela kunder vid påbörjande eller byte av elleverans. Meddelandena skickas idag endast via nätföretagens kundportaler (Mina sidor), vilket Ei ser behov av att reglera för att öppna upp för fler kanaler som når ut till flera kunder.

En tänkbar lösning som Ei presenterat för branschen på ett referensgruppsmöte var att nätföretagen skickar meddelande direkt till kunderna via krypterad e-post. Branschen har dock påtalat att krypterad e-post inte skulle vara en bra lösning då ett sådant alternativ kräver att även mottagaren har en krypteringsnyckel. Det kan man inte ålägga kunderna att ordna. Vissa kunder har inte heller registret någon e-

post hos sitt nätföretag och skulle därför i slutändan ändå inte få någon information. Ei håller med om att krypterad e-post inte vore en bra lösning om det skulle innebära en extra börda och kostnader för kunderna.

Ei har för branschen föreslagit att även andra kanaler kan användas såsom digital post. Vattenfall har för Ei uppgett att de idag använder sig av digital post i form av Kivra. En sådan lösning skulle därför inte medföra några extra kostnader eller åtgärder. Andra aktörer har dock uppgett att de helst inte använder sig av myndighetspost för att kommunicera med sina kunder, i vissa fall finns det kunder som inte ens har registrerat varken e-post eller telefonnummer. Det lyftes också att reglerna bör vara teknikneutrala eftersom man aldrig vet vilka lösningar som kan erbjudas i framtiden.

Ei håller med om att det inte bör krävas en specifik kommunikationslösning som nätföretagen ska erbjuda, med risk för att snabbt bli omsprungna av ny teknik och nya lösningar. Att använda digital post kommer därför att införas som ett allmänt råd och utgöra ett exempel på lämplig kommunikationslösning.

Ei ser att det bästa och mest ändamålsenliga alternativ är att Mina sidor fortfarande ska kunna tillämpas, men att nätföretagen i sådana fall bör införa lösningar så att kunderna får information om att nätföretaget också har skickat ett meddelande till kunden. Det kan till exempel ske genom att kunderna får en notis via e-post eller SMS som anger att man fått ett meddelande från sitt nätföretag. Eftersom det finns kunder som inte har registrerat varken e-post eller telefonnummer, blir konsekvensen att dessa ändå inte kommer att få någon information om olästa meddelanden på nätföretagens kundportaler. Det bör därför införas ett förtydligande i föreskrifterna att nätföretag får skicka meddelanden via brev, men endast i de fall där kunderna inte har angett någon e-post eller telefonnummer.

Beskrivning av förslaget

Nedan presenteras Ei:s förslag till nya föreskrifter och allmänna råd om mätning, beräkning och rapportering av överförd el.

Bestämmelser och definitioner som utgår redogörs inte för. Bestämmelser och definitioner som är oförändrade jämfört med nu gällande mätföreskrifter (EIFS 2023:1) nämns inte heller. Ei anser dock att det är nödvändigt att särskilt kommentera en bestämmelse som reglerar rapportering i samma energiupplösning till elleverantörer. Bestämmelsen föreslogs utgå vid remittering, men ska kvarstå

(regleras i nuvarande 7 kap. 1 § första stycket). Se mer under avsnittet *Rapportering i samma energiupplösning*.

I föreskrifterna har Affärsverket svenska kraftnät förkortats som Affärsverket. Det finns dock flera affärsverk i Sverige och enligt förordningen (2007:1119) med instruktion för Affärsverket svenska kraftnät benämns Affärsverket svenska kraftnät som "Svenska kraftnät". Därför har det i föreskrifterna genomgående gjorts språkliga ändringar så att Affärsverket svenska kraftnät numera förkortas som Svenska kraftnät. Även dagar har ersatts med kalenderdagar för att tydliggöra vilka dagar som avses, så att det inte förväxlas med vardagar eller helgdagar.

Ändringar är markerade med kursiv stil.

Föreskriften är indelad i 12 kapitel vars innehåll redogörs för i avsnittet.

Indelningen är enligt följande:

1 kap. Inledande bestämmelser

2 kap. Definitioner

3 kap. Registrering, mätaravläsning och mätvärdesinsamling

4 kap. Mätvärden och beräkningsunderlag för andelstal

5 kap. Beräkning av det samlade energiflödet i mätpunkter som ska dygnsavräknas

6 kap. Beräkning av andelstal

7 kap. Rapportering av enskilda mätvärden för en mätpunkt

8 kap. Rapportering av samlade kvartsmätvärden och förbrukningsprofil

9 kap. Rapportering av andelstal

10 kap. Elleverantörens anmälningar gällande rapportering av mätvärden

11 kap. Nätföretagets skyldigheter gällande rapportering av mätvärden som ligger till grund för avräkningen

12 kap. Nätföretagets skyldigheter gällande tillgång till mätvärden

Kapitel 1 – Inledande bestämmelser

Föreskrifterna innehåller bestämmelser om mätning, beräkning och rapportering av el enligt ellagen. Föreskrifterna innehåller också regler om när elleverantörer ska sända anmälningar till nätföretag och nätföretagens underrättelser efter att ha mottagit sådana anmälningar, anmälningar som balansansvariga ska sända till nätföretag, och underrättelser som nätföretaget ska sända vid mottagande av en sådan anmälan. De enda ändringar som har gjorts är hänvisningar till nya lagrum i ellagen och bestämmelser i förordningar som har tillkommit efter att mätföreskrifterna reviderades 2023.

Föreskrifternas tillämpningsområde har utökats till att även omfatta krav som kompletterar genomförandeförordningen. 6 kap. 3 § i ellagen reglerar rapportering och tillgång till mätresultat utifrån genomförandeförordningen. Det har därför införts att föreskrifterna innehåller bestämmelser om rapportering av och tillgängliggörande av mätvärden enligt 6 kap. 3 § ellagen och verkställigheten av kommissionens genomförandeförordning.

6 kap. 3 § och 9 a § i mätförordningen reglerar att nätföretag på begäran av en elproducent ska rapportera dennes mätresultat till ett företag som elproducenten har utsett. Det har därför införts att mätföreskrifterna innehåller bestämmelser om detta.

6 § Nätföretag ska rapportera mätvärden och skicka underrättelser till elanvändare och elproducenter via det internetbaserade media (Mina sidor) som är tillgängligt hos nätföretaget. Elektronisk kommunikation i meddelandeformatet Ediel ska användas om elanvändaren eller elproducenten begär detta.

I 6 § har endast ett mindre tillägg gjorts, för att förtydliga att med internetbaserat media avses nätföretagens Mina sidor.

Kapitel 2 – Definitioner

Det föreslås ett antal nya definitioner samt redaktionella ändringar av befintliga definitioner. Definitionerna medför inga konsekvenser, utan syftar till att förtydliga begrepp som förekommer i mätföreskrifterna.

1 § Utöver de definitioner som följer av kommissionens genomförandeförordning (EU) 2023/1162 av den 6 juni 2023 om krav på driftskompatibilitet och icke-diskriminerande och transparenta förfaranden för tillgång till mätvärden, ellagen (1997:857) och förordningen

(1999:716) om mätning, beräkning och rapportering av överförd el avses i dessa föreskrifter med

I första stycket har det gjorts ett tillägg med hänvisning till genomförandeförordningen. Det innebär att de definitioner som förekommer i genomförandeförordningen har samma betydelse i mätföreskrifterna.

Ei föreslår följande nya definitioner.

Aktiv energi: Den aktiva elektriska energi som överförs i en elenergikrets och som ligger till grund för debitering och avräkning.

Definitionen är ny. Definition kommer bland annat från Swedacs (numera upphävda) föreskrift Styrelsens för ackreditering och teknisk kontroll föreskrifter (STAFS 2016:4) om mätare för aktiv elenergi. Enligt Swedacs föreskrifter har mätare för aktiv elenergi definierats som en anordning som mäter den aktiva elektriska energi som förbrukas i en elenergikrets. Enligt Ei:s rapport ligger aktiv energi till grund för debitering och avräkning.²² Ei har efter remissförfarandet inhämtat synpunkter från referensgruppen som fått lämna kommentarer på den föreslagna definitionen. Enligt referensgruppen innebär aktiv energi både förbrukning och produktion.

Anläggningsidentitet: Unik identitet för identifiering av en elanläggning som är ansluten till ett elnät som omfattas av kravet på nätkoncession enligt 2 kap. 1 § ellagen (1997:857).

Definition har ändrats för att överensstämja med den något utökade beskrivningen gjord av regeringen.²³

Applikationsprogrammeringsgränssnitt: Ett gränssnitt som överför information mellan programvaror, system eller applikationer på ett standardiserat sätt.

Definitionen är ny. Mätföreskrifterna reglerar vilket format nätföretagen ska tillämpa för att tillgängliggöra mätvärden för elanvändarna, och att nätföretag får använda sig av ett applikationsprogrammeringsgränssnitt (API). Förenklat är API en teknisk lösning för hur olika system kan kommunicera med varandra. Enligt Skatteverket kan API:er till exempel förse mobilappar med allt från

²² Energimarknadsinspektionen, *Funktionskrav på elmätare – Författningsförslag*, Ei R2017:08, s. 51.

²³ Prop. 2022/23:48, s. 17.

väderprognoser till tränings scheman.²⁴ Eftersom API används som ett möjligt format ser Ei också behov av att införa en definition av begreppet.

Avräkningsmetod: Avräkningsmetoden anger vilken typ av avräkning som mätpunkten ingår i. Avräkningsmetoderna som används är dygnsavräkning och månadsavräkning. Vid månadsavräkning sker rapporteringsfrekvensen månadsvis och vid dygnsavräkning sker rapporteringsfrekvensen dygnsvis.

Definitionen är ändrad, med tillägg om vilken rapporteringsfrekvens som ska ske vid dygnsavräkning och månadsavräkning.

Ediel: Standard för elektroniskt informationsutbyte inom elbranschen.

Definitionen har ändrats. Enligt tidigare definition angavs att Ediel var standard inom energibranschen. Endast aktörer som verkar på el- eller naturgasmarknaden kan teckna Ediel-avtal.²⁵ Enligt kommissionens förordning (EU) 2015/703 av den 30 april 2015 om fastställandet av nätföreskrifter med regler för driftskompatibilitet och informationsutbyte, är Edig@s det format som ska användas vid informationsutbyte på gasmarknaden.²⁶ Definitionen har därför justerats.

Elanvändare: En kund som köper el för eget bruk. Elanvändare är också en kund, eller en grupp av samarbetande kund, som förbrukar eller lagrar el som producerats inom den egna fastigheten vilken är belägen inom ett avgränsat område, eller på en annan plats, eller som säljer egenproducerad el eller deltar i flexibilitets- eller energieffektivitetssystem, förutsatt att dessa verksamheter inte är deras huvudsakliga kommersiella verksamhet eller yrkesverksamhet.

Definitionen har ändrats. Elanvändare motsvarar begreppet *slutkund* som anges i genomförandeförordningen, men som definieras i elmarknadsdirektivet. Slutkund definieras som en kund som köper el för eget bruk. Slutkund har dock en bredare innebörd enligt genomförandeförordningen, eftersom slutkunder också innefattar aktiva kunder. Aktiva kunder är också slutkunder som tar ut el för förbrukning, men dessa kunder kan också lagra eller producera sin egen el. Elanvändare

²⁴ [Vad är ett API | Skatteverket](#)

²⁵ [Använda Ediel | Svenska kraftnät](#)

²⁶ Swedegas har i november 2023 för Ei uppgett att Edig@s är det rekommenderade dataformatet för informationsutbyte för gasmarknaden enligt kommissionens förordning (EU) 2015/703 av den 30 april 2015 om fastställandet av nätföreskrifter med regler för driftskompatibilitet och informationsutbyte. Edig@s togs fram gemensamt av gasbranschens aktörer för att specifikt underlätta för aktörer som är aktiva i mer än ett land.

definieras inte i någon svensk författning. Definitionen är därför hämtad från de definitioner av *slutkund* och *aktiv kund* som anges i elmarknadsdirektivet.

Elproducent: Fysisk eller juridisk person som yrkesmässigt producerar och matar in elenergi i en inmatningspunkt.

Definitionen har ändrats med tillägg om att elproducenten yrkesmässigt producerar el. Detta beror på att elanvändare, som motsvarar slutkunder och aktiva kunder enligt EU-rättens terminologi, också kan producera och mata in egen el. Det kan till exempel handla om mikroproducenter. Sådana elproducenter ingår därför i definitionen *elanvändare*. Sådana elproducenter som yrkesmässigt producerar el och matar in el på elnätet är till exempel kärnkraftverk, vindkraftsverk och solcellsparker.

Kvartsmätt dygnsavräknad mätpunkt: En mätpunkt som mäts per kvart och som inte ingår i förbrukningsprofilen. Mätvärden rapporteras dygnsvis.

Definitionen är ändrad, med tillägg om att mätvärden rapporteras dygnsvis. Detta för att förtydliga vilken rapporteringsfrekvens som gäller vid dygnsavräkning.

Mina sidor: Kundportal på internetbaserat media som kräver kunders personliga inloggning och där kunder får tillgång till kundspecifik information.

Definitionen är ny. Begreppet är inte nytt i föreskrifterna, men Ei ser att en definition vore bra för att förtydliga vad det innebär. Inom branschen är det ett vedertaget begrepp, men kanske inte lika känt hos kunderna. Mina sidor får dessutom en mer central roll nu när det utpekats som kommunikationsgränssnitt varigenom elanvändare ska kunna ta del av sina mätvärden. Mina sidor finns tillgängligt på nätföretagens webbplatser och applikationer där kunder bland annat kan se sina mätvärden och fakturainformation, men innehållet bedöms utöka i framtiden. Därför definieras det inte närmare vilka uppgifter som finns att tillgå på Mina sidor. Ei har efter remissförfarandet även inhämtat synpunkter från referensgruppen som fått lämna kommentarer på den föreslagna definitionen. Enligt referensgruppen har även elleverantörer Mina sidor, varför definitionen inte enbart utpekar nätföretagen som innehavare av en sådan kundportal.

Mätpunkt: Gemensamt begrepp för de punkter i det koncessionspliktiga nätet för vilka nätföretaget är skyldig att mäta, det vill säga i gränspunkt, inmatningspunkt och uttagpunkt.

Mindre språklig justering har gjorts.

Onboardas: De åtgärder som krävs för att elanvändare och berättigade parter ska kunna använda en kommunikationskanal som används vid förfaranden för tillgång till mätvärden. För berättigade parter omfattas de åtgärder som krävs för att kunna använda Ediel-systemet och för elanvändare är det åtgärder som krävs för att använda Mina sidor.

Definitionen är ny. Genomförandeförordningen ställer krav om att det måste finnas information tillgänglig för att berättigade parter ska kunna registrera sig, onboarda eller inrätta nödvändig infrastruktur för att delta i de förfaranden som anges i genomförandeförordningen, och därmed kommunicera och utbyta information med relevanta marknadsaktörer. Det krävs även att kunderna får nödvändig information om att använda Mina sidor för att få tillgång till sina egna mätvärden. Det saknas definition av *onboardas* i genomförandeförordningen, varför Ei ser ett behov att förtydliga vad det innebär och vilka krav mätföreskrifterna ställer.

Preliminära mätvärden: Mätvärden som nätföretaget har beräknat och som ska ersättas av slutgiltiga mätvärden.

Definitionen är ny. Mätföreskrifterna reglerar hur saknade mätvärden ska hanteras genom att preliminära mätvärden ska rapporteras och hur preliminära mätvärden ska beräknas. Därför finns det också behov av att definiera begreppet.

Slutgiltiga mätvärden: Mätvärden som nätföretaget har samlat in och klassificerat som slutgiltiga.

Definitionen är ny. Genomförandeförordningen definierar *validerade historiska mät- och förbrukningsuppgifter* som historiska mät- och förbrukningsuppgifter som samlats in från en mätare, det vill säga en konventionell mätare eller en smart mätare, eller ett smart mätarsystem, eller kompletterats med ersättningsvärden som bestäms på annat sätt om mätaren inte är tillgänglig. Ei ser därför behov av att ta fram en definition av slutgiltiga mätvärden på föreskriftsnivå.

Öppet kundgränssnitt: Ett standardiserat gränssnitt i elmätaren som används i Europeiska unionen och som är baserat på en standard där elanvändare kan få tillgång till sina mätvärden i nära realtid.

Definitionen är ändrad. Ett öppet kundgränssnitt är ett av de sju funktionskraven som ställs på smarta elmätare. Funktionskravet innebär att elmätaren ska utrustas

med ett kundgränssnitt som stöds av en öppen standard som möjliggör för kunden att ta del av sina mätvärden i nära realtid. Definitionen har därför förtydligats.

Kapitel 3 - Registrering, mätaravläsning och mätvärdesinsamling

Registrering av uppgifter i uttagspunkt

1 § Nätföretaget ska fortlöpande registrera och lagra följande uppgifter per uttagspunkt i ett nätavräkningsområde:

- *Anläggningsidentitet (anläggnings-id).*
- *Elleverantörens identitet (Ediel-id).*
- *Balansansvarigs identitet (Ediel-id).*

Redaktionella ändringar har gjorts. Tidigare angavs Ediel med versaler, detta har nu justerats. Tidigare förkortades anläggningsidentitet som anl id, vilket nu har ändrats till anläggnings-id. Elleverantörens identitet har ersatt elleverantörsidentitet.

Registrering av uppgifter i inmatningspunkt

2 § Nätföretaget ska fortlöpande registrera och lagra följande uppgifter per inmatningspunkt i ett nätavräkningsområde:

- *Anläggningsidentitet (anläggnings-id).*
- *Elproducentens identitet (till exempel person- eller organisationsnummer) för inmatningspunkten.*
- *Elproducentens namn och adress.*
- *Elleverantörens identitet (Ediel-id)*
- *Balansansvarigs identitet (Ediel-id).*

Redaktionella ändringar har gjorts likt 3 kap. 1 §. Producent har ändrats till elproducent för att överensstämmas med den definition som finns i 2 kap. 1 §. Elleverantörens identitet har ersatt elleverantörsidentitet.

Registrering av mätvärden

3 § Vid registrering av mätvärden ska även datum och klockslag anges för varje kvartsskifte då registrering av mätvärdet skett.

Bestämmelsen har ändrats då det numera anges att datum och klockslag ska anges för varje kvartsskifte. Tidigare angavs att detta skulle registreras vid det närmaste kvartsskiftet, men dagens moderna elmätare registrerar mätvärden vid varje kvartsskifte.

Tidpunkter för insamling och registrering av mätvärden i månadsavräknade uttagpunkter

5 § Om registrering av mätvärden i en månadsmått månadsavräknad uttagpunkt inte kan ske vid de tidpunkter som anges i andra stycket ska registrering ske senast två vardagar efter de tidpunkter som anges i andra stycket.

Allmänna råd

Registrering som inte kan ske i mätaren eller i mätsystemet enligt fjärde stycket kan till exempel vara att elanvändaren själv läser av mätaren och rapporterar mätvärdet till nätföretaget efter särskild överenskommelse. Detta kan gälla för en myndighet som undantagits från ett eller flera funktionskrav enligt 32 § i förordningen (1999:716) om mätning, beräkning och rapportering av överförd el, och därför inte rapporterar mätvärdena i tid till nätföretaget. Nätföretaget bör upprätta avtal med elanvändaren för att säkerställa att elanvändaren inkommer med mätvärdena i tid.

Redaktionella ändringar har gjorts, bland annat genom att hänvisa till andra stycket. Första och sjunde styckena utgår i 5 § då dessa utgjorde övergångsbestämmelser, varför hänvisningen korrigeras. I det tillhörande allmänna rådet har endast mindre språkliga korrigeringar skett.

Kapitel 4 - Mätvärden och beräkningsunderlag för andelstal

Beräkning av mätvärden då registrering sker vid annan tidpunkt än kl. 00.00

2 § Mätvärden i en månadsavräknad uttagpunkt som inte har registrerats vid de tidpunkter som anges enligt 3 kap. 5 § ska beräknas till föreskrivna registreringstidpunkter. Beräkningen ska baseras på de mätvärden som har registrerats närmast innan och närmast efter den föreskrivna registreringstidpunkten.

Kapitelrubriken har ändrats språkligt för att förtydliga bestämmelsen. Andra stycket har förtydligats och ersatt första stycket, då dessa stycken innehöll upprepningar.

Rättning av månadsavräknade mätvärden

3 § Nätföretaget ska rätta felaktiga månadsavräknade mätvärden genom att fördela energin över tiden.

Tidigare angavs att nätföretaget skulle rätta felaktiga månadsmätvärden och sedan fördela energin över tiden. Bestämmelsen har därför förtydligats så att det nu framgår hur rättningen ska utföras.

Kapitel 5 - Beräkning av det samlade energiflödet i mätpunkter som ska dygnsavräknas

3 § Samlade energiflödet för inmatningspunkter

Nätföretaget ska per elleverantör och balansansvarig beräkna samlade kvartsmätvärden per typ av elproduktion för inmatningspunkter, om mätresultaten avser produktionsanläggningar som var och en levererar en effekt som understiger 1 megawatt.

En mindre språklig justering har gjorts, då megawatt tidigare angavs som en förkortning.

Rättningar av samlade mätvärden

7 § Rättning av samlade mätvärden ska ske enligt 8 kap.

Ett tillägg har gjorts för att bättre överensstämma med paragrafrubriken, och för att det tydligt ska framgå att det är samlade mätvärden som avses.

Kapitel 6 - Beräkning av andelstal

1 § Nätföretaget ska för varje leveransmånad och per schablonberäkningsområde beräkna andelstal i hela kilowattimmar.

Mindre språklig justering har gjorts. Tidigare angavs kWh, vilket har ändrats för att undvika förkortningar i författningstexten.

Kapitel 7 - Rapportering av enskilda mätvärden för en mätpunkt

Allmänna bestämmelser

1 § Mätarställningar vid leveransperiodens början och vid leveransperiodens slut ska rapporteras. Tidpunkter för när mätvärdena registrerades ska framgå. Mätarställningar vid periodens början och slut behöver inte rapporteras för elmätare som använder ström- eller spänningstransformator.

Vid all rapportering från nätföretaget till elanvändare eller elproducent ska anläggningsidentitet (anläggnings-id) och identitet på nätavräkningsområdet (områdes-id) tydligt anges. Andra beteckningar för uppgifterna får inte användas.

Elanvändare som ingår i en månadsavräknad uttagpunkt kan ingå avtal med elleverantören som förutsätter att den överförda elen ska mätas varje kvart, eller begära sådan mätning. Avräkningsmetoden för mätpunkten ska i dessa fall ändras till dygnsavräkning.

Vid rapportering av slutgiltiga mätvärden ska nätföretaget ange om mätvärdet är beräknat eller uppmätt.

Rapportering av enskilda mätvärden ska omfatta energivärden med den energiupplösning som de har registrerats med i mätpunkten.

Allmänna råd

Krav på nätföretag att skicka mätvärden med bibehållen energiupplösning enligt femte stycket innebär en skyldighet för elleverantörer att ta emot och behandla kvartsmätvärden. Elleverantören ska visa kvartsmätvärdena för elanvändare i enlighet med kraven i Energimarknadsinspektionens föreskrifter och allmänna råd (EIFS 2024:2) om elleverantörers information till elanvändare.

Språkliga ändringar har gjorts i andra stycket. Tidigare förkortades anläggningsidentitet som anl id, vilket nu har ändrats till anläggnings-id. Nätavräkningsområde förkortades som områdes id, nu har ett bindestreck införts.

Det fjärde stycket reglerar att nätföretag vid rapportering av slutgiltiga mätvärden ska ange om mätvärdet är beräknat eller uppmätt.

I samband med remittering av förslaget har ett nätföretag påpekat att det inte anges att ett elhandelsföretag ska få information om de slutliga mätvärden som rapporteras är uppmätta värden eller om det är mätvärden som kommer från en kontrollmätare eller som estimerats med en tillförlitlig metod. Idag framgår den uppgiften i samband med mätvärdesrapporteringen i enlighet med Ediel-anvisningarna (kod 56). Det vore lämpligt att det fanns stöd i mätföreskrifterna för att fortsätta skicka denna information på det sätt som görs idag. Eftersom det saknas reglering kring detta på föreskriftsnivå och förfarandet redan sker i praktiken idag, har Ei därför infört detta krav i 7 kap. 1 § fjärde stycket.

Det femte stycket reglerar att mätvärden ska rapporteras i samma energiupplösning. Kravet är inte nytt. Ei har särskilt kommenterat denna bestämmelse, se avsnitt *Rapportering i samma energiupplösning*. Ett allmänt råd tydliggör elleverantörens rättsliga grund för hanteringen av kvartsmätvärden.

Det har lagts till ett tillhörande allmänt råd i syfte att förtydliga en rättslig grund för elleverantörer att ta emot kvartsmätvärden och att behandla dem i enlighet med Energimarknadsinspektionens föreskrifter och allmänna råd (EIFS 2024:2) om elleverantörers information till elanvändare.

Rapportering av enskilda mätvärden i en inmatningspunkt

3 § Nätföretaget ska rapportera enskilda mätvärden i en inmatningspunkt senast kl. 09.00 dagen efter mätdygnet till:

- *Den elleverantör som tar emot den inmatade energin.*
- *Den elproducent som matat in energin i inmatningspunkten och på begäran till det företag som elproducenten utsett. Rapporterade mätvärden ska visas för elproducenten enligt 12 kap. 1 §.*
- *Den elanvändare som matat in energin i inmatningspunkten och till berättigade parter som elanvändaren godkänt enligt kommissionens genomförandeförordning (EU) 2023/1162. Rapporterade mätvärden ska visas för elanvändaren enligt 12 kap. 1 §.*
- *Svenska kraftnät, eller den som Svenska kraftnät utsett i dess ställe, om produktionsanläggningen kan leverera en effekt om 1 megawatt eller mer.*

I andra strecksatsen har det gjorts ett tillägg om att mätvärden i en inmatningspunkt ska visas för elproducenten enligt 12 kap. 1 §, vilket innebär att det ska ske via Mina sidor.

I tredje strecksatsen har det införts krav om att nätföretagen ska rapportera mätvärden i en inmatningspunkt till elanvändaren. Det beror på att elanvändare per definition kan producera egen el och därför inneha en inmatningspunkt. Rapporteringen ska också ske till berättigade parter, som elanvändaren godkänt ska få tillgång till elanvändarens mätvärden.

I tredje strecksatsen har endast en mindre språklig justering gjorts, då megawatt tidigare angavs som en förkortning.

Rapportering av enskilda mätvärden i en kvartsmätt uttagpunkt som dygnsavräknas

4 § Nätföretaget ska rapportera enskilda mätvärden i en kvartsmätt dygnsavräknad uttagpunkt senast kl. 09.00 dagen efter mätdygnets till:

- Den elleverantör som levererat den uttagna energin.
- Den elanvändare som tagit ut energin i uttagpunkten och till berättigade parter som elanvändaren godkänt enligt kommissionens genomförandeförordning (EU) 2023/1162. Rapporterade mätvärden ska visas för elanvändaren enligt 12 kap. 1 §.
- Om debiteringsperioden omfattar mer än en månad, och undantaget enligt 1 § första stycket inte är tillämpligt, ska vid rapportering i samband med debitering även mätarställningar vid varje månadsskifte redovisas.

Andra strecksatsen har ändrats för att reglera tidpunkter då nätföretagen ska rapportera mätvärden till berättigade parter. Tidigare angavs att mätvärdena ska rapporteras till det företag som elanvändaren utsett, vilket nu har ändrats till berättigade parter för att överensstämja med genomförandeförordningen. Det har också gjorts ett tillägg om att mätvärden i en uttagpunkt ska visas för elanvändaren enligt 12 kap. 1 §, vilket innebär att det ska ske via Mina sidor.

Tredje stycket har ändrats för att hänvisa till korrekt bestämmelse i mätföreskrifterna.

Ersättning av saknade mätvärden

Tabell 1 Tidigare och ny lydelse av 5 §

Tidigare lydelse (EIFS 2023:1)	Ny lydelse
--------------------------------	------------

Om ett kvarts- eller timmätvärde från en ordinarie mätare saknas, då den samlade produktionen eller förbrukningen ska rapporteras, ska mätvärdet ersättas med ett mätvärde från en kontrollmätare eller genom annan tillförlitlig metod. Tillsammans med mätvärdet ska information finnas om att kvarts- eller timmätvärdet ska korrigeras.

Rapportering av rättade felaktiga kvarts- eller timmätvärden ska ske senast den tolfte dagen efter mätdygnet.

Allmänna råd

En annan tillförlitlig metod för ersättning av mätvärde kan till exempel vara att använda ett i uttagspunkten tidigare registrerat mätvärde.

Om slutgiltiga kvartsmätvärden i en dygnsavräknad eller månadsavräknad anläggning inte kan rapporteras till elleverantören vid ordinarie rapporteringstillfälle enligt 4 och 7 §§ ska nätföretaget rapportera preliminära mätvärden. Preliminära mätvärden ska tas fram genom att använda en tillförlitlig metod. Vid rapportering av preliminära mätvärden ska det också rapporteras vilka mätvärden som är preliminära och att de ska ersättas av slutgiltiga mätvärden.

Om kvartsmätvärden saknas från en ordinarie mätare och inte går att samla in i efterhand ska nätföretaget ta fram slutgiltiga mätvärden på annat sätt. De preliminära mätvärdena ska ersättas med mätvärden från en kontrollmätare eller med hjälp av en tillförlitlig metod som resulterar i rimliga mätvärden vid avräkning eller för nätförluster.

Om mätvärden saknas vid föreskriven rapporteringstidpunkt ska nätföretaget inom en vardag efter det att mätvärdet är tillgängligt rapportera korrigerade mätvärden till mottagare enligt 3, 4 och 7 §§.

Rapportering av slutgiltiga kvartsmätvärden som är dygnsavräknade ska ske senast den tolfte dagen efter mätdygnet. Om insamling av mätvärden kräver platsbesök för felavhjälpning och anläggningen har en huvudsäkring om högst 63 ampere ska rapportering av slutgiltiga mätvärden ske senast den trettionde dagen efter mätdygnet.

Om mätvärden för en månadsavräknad mät punkt saknas enligt tredje stycket, ska nätföretaget vidta nödvändiga åtgärder för att kunna rapportera mätvärden senast vid nästkommande rapporteringstillfälle.

Allmänna råd

En tillförlitlig metod enligt första och andra styckena innebär att nätföretaget i första hand bör fördela mängden överförd el över en period. Fördelningen kan göras utifrån uppmätt total mängd överförd el för perioden där mätvärden saknas. Fördelningen kan baseras på anläggningsägarens uppgifter om sin förbrukning eller produktion.

Om även den totala mängden överförd el saknas bör den totala mängden el uppskattas med hjälp av tidigare mätvärden för samma period och i samråd med elanvändaren eller elproducenten. Nätföretaget kan använda sig av elanvändarens eller elproducentens mätvärden eller deras uppgifter om sin egen förbrukning eller

produktion, om sådana data finns och bedöms
som tillförlitliga av nätföretaget.

Bestämmelsen har ändrats för att förtydliga kraven. Bestämmelsen innehåller numera enbart hantering av saknade mätvärden, tidigare ingick också hantering av felaktiga mätvärden.

Första stycket reglerar rapportering av preliminära mätvärden och anger att preliminära mätvärden ska skickas om mätvärden saknas. Nätföretaget ska ange att mätvärdena är preliminära och kommer att ersättas.

Andra stycket anger hur mätvärden ska ersättas om preliminära mätvärden inte kan ersättas med uppmätta mätvärden.

Tredje stycket anger att om det saknas mätvärden vid tillfället för rapportering, ska nätföretaget inom en vardag efter det att mätvärdet är tillgängligt rapportera korrigerade mätvärden till mottagare enligt 3, 4 och 7 §§. Tidigare angavs att rapporteringen skulle ske till berörda intressenter, vilket skapar tolkningsutrymme. Mottagare enligt 3, 4 och 7 §§ innebär elanvändare, elleverantörer, elproducenter, berättigade parter, samt företag som elproducenter utsett. Energimyndigheten ska också få korrigerade mätvärden rapporterade till sig för att kunna utfärda korrekt antal ursprungsgarantier och elcertifikat. Detta krav är inte nytt, utan har tidigare ingått i 7 kap. 8 § tredje stycket i mätföreskrifterna. Kravet avser hantering av saknade värden och har därför flyttats till denna bestämmelse för att få en mer enhetlig reglering.

Fjärde stycket anger att slutgiltiga mätvärden måste skickas senast den tolfte dagen efter mätdygnet. Det är huvudregel. För anläggningar med en huvudsäkring om högst 63 ampere och där åtgärder kräver platsbesök är det dock tillåtet att mätvärden skickas först efter 30 dagar. Detta krav är nytt och anpassar sig till sådana omständigheter som kan uppstå i realiteten, där nätföretagen behöver utföra mer tidskrävande åtgärder.

Femte stycket innebär att om mätvärden saknas för en månadsavräknad mätpunkt ska nätföretaget vidta nödvändiga åtgärder för att kunna rapportera mätvärden senast vid nästkommande rapporteringstillfälle. Detta har tidigare reglerats i det tillhörande allmänna rådet till 7 kap. 8 § i EIFS 2023:1.

Det allmänna rådet har utvecklats för att tydligare beskriva en tillförlitlig metod för beräkning eller uppskattning av mätvärden.

Ersättning av saknade mätvärden på anläggningar där säkerhetskänslig verksamhet bedrivs

6 § Om mätvärden saknas för anläggningar där säkerhetskänslig verksamhet bedrivs och där anläggningsägaren begärt undantag från något funktionskrav enligt 32 § i förordningen (1999:716) om mätning, beräkning och rapportering av överförd el ska nätföretaget beräkna mätvärdena med en lämplig metod.

Om mätvärden inte kan beräknas på grund av att den totala mängden överförd el saknas ska mätvärden uppskattas med en lämplig metod. En lämplig metod ska tillämpas som innebär att mätvärden resulterar i rimliga värden vid avräkning eller för nätförluster. Metoden ska tillse att säkerhetsklassificerade uppgifter inte röjs. Metoden ska tas fram i samråd med anläggningsägaren.

Allmänna råd

Om slutgiltiga mätvärden inte kan rapporteras för en anläggning som bedriver säkerhetskänslig verksamhet och där elanvändaren själv läser av mätaren, bör nätföretaget upprätta avtal med elanvändaren för att säkerställa att elanvändaren inkommer med mätvärdena i tid.

Paragrafen är ny.

I paragrafen anges krav på hur nätföretag ska hantera anläggningar där säkerhetskänslig verksamhet bedrivs när mätvärden saknas. Kravet innebär att nätföretag får uppskatta mätvärden eftersom mätvärden kan saknas under långa perioder för denna typ av anläggning. Vid uppskattningen ska nätföretagen tillämpa en lämplig metod. Hur en sådan metod ska tillämpas regleras inte exakt, men nätföretagen ska ta kontakt med anläggningsägaren för att komma överens om den metod som ska tillämpas för att uppskatta mätvärden. Detta är i syfte att säkerställa att mätvärdena är rimliga vid avräkning eller för nätförluster. Metoden ska också tillse att säkerhetsklassificerade uppgifter inte röjs.

Ei bedömer att ett sådant samråd i huvudsak bör kunna ske vid ett tillfälle och därför inte genererar några betungande krav eller löpande kostnader för nätföretagen. Det kan uppstå situationer där samråd behöver ske oftare för vissa anläggningar. Det kan till exempel uppstå ett sådant behov om anläggningens

säkringsstorlek ändrats eller om förbrukningsmönstret ändrats. Detta lär ske i undantagsfall.

I det tillhörande allmänna rådet har det gjorts ett tillägg för att exemplifiera vilka situationer där mätvärden inte registreras enligt ordinarie tidpunkter och där elanvändaren själv läser av elmätaren, likt 3 kap. 5 §. Under sådana omständigheter kan mätvärden saknas för en längre period. Därför ges en rekommendation om att nätföretag bör ha någon form av avtal med elanvändaren för att säkerställa att mätvärden rapporteras in av elanvändaren.

Rapportering till en elleverantör av enskilda mätvärden för en månadsavräknad uttagpunkt

7 § Nätföretaget ska rapportera enskilda mätvärden till elleverantören i en månadsavräknad uttagpunkt senast den femte vardagen i månaden efter leveransperiodens slut.

Om ett mätvärde vid en viss registreringstidpunkt enligt 3 kap. 3 § saknas ska det senaste insamlade mätvärdet rapporteras tillsammans med information om att mätvärdet saknas.

Om ett mätvärde inkommer vid annan registreringstidpunkt än leveransperiodens slut kl. 00.00 ska mätvärdet beräknas enligt 4 kap. 2 §. Därefter ska mätvärdet rapporteras, vid rapportering ska det framgå att mätvärdet är beräknat.

Om nätföretaget inför föreskriven rapporteringstidpunkt har kontrollerat och dokumenterat att en mätarställning inte kan registreras på grund av att elanläggningen och elmätaren är frånkopplade, ska nätföretaget i stället rapportera senast kända mätarställning till elleverantören. Nätföretaget ska säkerställa att ingen el kan ha överförts innan rapportering utförs. Om nätföretaget säkerställt att ingen el kommer att överföras till elanvändaren inom en angiven tidsperiod, behöver nätföretaget inte säkerställa det vid varje rapporteringstillfälle utan tills den angivna tidsperioden passerat.

Allmänna råd

Vid rapportering av senast kända mätarställning enligt fjärde stycket bör mängden överförd el bli 0 i de fall samma mätarställning rapporteras flera gånger.

I fjärde stycket har det införts ett krav på att nätföretag ska säkerställa att ingen el har överförts från en anläggning innan nätföretaget kan rapportera senast kända mätarställning till elleverantören. Nätföretaget behöver därför säkerställa att anläggningen verkligen är frånkopplad. Det har också gjorts ett tillägg i

bestämmelsen för att förtydliga att nätföretaget inte behöver utföra ytterligare kontroller eller fältbesök i de fall det står klart att ingen el kommer att överföras till elanvändaren inom en viss angiven tidsperiod. I sådana fall kan nätföretaget säkerställa det efter att den angivna tiden har passerat.

Det tillhörande allmänna rådet är nytt och har lagts till för att förtydliga hur nätföretag kan rapportera fränkopplade anläggningar.

Rapportering till elanvändare av enskilda mätvärden för en månadsavräknad uttagspunkt

8 § Nätföretaget ska till elanvändaren, och på begäran till berättigade parter som elanvändaren godkänt, senast vid sin debitering rapportera enskilda mätvärden i en uttagspunkt som ska månadsavräknas. Rapporterade mätvärden ska visas för elanvändaren enligt 12 kap. 1 §.

Bestämmelsen har ändrats. Tidigare angavs att mätvärdena ska rapporteras till det företag som elanvändaren utsett, vilket nu har ändrats till berättigade parter för att överensstämja med genomförandeförordningen. Det har också gjorts ett tillägg om att mätvärden i en uttagspunkt ska visas för elanvändaren enligt 12 kap. 1 §, vilket innebär att det ska ske via Mina sidor.

Rapportering och korrigering av felaktiga mätvärden

Tabell 2 Tidigare och ny lydelse av 9 §

Tidigare lydelse (EIFS 2023:1)	Ny lydelse
--------------------------------	------------

Nätföretaget ska vid fel i mätvärden inom skälig tid redovisa orsaken till felet, beräknad energimängd, vilken tidsperiod felet avser och vilka intressenter felet påverkar. Redovisningen ska ske till intressenterna i mätpunkten.

Om mätvärden är felaktiga vid föreskriven rapporteringstidpunkt ska nätföretaget inom skälig tid rapportera korrigerade mätvärden till berörda intressenter.

Om mätvärden saknas vid föreskriven rapporteringstidpunkt ska nätföretaget inom en vardag efter det att mätvärdet är tillgängligt rapportera korrigerade mätvärden till berörda intressenter.

Allmänna råd

Vad som utgör skälig tid enligt första och andra styckena kan variera beroende på hur lång tid det tar att utreda det uppkomna fallet. I normalfallet bör det ske inom fjorton dagar om inte annat följer av 5 §. Om mätvärden för en månadsavräknad mätpunkt saknas enligt tredje stycket, bör nätföretaget vidta nödvändiga åtgärder för att kunna rapportera mätvärden senast vid nästkommande rapporteringstillfälle.

Nätföretaget ska vid fel i mätvärden inom skälig tid redovisa orsaken till felet, uppmätt eller beräknad energimängd, vilken tidsperiod felet avser och vilka intressenter felet påverkar.

Redovisningen ska ske till mottagare enligt 3, 4 och 7 §§.

Beräkning av energimängd ska ske med hjälp av en tillförlitlig metod där slutgiltiga mätvärden resulterar i rimliga värden vid avräkning eller för nätförluster.

Om mätvärden är felaktiga vid föreskriven rapporteringstidpunkt ska nätföretaget inom skälig tid rapportera korrigerade mätvärden till mottagare enligt 3, 4 och 7 §§.

Allmänna råd

Vad som utgör skälig tid enligt första och tredje styckena kan variera beroende på hur lång tid det tar att utreda det uppkomna fallet. I normalfallet bör det ske inom fjorton kalenderdagar.

En tillförlitlig metod enligt andra stycket innebär att nätföretaget i första hand bör använda uppmätta mätvärden eller mätvärden från en kontrollmätare. I andra hand bör nätföretaget fördela mängden överförd el över en period. Fördelningen görs utifrån uppmätt total mängd överförd el för perioden där mätvärden saknas. Fördelningen kan baseras på anläggningsägarens uppgifter om sin förbrukning eller produktion.

Om även den totala mängden överförd el saknas behöver den totala mängden uppskattas med hjälp av tidigare mätvärden för samma period och i samråd med elanvändaren eller elproducenten. Nätföretaget kan använda sig av elanvändarens eller elproducentens mätvärden eller deras uppgifter om sin egen förbrukning eller produktion, om sådana data finns och bedöms som tillförlitliga av nätföretaget.

Paragrafrubriken har ändrats då denna bestämmelse enbart reglerar hantering av felaktiga värden. Tidigare reglerades även hantering av saknade mätvärden.

I andra stycket har det gjorts ett tillägg om hur beräkningen av energimängden ska utföras.

Tredje stycket anger att nätföretaget ska rapportera korrigerade mätvärden till mottagare enligt 3, 4 och 7 §§. Tidigare angavs att rapporteringen skulle ske till berörda intressenter, vilket skapar tolkningsutrymme. Mottagare enligt 3, 4 och 7 §§ innebär elanvändare, elleverantörer, elproducenter, berättigade parter, samt

företag som elproducenter utsett. Energimyndigheten ska också få korrigerade mätvärden rapporterade till sig för att kunna utfärda korrekt antal ursprungsgarantier och elcertifikat.

Andra och tredje styckena i det tillhörande allmänna rådet är nytt och anger vad en tillförlitlig metod innebär vid beräkningen av energimängden. Fjärde stycket i det tillhörande allmänna rådet är också nytt och motsvarar det allmänna rådet till 7 kap. 5 §.

Kommunikationsgränssnitt för elanvändare och elproducenter vid tillgängliggörande och rapportering av mätvärden

11 § Nätföretaget ska använda internetbaserat media (Mina sidor) för att tillgängliggöra mätvärden för elanvändare i enlighet med kommissionens genomförandeförordning (EU) 2023/1162. Mätvärdena ska tillgängliggöras för elanvändare genom att laddas ner i sådant format som anges i 12 kap. 4 §.

Nätföretaget ska använda internetbaserat media (Mina sidor) för att utbyta sådan information som krävs enligt kommissionens genomförandeförordning (EU) 2023/1162 med elanvändare.

Nätföretaget ska rapportera mätvärden till elproducenter via det internetbaserade media (Mina sidor) som är tillgängligt hos nätföretaget. Elektronisk kommunikation i meddelandeformatet Ediel ska användas om elproducenten har Ediel-id och begär det.

Paragrafen är ny.

Bestämmelsen reglerar vilket kommunikationsgränssnitt nätföretagen ska tillämpa för att elproducenter och elanvändare ska få tillgång till sina mätvärden.

Första stycket innebär att nätföretaget ska tillgängliggöra elanvändarens mätvärden för elanvändaren via Mina sidor. Detta anses mest kostnadseffektivt och genomförbart, eftersom elanvändare får tillgång till sina mätvärden via Mina sidor idag. Förslaget kräver därför inga nya systemlösningar och medför inga kostnader. Mina sidor bedöms även vara en metod som är säker att använda och lättillgänglig för elanvändare. Nätföretagen har skapat kundportaler på sina webbplatser (benämns ofta Mina sidor). Mätvärdena kan ses på webbplatsen efter inloggning, vilket i sin tur säkerställer att tillgång till mätvärden kan ske på ett säkert sätt.

Andra stycket innebär att nätföretaget ska utbyta information med elanvändaren via Mina sidor. Informationsutbytet består av sådan information som krävs enligt kommissionens genomförandeförordning. Den information som utbyts definieras i tabell IV i genomförandeförordningen och är till exempel vilken anläggning som omfattas av datautbytet och vid vilken tidpunkt tillgängliggörandet ska starta. Vid informationsutbytet ska standardiserade format användas, det underlättar för digitalisering och automatisering av förfarandena.

Tredje stycket innebär att nätföretaget ska rapportera mätvärden till elproducenter via det internetbaserade media (Mina sidor) som är tillgängligt hos nätföretaget. Rapporteringen ska ske via Ediel om elproducenten begär det.

Elproducenter omfattas inte av de förfaranden som anges i genomförandeförordningen. Elproducenter får dock redan idag tillgång till sina mätvärden av nätföretagen. Elproducenterna bör därför fortsättningsvis få tillgång till sina mätvärden via Mina sidor precis som elanvändarna. Mina sidor är en befintlig lösning och bedöms som säker att använda. Vissa elproducenter som utgör stora produktionsanläggningar, såsom vindkraftverk, ska dock kunna välja att få sina mätvärden rapporterade vid Ediel-meddelanden i stället för Mina sidor, med förutsättning att elproducenten är en Ediel-aktör.

Kommunikationsgränssnitt för berättigade parter vid tillgång till och rapportering av elanvändares och elproducenters mätvärden

12 § Nätföretaget ska rapportera elanvändares mätvärden till berättigade parter enligt kommissionens genomförandeförordning 2023/1162. Rapporteringen ska ske med Ediel-meddelanden i, av Svenska kraftnät, vid var tid godkända format.

Nätföretaget ska utbyta information med berättigade parter enligt kommissionens genomförandeförordning 2023/1162. Utbytet ska ske med Ediel-meddelanden i, av Svenska kraftnät, vid var tid godkända format.

Nätföretaget ska rapportera elproducenters mätvärden via Ediel-meddelanden till företag som elproducenten har utsett.

Nätföretaget ska ta emot anmälningar via Ediel-meddelanden för att starta och avsluta rapportering av mätvärden till företag som elproducenten utsett.

Allmänna råd

Vid rapportering av elanvändares mätvärden till berättigade parter enligt första stycket bör Ediel-meddelanden utformas i linje med informationsobjekten i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2023/1162 samt 10 och 11 kap.

Paragrafen är ny.

Första stycket reglerar att nätföretag ska rapportera elanvändares mätvärden till berättigade parter i enlighet med kraven som ställs i kommissionens genomförandeförordning. Rapporteringen ska ske med Ediel-meddelanden i, av Svenska kraftnät, vid var tid godkända format. Ei har inte för avsikt att reglera vilken typ av Ediel-meddelande rapporteringen ska ske enligt. Det är lämpligast att branschen gemensamt kommer överens om vilka Ediel-meddelanden som ska användas och att det i stället framgår i Ediel-anvisningarna. Ediel är ett system för elektroniskt informationsutbyte och förvaltas av Svenska kraftnät. Detta överensstämmer även med 9 b § i mätförordningen som anger att Affärsverket svenska kraftnät ska förvalta ett elektroniskt kommunikationsgränssnitt som kan användas för rapportering.

Andra stycket anger att nätföretag ska utbyta information med berättigade parter i enlighet med genomförandeförordningen. Utbytet ska ske via Ediel. Informationsutbytet består av sådan information som krävs enligt kommissionens genomförandeförordning. Den information som utbyts definieras i tabell IV i genomförandeförordningen och kan till exempel utgöra personuppgifter eller sådan information som gör det möjligt för den berättigade parten att potentiellt kontrollera att den får uppgifterna för rätt elanvändare.

Tredje stycket reglerar rapporteringen av elproducenters mätvärden till företag som elproducenten har utsett. Kravet om rapportering till tredje part regleras i nuvarande 6 kap. 3 a § ellagen och 9 a § mätförordningen. Denna bestämmelse reglerar kommunikationsgränssnittet för rapporteringen., det vill säga att mätvärdena ska rapporteras via Ediel-meddelanden.

Fjärde stycket anger att nätföretaget ska ta emot anmälningar via Ediel-meddelanden om att rapportering av mätvärden ska startas eller avslutas. Något motsvarande krav finns inte idag.

Det allmänna rådet anger att Ediel-meddelanden bör utformas i linje med informationsobjekten i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2023/1162, och 10 och 11 kap. i mätföreskrifterna vid rapportering av elanvändares mätvärden till berättigade parter. Ei har inte för avsikt att utforma formatet för Ediel-

meddelanden utan detta tas fram av branschen genom Ediels teknikgrupp. Det är därför en rekommendation till branschen vid framtagande av Ediel-meddelanden. De informationsobjekt som avses är de som anges i tabell IV i genomförandeförordningen.

Kapitel 8 – Rapportering av samlade kvartsmätvärden och förbrukningsprofil

Rapportering av samlade kvartsmätvärden för inmatningspunkter

3 § Nätföretaget ska rapportera samlade kvartsmätvärden för inmatningspunkter per typ av elproduktion till Svenska kraftnät, eller den Svenska kraftnät utsett i dess ställe, avseende ett samlat kvartsmätvärde per elleverantör för de inmatningspunkter där den balansansvarige har balansansvar för elproduktion om mätresultaten avser produktionsanläggningar som var och en levererar en effekt som understiger 1 megawatt.

En mindre språklig justering har gjorts, då megawatt tidigare angavs som en förkortning.

Kapitel 9 - Rapportering av andelstal

Allmänna bestämmelser

1 § Nätföretaget ska för varje leveransmånad och per schablonberäkningsområde rapportera andelstal i hela kilowattimmar, samt antalet uttagspunkter per andelstal för förbrukning som beräknats enligt 6 kap.

En mindre språklig justering av ordet kilowattimmar har gjorts för att undvika förkortningar i författningen.

Rapportering av preliminära andelstal för förbrukning

2 § Nätföretaget ska senast den 24:e i månaden innan leveransmånaden rapportera preliminära andelstal för förbrukning till...

En språklig justering har gjorts. Nu anges att mätvärden ska rapporteras den 24:e, tidigare stod det endast den 24.

Rapportering av preliminära andelstal för nätförluster

3 § Nätföretaget ska senast den 24:e i månaden innan leveransmånaden rapportera preliminära andelstal för nätförluster i ett schablonberäkningsområde...

En språklig justering har gjorts. Nu anges att mätvärden ska rapporteras den 24:e, tidigare stod det endast den 24.

Rapportering av totalt preliminärt andelstal

4 § Nätföretaget ska senast den 24:e i månaden...

En språklig justering har gjorts. Nu anges att mätvärden ska rapporteras den 24:e, tidigare stod det endast den 24.

Rapportering av korrigerade slutliga andelstal efter rättningar av felaktiga mätvärden

7 § Nätföretaget ska, efter det att rättning skett av slutliga andelstal, snarast möjligt rapportera korrigerade slutliga andelstal. Rapporteringen ska ske innan preliminära andelstal beräknas för motsvarande leveransmånad tolv månader senare.

Språkliga justeringar har gjorts. Nu anges att rapporteringen av korrigerade andelstal ska rapporteras snarast möjligt. Enligt tidigare lydelse skulle rapporteringen ske utan dröjsmål. Enligt Svarta listan bör man undvika begreppet utan dröjsmål och hellre ange snarast möjligt, genast eller omedelbart.²⁷

Kapitel 10 - Elleverantörens anmälningar gällande rapportering av mätvärden

Kapitelrubriken har ändrats för att tydligare spegla innehållet. I kapitel 10 avses sådana mätvärden som ligger till grund för avräkningen.

Anmälan vid påbörjande eller övertagande av elleverans

1 § Den elleverantör som har ingått ett giltigt avtal om elleverans med en elanvändare i dennes uttagpunkt om påbörjande eller övertagande av en elleverans enligt 9 kap. 2 § första stycket ellagen (1997:857), ska vid anmälan till nätföretaget lämna följande uppgifter:

- *Elleverantörens identitet (Ediel-id) för den elleverantör som har ingått avtal om elleverans med elanvändaren i dennes uttagpunkt.*
- *Nätföretagets identitet (Ediel-id).*
- *Anläggningsidentitet (anläggningsid).*
- *Områdesidentitet (områdes-id).*
- *Balansansvarigs identitet (Ediel-id).*

²⁷ Regeringskansliet, Statsrådsberedningen, Svarta listan – Ord och fraser som kan ersättas i författningsspråk, SB PM 2011:1.

Anmälan ska ske via Ediel. Anmälan får inte skickas av elleverantören om det finns en pågående tvist mellan elleverantören och elanvändaren om avtalets giltighet.

Elleverantören ska skicka meddelandet omedelbart efter att en elanvändare, som är en konsument, lämnat skriftlig accept av avtalet enligt lagen (2005:59) om distansavtal och avtal utanför affärslokaler.

Allmänna råd

Om anmälan om påbörjande eller övertagande av elleverans avser en elanvändare med skyddad identitet eller en utländsk medborgare som saknar personnummer eller liknande, bör företrädesvis den av nätföretaget registrerade kundidentiteten användas för att identifiera elanvändaren. I annat fall kan elanvändarens födelsedatum användas.

Lagrumshänvisningen har justerats då ellagen har ändrats. Redaktionella ändringar har gjorts. Tidigare angavs Ediel med versaler, detta har nu justerats. Det har också införts ett bindestreck i ordet områdes-id och tidigare förkortades anläggningsidentitet som anl id vilket nu har ändrats till anläggnings-id.

I första stycket har det gjorts ett tillägg att det ska finnas ett giltigt avtal mellan elleverantören och elanvändaren. Bakgrunden till ändringen är att Ei har fått information om att det sker leverantörsbyten, trots att kunder har informerat sitt nätföretag om att det inte finns något avtal om elleverans. En del nätföretag kan dock ändå genomföra bytet eftersom elleverantören har skickat ett meddelande till nätföretaget enligt kraven i föreskrifterna. Enligt nuvarande krav ska elleverantörer skicka ett antal uppgifter till kundens nätföretag, efter att ett avtal har ingåtts mellan kunden och elleverantören. Nätföretag som mottager sådana uppgifter genomför bytet och bekräftar att detta har genomförts. Det förekommer dock oseriösa aktörer på marknaden och elleverantörer som genomför byte av elleverans mot kundens vilja. Bestämmelsen ändras därför så att det nu anges att det ska finnas ett giltigt avtal i civilrättslig mening.

I första strecksatsen har det gjorts ett tillägg för att förtydliga att det är elleverantörens Ediel-id som ska anges, för att undvika att mellanhänder till elleverantörer skickar anmälningar om övertagande av elleverans. Ediel-id för leverantörer av mellanhandstjänster (ombud för elleverantörer) får inte anges som elleverantörer i anmälan. Meddelandet ska skickas när det finns ett giltigt avtal. För konsumenter är avtalet giltigt efter att konsumenten har lämnat en skriftlig accept av anbudet, enligt lagen (2005:59) om distansavtal och avtal utanför affärslokaler.

I det andra stycket har det lagts till att meddelandet ska skickas via Ediel och ett krav på elleverantören har införts som innebär att anmälan inte får skickas om det finns en tvist med elanvändaren om avtalets giltighet.

Anmälan vid påbörjande eller övertagande av mottagen elproduktion

2 § Den elleverantör som har ingått ett giltigt avtal om att ta emot inmatad elproduktion ska, innan elleverantören påbörjar eller övertar mottagandet av den inmatade elproduktionen, till nätföretaget lämna följande uppgifter:

- *Elleverantörens identitet (Ediel-id) för den elleverantör som har ingått avtal med elproducenten om mottagande av inmatning i dennes inmatningspunkt.*
- *Nätföretagets identitet (Ediel-id).*
- *Anläggningsidentitet (anläggnings-id).*
- *Områdesidentitet (områdes-id).*
- *Balansansvarigs identitet (Ediel-id).*

Första stycket gäller inte för en elleverantör med mottagningsplikt enligt 9 kap. 16 § första stycket ellagen (1997:857) och som före avtalets ingående redan tar emot den inmatade elproduktionen. Då gäller i stället vad som anges i 6 §.

Elleverantörens anmälan ska ske via Ediel. Anmälan får inte skickas av elleverantören om det finns en pågående tvist mellan elleverantören och elproducenten om avtalets giltighet.

Lagrumshänvisningen har justerats då ellagen har ändrats. I övrigt har endast redaktionella ändringar gjorts likt 10 kap. 1 §.

I första strecksatsen har det gjorts ett tillägg för att förtydliga att elleverantören ska informera nätföretaget om sin identitet.

I tredje stycket har ett nytt tillägg införts om att anmälan ska skickas till nätföretaget via Ediel. Det har också införts ett krav som anger att anmälan inte får skickas av elleverantören om det finns en tvist om avtalets giltighet.

Återtagande av anmälan om påbörjande eller övertagande av elleverans och mottagande av elproduktion

3 § Elleverantören ska anmäla till nätföretaget om övertagande av elleverans och mottagande av elproduktion enligt 1 och 2 §§ ska återtas. Anmälan ska skickas via Ediel och omedelbart efter att ett avtal har ångrats av elanvändaren, eller om elleveransen eller

mottagandet av elproduktion av andra skäl inte ska övertas eller påbörjas. Anmälan ska så långt som möjligt vara nätföretaget tillhanda senast fyra kalenderdagar före leveransstart eller mottagande av elproduktion.

Elleverantörens återtagande av anmälan om påbörjande av elleverans och mottagande av elproduktion enligt 1 och 2 §§ ska så långt som möjligt vara nätföretaget tillhanda senast samma dag som leveransstart ska ske.

Det har gjorts språkliga justeringar för att få en tydligare reglering. Det har också införts krav om när anmälan ska skickas av elleverantören. Anmälan ska skickas omedelbart efter att ett avtal har ångrats av elanvändaren, eller om elleveransen eller mottagande av elproduktion av andra skäl inte ska övertas eller påbörjas. Detta med anledning av att Ei har fått information om att det sker leverantörsbyten trots att det inte finns något giltigt avtal om elleverans.

Elleverantörens anmälan vid övertagande av balansansvar

4 § Elleverantören ska vid anmälan om övertagande av balansansvar till nätföretaget enligt 8 kap. 27 § ellagen (1997:857) lämna följande uppgifter:

- Anmälände elleverantör (Ediel-id).
- Nätföretagets identitet (Ediel-id).
- Anläggningsidentitet (anläggnings-id).
- Områdesidentitet (områdes-id).
- Ny balansansvarigs identitet (Ediel-id).

Lagrumshänvisningen har justerats då ellagen har ändrats. I övrigt har endast redaktionella ändringar gjorts likt 10 kap. 1 §.

Anmälan vid byte av tidslängd på mätvärden i en månadsavräknad uttagpunkt

5 § En elleverantör som med en elanvändare ingår eller avslutar ett avtal som kräver kvartsmätning ska anmäla följande uppgifter till nätföretaget:

- Anmälände elleverantör (Ediel-id).
- Nätföretagets identitet (Ediel-id).
- Anläggningsidentitet (anläggnings-id).
- Områdesidentitet (områdes-id).

Redaktionella ändringar har gjorts likt 10 kap. 1 §.

Anmälan om förändrade förutsättningar för en inmatningspunkt

6 § En elleverantör med mottagningsplikt enligt 9 kap. 16 § första stycket ellagen (1997:857) som ingår eller avslutar ett avtal om inmatning med en elproducent ska omgående anmäla följande uppgifter till nätföretaget:

- Anmälande elleverantör (Ediel-id).
- Balansansvarigs identitet (Ediel-id).
- Nätföretagets identitet (Ediel-id).
- Anläggningsidentitet (anläggnings-id).
- Områdesidentitet (områdes-id).

Första stycket har ändrats. Lagrumshänvisningen har justerats då ellagen har ändrats. I övrigt har redaktionella ändringar gjorts likt 10 kap. 1 §.

Kapitel 11 - Nätföretagets skyldigheter gällande rapportering av mätvärden som ligger till grund för avräkningen

Kapitelrubriken har ändrats för att tydligare spegla innehållet. I kapitel 11 avses sådana mätvärden som ligger till grund för avräkningen.

Nätföretagets kontroll av anmälan

1 § Nätföretaget ska vid mottagande av anmälan enligt 10 kap. 1 och 2 §§ kontrollera att:

- den anmälande elleverantören har Ediel-id,
- rätt anläggningsidentitet har uppgetts (anläggnings-id),

Allmänna råd

Om nätföretaget har skäl att misstänka att det saknas ett giltigt avtal mellan elleverantören och elanvändaren och elleverantör eller elproducenten bör nätföretaget säkerställa att det finns ett giltigt avtal innan byte av elleverantör genomförs. Nätföretaget bör i så fall meddela elleverantören om vad som krävs för att bytet ska kunna genomföras.

Redaktionella ändringar har gjorts. Tidigare angavs Ediel med versaler, detta har nu justerats. Tidigare förkortades anläggningsidentitet som anl id, vilket nu har ändrats till anläggnings-id.

I det tillhörande allmänna rådet har det införts ett förtydligande om hur nätföretag bör agera vid situationer där det finns skäl att misstänka att det saknas ett giltigt avtal mellan elleverantören och kunden. Anläggnings- och kunduppgifter samt mätvärden kan utgöra personuppgifter. Sådana uppgifter ska skyddas från att obehöriga får tillgång till dem. Uppgifterna kan också vara sekretessklassade i de fall anläggningen används i säkerhetskänslig verksamhet. När en elleverantör tilldelas elleveransen av nätföretaget erhåller elleverantören uppgifter om kunden, anläggningen och överföringen av el. I det tillhörande allmänna rådet har det därför förtydligats att nätföretag som har skäl att misstänka att det inte föreligger något giltigt elavtal mellan elleverantören och elanvändaren eller elproducenten inte bör genomföra byte av elleverans förrän det är säkerställt att det finns ett giltigt avtal. Bakgrunden till ändringen är att Ei har fått information om att det sker leverantörsbyten trots att kunder har informerat sitt nätföretag om att det inte finns något avtal om elleverans. En del nätföretag kan ändå genomföra bytet eftersom elleverantören har skickat ett meddelande till nätföretaget enligt 10 kap. 1 §.

2 § Nätföretaget ska vid mottagande av anmälan enligt 10 kap. 4 § kontrollera att

- *den anmälande elleverantören har Ediel-id,*
- *rätt anläggningsidentitet har uppgetts (anläggnings-id), och*
- *att rätt områdesidentitet har uppgetts (områdes-id).*

Redaktionella ändringar har gjorts. Tidigare angavs Ediel med versaler, detta har nu justerats. Tidigare förkortades områdesidentitet som områdes id, och anläggningsidentitet som anl id vilket nu har ändrats till anläggnings-id.

3 § Nätföretaget ska vid mottagande av anmälan enligt 10 kap. 5 § kontrollera att

- *den anmälande elleverantören har Ediel-id,*
- *rätt anläggningsidentitet har uppgetts (anläggnings-id),*
- *rätt områdesidentitet har uppgetts (områdes-id).*

Redaktionella ändringar har gjorts likt 11 kap. 2 §.

4 § Nätföretaget ska vid mottagande av anmälan enligt 10 kap. 6 § kontrollera att

- *den anmälande elleverantören har Ediel-id,*

- *nätföretagets identitet har uppgetts (Ediel-id),*
- *rätt anläggningsidentitet har uppgetts (anläggnings-id),*
- *rätt områdesidentitet har uppgetts (områdes-id),*

Redaktionella ändringar har gjorts likt 11 kap. 2 §.

Nätföretagets meddelande till elleverantören vid anmälan om påbörjande eller övertagande av elleverans

6 § Om nätföretaget får meddelande om annan tidpunkt för påbörjande av elleverans från den elanvändare som tecknat nytt nätavtal, ska nätföretaget snarast möjligt meddela elleverantören den nya tidpunkten.

Om nätföretaget får meddelande om en annan sluttidpunkt för avslutande av elleverans från den elanvändare som sagt upp nätavtalet, ska nätföretaget snarast möjligt meddela elleverantören den nya tidpunkten.

Nu anges att meddelandet ska ske snarast möjligt. Enligt tidigare lydelse skulle underrättelse ske utan dröjsmål.

Nätföretagets meddelande till elleverantören vid anmälan om påbörjande eller övertagande av mottagen elproduktion

7 § Nätföretaget ska senast tredje dagen efter mottagande av fullständig anmälan om påbörjande eller övertagande av mottagen elproduktion i en inmatningspunkt meddela elleverantören

- *Uppgifter om anläggningsadress samt elproducentens namn och adress.*
- *Tidpunkten för påbörjande eller övertagande av mottagen elproduktion.*

Om nätföretaget får meddelande om annan tidpunkt för påbörjande av mottagen elproduktion från den elproducent som tecknat nytt nätavtal, ska nätföretaget snarast möjligt meddela elleverantören den nya tidpunkten.

Om nätföretaget får meddelande om en annan sluttidpunkt för avslutande av mottagen elproduktion från den elproducent som sagt upp nätavtalet, ska nätföretaget snarast möjligt meddela elleverantören den nya tidpunkten.

Språkliga ändringar har gjorts. Bland annat har producent ändrats till elproducent för att överensstämma med definitionen i 2 kap.

I andra och tredje styckena anges att meddelandet ska ske snarast möjligt. Enligt tidigare lydelse skulle underrättelse ske utan dröjsmål. Det har också gjorts ett tillägg i andra strecksatsen för att överensstämma med paragrafrubriken.

Nätföretagets meddelande till befintlig elleverantör vid övertagande av elleverans och mottagen elproduktion

9 § Nätföretaget ska inom tre kalenderdagar efter mottagande av fullständig anmälan om övertagande enligt 10 kap. 1 och 2 §§ meddela den befintlige elleverantören

- befintlig elleverantörs identitet (Ediel-id),
- nätföretagets identitet (Ediel-id),
- anläggningsidentitet (anläggnings-id),
- områdesidentitet (områdes-id),
- balansansvarigs identitet (Ediel-id),

Paragrafrubriken har ändrats för att förtydliga vad det är för övertagande som avses. I övrigt har redaktionella ändringar gjorts likt 11 kap. 2 §.

Nätföretagets meddelande till befintlig elleverantör vid återtagande av övertagande av elleverans och mottagen elproduktion

10 § Nätföretaget ska, efter mottagande av meddelande om återtagande av anmälan om övertagande av elleverans och mottagande av elproduktion, meddela den befintlige elleverantören att elleverantören behåller leveransen. Meddelandet ska skickas senast dagen före den dag då leveransstart skulle ha skett.

Paragrafrubriken har ändrats för att överensstämma med bestämmelsen och motsvarar paragrafrubriken i 9 §. Mindre språklig justering har även skett i paragrafen, då det tidigare stod ...”meddelande av mottagande...”.

Nätföretagets meddelande till leveransskyldig elleverantör med anledning av anmälan om ändring av tidslängd på mätvärden

Tabell 3 Tidigare och ny lydelse av 11 § (byte av mätmetod)

Tidigare lydelse (EIFS 2023:1)

Ny lydelse

Nätföretaget ska inom tre månader efter mottagande av fullständig anmälan enligt 10 kap. 5 §, eller begäran från elanvändaren om ändrad tidslängd,

meddela leveransskyldig elleverantör:

- befintlig elleverantörs identitet (EDIEL-id),
- nätföretagets identitet (EDIEL-id),
- anläggningsidentitet (anl id),
- områdesidentitet (områdes id)

Efter mottagande av fullständig anmälan enligt 10 kap. 5 §, eller vid begäran från elanvändaren om ändrad tidslängd, ska nätföretaget snarast möjligt och senast inom 40 kalenderdagar meddela

leveransskyldig elleverantör om

- befintlig elleverantörs identitet (Ediel-id),
- nätföretagets identitet (Ediel-id),
- anläggningsidentitet (anläggnings-id),
- områdesidentitet (områdes-id),

Bestämmelsen har ändrats och innebär att tiden för att byta mätmetod förkortas.

Tidigare har nätföretagen haft tre månader på sig att byta mätmetod från det att en elleverantör anmält ändrad tidslängd eller från det att elanvändaren begär att få byta mätmetod. Nu ska nätföretagen utföra bytet till kvartsmätning snarast. Det innebär att bytet ska ske så snart det är möjligt, vilket i praktiken innebär till nästkommande rapporteringstillfälle för att undvika att påverka balansavräkningen.

Kravet att klara av ett byte snarast kan vara svårt att uppfylla om en anmälan kommer in på en helgdag vid månadsskiftet. Om anmälan eller begäran inkommer sista dagen i januari och på en lördag, hinner inte nätföretagen utföra ändringen innan månadsskiftet. Därför har det också införts ett krav på att nätföretagen får genomföra bytet inom 40 dagar, så att bytet i stället kan genomföras vid nästa månadsskifte, i detta exempel i slutet av februari månad.

Nätföretagen påverkas i och med att tidsfristen förkortas. Ändringen bedöms dock inte medföra några betungande krav på nätföretagen.

Tre månader var ursprungligen en skälig tidsfrist eftersom nätföretagen i flera fall behövde byta ut både mätare och mätutrustning. I och med nya krav på smarta elmätare som ska vara installerade senast den 1 januari 2025, kan ett byte genomföras utan att behöva byta mätare och därmed ske snabbare. Nätföretagen har också uppgett för Ei att ett byte kan genomföras vid månadsskiftet. Vid normalläge går det till och med fortare än så.²⁸ Kravet om att det ska ske snarast och senast inom 40 dagar är med hänsyn till att det kan uppstå situationer där man behöver ta höjd för att normalläge inte alltid föreligger och den mänskliga faktorn. Det föreslagna kravet beror också på att bytet av mätmetod inte ska påverka balansavräkningen. Om ett byte genomförs mitt i månaden påverkas också rapporteringsintervallet då elanvändare byter från månadsrapportering till

²⁸ Referensgruppsmöte den 10 oktober 2024.

dygnsrapportering. Därför vill nätföretagen helst undvika att genomföra ett byte mitt i månaden.

I övrigt har redaktionella ändringar gjorts likt 11 kap. 2 §.

Nätföretagets meddelande till anvisningsleverantören

12 § Nätföretaget ska inom tre kalenderdagar efter att nätföretaget fått kännedom om att energiuttaget påbörjats, utan att anmälan enligt 10 kap. 1 § kommit nätföretaget tillhanda, meddela anvisningsleverantören följande:

- *Nätföretagets identitet (Ediel-id).*
- *Anvisad elleverantörs identitet (Ediel-id).*
- *Anläggningsidentitet (anläggnings-id).*
- *Områdesidentitet (områdes-id).*
- *Balansansvarigs identitet (Ediel-id).*

Redaktionella ändringar har gjorts likt 11 kap. 2 §.

Nätföretagets meddelande till elleverantör med mottagningsplikt

13 § Nätföretaget ska, inom tre kalenderdagar efter det att el för första gången matats in från en anläggning som omfattas av 9 kap. 16 § första stycket ellagen (1997:857), meddela mottagningspliktig elleverantör följande:

- *Nätföretagets identitet (Ediel-id).*
- *Identitet för elleverantör med mottagningsplikt (Ediel-id).*
- *Anläggningsidentitet (anläggnings-id).*
- *Områdesidentitet (områdes-id).*
- *Balansansvarigs identitet (Ediel-id).*

Lagrumshänvisningen har justerats då ellagen har ändrats. Tidigare hänvisades till 8 kap. 5 a §. I övrigt har redaktionella ändringar gjorts likt 11 kap. 2 §.

Nätföretagets underrättelseskyldighet avseende samlade mätvärden till Affärsverket svenska kraftnät vid anmälan om förändring av elleverans eller mottagning av elproduktion

14 § Nätföretaget ska senast tredje dagen efter mottagande av fullständig anmälan om avslutad elleverans eller mottagen elproduktion, och vid påbörjande eller övertagande av en elleverans eller mottagen elproduktion enligt 10 kap. 1–2 §§ meddela uppgifter om att ny rapportering av samlade mätvärden inleds eller att rapportering av samlade mätvärden avslutas, till Svenska kraftnät, eller den Svenska kraftnät utsett i dess ställe. Meddelandet ska omfatta

- *nätföretagets identitet (Ediel-id),*
- *områdesidentitet (områdes-id),*
- *elleverantörens identitet (Ediel-id),*
- *identitet för samlade kvartsmätvärden för förbrukning, nätförluster eller elproduktion om mätresultaten avser produktionsanläggningar som var och en levererar en effekt som understiger 1 megawatt,*

Redaktionella ändringar har gjorts likt 11 kap. 2 §. För att bestämmelsen ska stämma överens med rubriken och de sista två strecksatserna, har bestämmelsen ändrats för att även omfatta mottagning av elproduktion. Det har också gjorts ett förtydligande att det är samlade mätvärden som avses. Även en mindre språklig justering har gjorts, då megawatt tidigare angavs som en förkortning.

Nätföretagets underrättelseskyldighet avseende enskilda mätvärden till Affärsverket svenska kraftnät vid anmälan om förändring av mottagen elproduktion

15 § Nätföretaget ska senast tredje dagen efter mottagande av fullständig anmälan om avslutad mottagning av elproduktion, och vid påbörjande eller övertagande av mottagning av elproduktion enligt 10 kap. 2 § meddela uppgifter om påbörjande eller avslut av rapportering till Svenska kraftnät, eller den Svenska kraftnät utsett i dess ställe. Meddelandet ska omfatta

- *nätföretagets identitet (Ediel-id),*
- *områdesidentitet (områdes-id),*
- *elleverantörens identitet (Ediel-id),*

Redaktionella ändringar har gjorts likt 11 kap. 2 §.

Nätföretagets underrättelseskyldighet för inmatningspunkter till Affärsverket svenska kraftnät

16 § Nätföretaget ska meddela följande uppgifter till Svenska kraftnät, eller den Svenska kraftnät utsett i dess ställe, för tillkommande eller borttagna inmatningspunkter om produktionsanläggningen kan leverera en effekt om 1 megawatt eller mer:

- Nätföretagets identitet (Ediel-id).
- Områdesidentitet (områdes-id).
- Anläggningsidentitet (anläggnings-id).

Redaktionella ändringar har gjorts likt 11 kap. 2 §. Även en mindre språklig justering har gjorts, då megawatt tidigare angavs som en förkortning.

Nätföretagets underrättelseskyldighet till Affärsverket svenska kraftnät vid förändring av schablonleveranser

17 § Nätföretaget ska för varje leveransmånad för förbrukning som månadsavräknas meddela Svenska kraftnät, eller den Svenska kraftnät utsett i dess ställe, om följande:

1. Identiteter på preliminära andelstal före varje leveransmånad.
2. Identiteter på slutliga andelstal efter varje leveransmånad om förändringar skett under månaden, men före rapportering av slutliga andelstal enligt 9 kap. 5–6 §§.

Nätföretaget ska även meddela följande information:

- Nätföretagets identitet (Ediel-id).
- Områdesidentitet (områdes-id).
- Balansansvarigs identitet (Ediel-id).
- Tidpunkten för påbörjandet eller avslutande av balansansvar.

Redaktionella ändringar har gjorts för att förtydliga utformningen av bestämmelsen.

Nätföretagets underrättelseskyldighet till elanvändare eller elproducent

18 § Nätföretaget ska efter mottagande av fullständig anmälan om påbörjande eller övertagande av elleverans i en uttagspunkt, eller mottagning av elproduktion i en inmatningspunkt inom nätavräkningsområdet meddela elanvändaren eller elproducenten.

Underrättelsen ska ske snarast möjligt och via internetbaserat media (Mina sidor). Nätföretagens underrättelser får ske via andra kommunikationsvägar. Nätföretaget ska notifiera elanvändaren eller elproducenten att nätföretaget har skickat ett meddelande via Mina sidor. Underrättelsen ska åtminstone omfatta följande:

- *Anläggningsidentitet (anläggnings-id).*
- *Identitet för nätavräkningsområde (områdes-id).*

Vid nyanslutning av en anläggning till nätet ska nätföretaget meddela anläggningsidentitet (anläggnings-id) och identitet på nätavräkningsområdet (områdes-id) för anläggningen senast då elanvändaren eller elproducenten får installationsmedgivandet för anläggningen.

Allmänna råd

Nätföretagens underrättelser via andra kommunikationsvägar än internetbaserat media (Mina sidor) kan till exempel ske via digital post. Notifieringen till elanvändare eller elproducenter enligt andra stycket kan till exempel skickas via SMS eller e-post.

Nätföretag får skicka underrättelser till elanvändare och elproducenter via brev. Detta bör endast ske i de fall där kunderna inte har registrerat någon e-post eller telefonnummer hos sitt nätföretag.

Bestämmelsen har ändrats. Huvudregeln är att nätföretag fortsatt ska underrätta elanvändare och elproducenter via nätföretagets kundportal. Det anges också att om underrättelse sker via Mina sidor, ska nätföretaget notifiera sina kunder. Huvudregeln är att underrättelse ska ske via Mina sidor, men då ska också nätföretaget notifiera elanvändaren eller elproducenten att nätföretaget har skickat ett meddelande via Mina sidor. Nätföretagens kundportaler flaggar vanligtvis inte när nätföretaget skickat ett meddelande i Mina sidor. Dessutom är det en risk att flera kunder inte kontrollerar Mina sidor regelbundet. En sådan här underrättelse är viktig eftersom det kan ge kunderna information om att ett leverantörsbyte har skett mot ens vilja. Om kunderna ska hinna agera mot oseriösa elleverantörer innan ångerfristen löper ut, behöver underrättelsen nå fram i tid. Det bör därför införas lösningar som möjliggör att kunder får en notifiering, till exempel via SMS eller e-post, om att man har fått ett meddelande från sitt nätföretag. På så sätt når informationen ut till fler kunder och i rätt tid.

Det har också införts ett nytt tillhörande allmänt råd till bestämmelsen som innebär att nätföretagens underrättelser kan ske via andra kanaler än internetbaserat media

(Mina sidor). Det kan till exempel ske via digital post. Det är endast en rekommendation om hur nätföretagen kan underrätta sina kunder och påverkar därför inte nätföretagen. Vattenfall har uppgett att de använder sig av digital post i form av Kivra.²⁹

I andra stycket i det tillhörande allmänna rådet anges att underrättelse får ske via brev, men endast i de fall där nätföretagen inte har andra kontaktuppgifter registrerade. Detta påverkar nätföretagen, men syftet är att inte inskränka kommunikationskanalerna till kunderna. Ei har inte för avsikt att krävställa att underrättelse ska ske via brev, det skulle skapa en tyngre administrativ börda och manuell hantering på nätföretagen. I vissa fall är det dock befogat att underrätta kunderna brevlades med hänsyn till de kundgrupper som inte använder nätföretagens kundportaler eller inte har BankID och därmed begränsad åtkomst till kundportalerna.

I övrigt har språkliga ändringar gjorts. Producent har ersatts med elproducent för att överensstämja med definitionen i 2 kap. Nu anges att meddelandet ska ske snarast möjligt. Enligt tidigare lydelse skulle underrättelse ske utan dröjsmål, vilket innebär en kalendervecka.³⁰ Enligt Svarta listan bör man undvika begreppet utan dröjsmål.

Kapitel 12 - Nätföretagets skyldigheter gällande tillgång till mätvärden

En ny kapitelrubrik har införts, då kapitlet främst reglerar de krav som kompletterar genomförandeförordningen. Rubriken har också ändrats för att inkludera både förbrukning och produktion, tidigare omfattades enbart information om historisk förbrukning.

Kompletterande information om förbrukning och produktion

1 § Nätföretaget ska för elanvändare och elproducenter visa uppgifter om förbrukning och produktion per kalenderdag, kalendervecka, månad och år och för en period som minst omfattar de senaste två åren, eller från och med nätavtalets startdatum om denna period är kortare.

Uppgifterna om förbrukning och produktion ska kunna visas som diagram. Elanvändaren och elproducenten ska kunna välja för vilken period uppgifterna ska visas. Uppgifterna ska visas via internetbaserat media (Mina sidor) som kräver elanvändarens och elproducentens

²⁹ Referensgruppsmöte den 10 oktober 2024.

³⁰ [Meddelanden till kund vid val av elleverantör - Energimarknadsinspektionen](#)

inloggning. Nätföretaget ska visa elanvändarens och elproducentens uppgifter om förbrukning och produktion i aktuell tid om mätning avser överförd el under varje kvart.

Mätvärdena ska visas för elanvändare och elproducenter i den energiupplösning som har uppmätts av nätföretaget och direkt efter att mätvärdena rapporterats till elanvändare och elproducenter.

Om preliminära mätvärden visas ska nätföretaget samtidigt informera om att mätvärdet är preliminärt och att det ska ersättas av slutgiltiga mätvärden.

Allmänna råd

Med hänsyn till de mätvärden nätföretaget har samlat in bör uppgifterna om förbrukning och produktion redovisas i stapeldiagram som innehåller följande uppgifter:

- Kvartsmätvärden i 96 staplar per dygn.*
- Timvärden i 24 staplar per dygn.*
- Dygnsvärden i 28–31 staplar per månad.*
- Veckovärden i 52–53 staplar per år.*
- Månadsvärden i 12 staplar per år.*

Paragrafen har ändrats. Rubriken har ändrats genom att ordet *historisk* har tagits bort och *produktion* har lagts till då bestämmelsen även omfattar uppgifter om produktion. Tidigare angavs att nätföretaget skulle tillgängliggöra mätvärden. Paragrafen har förtydligats så att det anges att förbrukning och produktion ska visas för elanvändare och elproducenter via Mina sidor och som diagram. Bestämmelsen ska inte blandas ihop med de förfaranden som följer av genomförandeförordningen där mätvärden tillgängliggörs för elanvändare. Denna bestämmelse handlar om kompletterande fakturainformation. I paragrafen anges också att elanvändare och elproducenter ska logga in för att se mätvärdena. Mätvärdena ska visas med den energiupplösning som de har uppmätts med och vid preliminära mätvärden ska nätföretaget informera om att de är temporära och kommer ersättas av slutgiltiga värden.

Det tillhörande allmänna rådet ger rekommendationer om hur uppgifter om förbrukning och produktion kan redovisas i stapeldiagram. Om till exempel kvartsmätvärden samlats in bör dessa visas som 96 staplar varje dygn.

Kontroll av identitet för elanvändare inför tillgängliggörande av mätvärden

2 § Nätföretaget får endast tillgängliggöra mätvärden för elanvändare som har identifierats elektroniskt med nätföretagets leverantör av identifieringstjänster med lämplig identifieringstillitsnivå. Identifiering av elanvändare ska ske genom att elanvändaren loggar in via internetbaserat media (Mina sidor).

Allmänna råd

Leverantörer av identitetstjänster bör minst ha identifieringstillitsnivå 2 enligt Tillitsramverket för Svensk e-legitimation.

Nätföretag bör utreda om högre identifieringstillitsnivå än nivå 2 ska tillämpas för vissa kundtyper eller vissa typer av anläggningar.

Nätföretag bör använda minst en leverantör av identitetstjänster för identifiering av personer med medborgarskap i annat EU-land, eller som enbart innehar samordningsnummer eller skyddad identitet.

Om en anläggning ägs eller disponeras av en verksamhetsutövare som till någon del bedriver verksamhet som är av betydelse för Sveriges säkerhet, eller som omfattas av ett för Sverige förpliktande internationellt åtagande om säkerhetsskydd (säkerhetskänslig verksamhet), bör en högre tillitsnivå tillämpas i den utsträckning anläggningsägaren bedömer är nödvändig och på anläggningsägarens begäran.

Bestämmelsen är ny och kompletterar genomförandeförordningens krav om att elanvändarens identitet ska kontrolleras med hjälp av en leverantör av identitetstjänster. Det ska ske innan uppgifter och mätvärden tillgängliggörs för elanvändaren. Syftet är att förhindra att mätdata delas med obehörig.

Det finns inga bestämmelser idag som kräver identitetskontroll av den elanvändare som begär tillgång till mätvärden. Även om det inte kravstälts tidigare kontrolleras normalt elanvändarens identitet vid inloggning till kundportalen när mätvärden tillhandahålls genom nätföretagets kundportaler. Hela processen har därmed automatiserats. Nätföretag använder sig redan idag av elektroniska identitetskontroller. Nu införs även krav på att använda en leverantör av identitetstjänster, det kan till exempel vara BankID.

Leverantör av identitetstjänster definieras enligt artikel 2.15 i genomförandeförordningen som en part som administrerar identitetsuppgifter, utfärdar, lagrar, skyddar, uppdaterar och hanterar identitetsuppgifter för en fysisk

eller juridisk person och tillhandahåller autentiseringstjänster till berättigade parter och slutkunder.

I det tillhörande allmänna rådet anges i första stycket att leverantörer av identitetstjänster minst bör ha identifieringstillitsnivå 2 enligt Tillitsramverket för Svensk e-legitimation. Det är Myndigheten för digital förvaltning (Digg) som tillhandahåller Tillitsramverket. Tillitsramverket för Svensk e-legitimation beskriver tre tillitsnivåer för e-legitimering, 2-4. Nivå 2 innebär att användare styrker sin identitet genom att bevisa innehav av en tillhörighet som bara användaren har tillgång till. Exempel kan vara kod som skickats i kodkuvert till sökandes folkbokföringsadress. Användaren identifieras genom exempelvis engångslösenord från dosa eller mobiltelefon. Tillitsnivån ställer krav på tvåfaktorsautentisering.³¹

Tillitsnivån får vara högre. Enligt genomförandeförordningen rekommenderas medlemsstaterna att uppmuntra leverantörer av uppgiftstillgång och tillståndsadministratörer (det vill säga nätföretag) att i möjligaste mån stödja digitala lösningar som är förenliga med eIDA-förordningen, för att elektroniskt identifiera och autentisera elanvändare och/eller berättigade parter. I samband med detta bör leverantörer av uppgiftstillgång och tillståndsadministratörer utnyttja redan utbyggd nationell infrastruktur på ett bra sätt. Att använda nätföretagens kundportaler är en befintlig och digital lösning.

I andra stycket i det tillhörande allmänna rådet anges att nätföretag bör utreda om högre identifieringstillitsnivå än nivå 2 ska tillämpas för vissa kundtyper eller vissa typer av anläggningar. Det kan till exempel handla om vissa anläggningar där det inte är lämpligt att ha tillitsnivå 2. Ei bedömer att nätföretagen är bäst lämpade att avgöra tillitsnivåerna, eftersom de har bäst kännedom om vilka kunder eller anläggningar där identifiering bör ske med en högre tillitsnivå.

I tredje stycket i det tillhörande allmänna rådet anges att nätföretag bör använda sig av minst en leverantör av identitetstjänster som kan identifiera personer med medborgarskap i annat EU-land, eller för personer som enbart innehar samordningsnummer eller skyddad identitet. Det kan till exempel handla om personer med medborgarskap i tredje land och som är fritidshusägare i Sverige. Godkända leverantörer av identifieringstjänster publiceras av Myndigheten för

³¹ [Tillitsnivåer för e-legitimering | Digg](#)

digital förvaltning. Ei kan inte kravställa val av leverantör av identitetstjänster, detta bör avgöras av nätföretagen.

Fjärde stycket i det tillhörande allmänna rådet anger att om en anläggning ägs eller disponeras av en verksamhetsutövare som till någon del bedriver verksamhet som är av betydelse för Sveriges säkerhet, eller som omfattas av ett för Sverige förpliktande internationellt åtagande om säkerhetsknydd (säkerhetskänslig verksamhet), bör en högre tillitsnivå tillämpas i den utsträckning anläggningsägaren bedömer är nödvändig och på anläggningsägarens begäran. Det finns vissa anläggningar där högre tillitsnivåer kan vara nödvändigt för att identifiera elanvändare innan mätvärden kan delas. Det är dock upp till anläggningsägaren att göra den bedömningen om vilken tillitnivå som bör tillämpas och därefter begära det hos sitt nätföretag.

Nätföretagets skyldighet att offentliggöra information om hur elanvändare kan begära tillgång till sina mätvärden

3 § Nätföretaget ska på sin webbplats offentliggöra information om

- 1 de förfaranden som nätföretagen använder för att ge elanvändare tillgång till sina mätvärden. Förfarandena ska beskrivas på ett överskådligt sätt och i enlighet med det förfarande som beskrivs i tabell III.1 i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2023/1162,*
- 2 hur elanvändare snarast möjligt kan få tillgång till sina mätvärden,*
- 3 de kommunikationsgränssnitt som elanvändare ska använda för att begära och få tillgång till sina mätvärden,*
- 4 länkar till nätföretagets internetbaserade media (Mina sidor), och*
- 5 vilka format och kommunikationsgränssnitt som nätföretaget använder för att tillgängliggöra elanvändares mätvärden i ett allmänt använt, maskinläsbart och driftskompatibelt format.*

Paragrafen är ny och följer av krav i genomförandeförordningen. Enligt artikel 7.1 i förordningen ska leverantörer av uppgiftstillgång offentliggöra alla de relevanta förfaranden som de använder för att ge tillgång till mätvärden. Informationen ska offentliggöras via ett onlinegränssnitt. Ei anser att nätföretagens webbplatser är lämpligast eftersom informationen då finns lättillgänglig. Syftet är att nätföretag ska informera elanvändare om hur de ska gå till väga för att få tillgång till sina mätvärden.

Punkten 1 innebär att nätföretagen ska offentliggöra hela förfarandet, och alla varianter av förfarandet, som de använder för att ge tillgång till mätvärden. Det ska beskrivas på ett överskådligt sätt och i enlighet med kraven på förfarande 1 som beskrivs i tabell III.1 i genomförandeförordningen.

Punkten 2 innebär att nätföretagen ska informera hur elanvändare snarast möjligt kan få tillgång till sina mätvärden. Detta följer av artikel 7.1 b i genomförandeförordningen. Hur det ska ske anges närmare i beskrivningen i bilagan av förfarandena för slutkunders tillgång till validerade historiska mät- och förbrukningsuppgifter i genomförandeförordningen.

Punkten 3 innebär att nätföretagen ska informera om de kommunikationsgränssnitt som elanvändare ska använda för att begära och få tillgång till sina mätvärden. Det kan till exempel handla om att elanvändare ska använda internetbaserat media (Mina sidor) för att begära tillgång till sina mätvärden och vilka gränssnitt de ska använda för att kunna ladda ner sina mätvärden.

Punkten 4 innebär att nätföretagen på sin webbplats ska länka till sin kundportal.

Punkten 5 innebär att nätföretaget ska offentliggöra vilka format och kommunikationsgränssnitt som används för att tillgängliggöra elanvändares mätvärden för elanvändaren i ett allmänt använt, maskinläsbart och driftskompatibelt format. Vilka format som kan användas av nätföretagen regleras närmare i 12 kap. 4 §.

Format för elanvändares tillgång till sina mätvärden

4 § Nätföretaget ska säkerställa att elanvändare kan ta del av sina mätvärden i ett format som är allmänt använt, maskinläsbart och driftskompatibelt.

Nätföretaget får tillgängliggöra mätvärden via ett applikationsprogrammeringsgränssnitt (API), men endast som komplement till andra format för tillgång till mätvärden.

Allmänna råd

Ett allmänt använt format kan till exempel vara via Excel eller CSV för elanvändare som är konsumenter.

Bestämmelsen är ny.

Första stycket följer av krav i genomförandeförordningen. Enligt artikel 5.1 b ska nätföretagen säkerställa att elanvändare kan ta emot mätvärden i ett strukturerat, allmänt använt, maskinläsbart och driftskompatibelt format. Lämpliga format listas i det tillhörande allmänna rådet.

Andra stycket innebär att nätföretaget får tillgängliggöra mätvärden via ett applikationsprogrammeringsgränssnitt (API). Om API används får det endast ske som ett komplement till andra format, eftersom API kräver programmeringskunskaper och är därför inte ett allmänt använt format. Nätföretag kan således inte tillgängliggöra mätvärden för elanvändare enbart via ett API. Samtidigt finns det elanvändare, framför allt juridiska personer, som efterfrågat en sådan lösning för att kunna ladda ner sina mätvärden. API anges därför som ett möjligt alternativ, om det kombineras med andra format.

I det tillhörande allmänna rådet listas exempel på de format som anses vara allmänt använt. För elanvändare som är fysiska personer bör mätvärdena kunna laddas ner via Excel eller CSV. Dataformatet CSV står för Comma-Separated Values data format.

Tillgängliggörande av elanvändares mätvärden

5 § Nätföretaget ska tillgängliggöra mätvärden som omfattar uppgifter från åtminstone de föregående tre åren eller från avtalsstart om den perioden är kortare.

Nätföretaget ska tillgängliggöra elanvändares mätvärden på följande sätt:

- 1 Elanvändaren ska få tillgång till sina mätvärden i en struktur som innebär att grafer och tabeller enkelt kan skapas för kvantiteter för hela tidsperioden för det datapaket som har begärts. Tabeller och grafer ska innehålla rubriker för dess innehåll. Mätvärden ska redovisas separat för varje enskild anläggningsidentitet.*
- 2 Tidpunkter för registrering av mätvärden ska anges i aktuell tid För månadsmätvärden får tidsstämpel anges i svensk normaltid utan övergång till sommartid.*
- 3 Vilken energiprodukt mätvärdena avser (aktiv energi).*
- 4 Måttenhet för volymerna ska anges i fältet "Kvantitet".*
- 5 Elanvändares mätvärden och utbyte av information ska tillgängliggöras för elanvändaren inom en vardag från att begäran gjorts.*

Allmänna råd

Om nätföretaget även tillgängliggör preliminära mätvärden bör det tydligt framgå att mätvärdet inte är slutgiltigt godkänt för fakturering och därför kan komma att ändras. Nätföretaget kan till exempel visa att mätvärden är preliminära genom en avvikande färg och förklarande text om vad färgerna innebär.

Måttenheten enligt punkt 4 anges normalt i kilowattimmar och i enlighet med informationsobjekt E i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2023/1162.

Bestämmelsen är ny.

Första stycket reglerar för vilken tidperiod nätföretagen ska tillgängliggöra mätvärden för elanvändare. Uppgifterna ska omfatta uppgifter från åtminstone de föregående tre åren eller från avtalsstart om den perioden är kortare. Det innebär att nätföretagen enbart får dela mätvärden för en sådan period där det förelåg ett aktivt nätavtal. Elanvändare kan därför inte få tillgång till några mätvärden för en anläggning där det inte förelåg något giltigt nätavtal vid begäranstillfället. EU-kommissionen har också tagit fram en rekommendation för hur medlemsländerna ska rapportera nationell praxis i enlighet med genomförandeförordningen. Enligt rekommendationen kan elanvändare begära tillgång till sina mätvärden upp till åtta år från nuvarande avtalsperiod, eller kortare period beroende på när elanvändaren flyttade in.³²

Andra stycket beskriver processen för hur elanvändare ska få tillgång till sina mätvärden, steg för steg.

Punkten 1 beskriver hur tillgängliggörandet av en elanvändares mätvärden ska ske. Mätvärdena ska tillgängliggöras enligt en struktur som är lättöverskådlig. Grafer och tabeller ska kunna skapas för kvantiteter för hela tidsperioden för det datapaket som har begärts. Det innebär att elanvändare ska kunna se sina begärda mätuppgifter, mängden energi som förbrukats och mängden energi som producerats för en viss period. Tabeller och grafer ska innehålla rubriker för dess innehåll för att mätdata ska bli enklare att tolka. Mätvärden ska redovisas separat för varje enskild anläggningsidentitet eftersom vissa elanvändare kan inneha flera anläggningar, till exempel sitt permanenta boende och fritidsboende.

³² EU-kommissionen, Generaldirektoratet för energi, *Electricity metering and consumption data interoperability – Guidance for the reporting of national practices in accordance with Commission Implementing Regulation (EU) 2023/1162*, Publications Office of the European Union, 2024.

Punkten 2 innebär att det ska registreras när mätvärdena begärts av elanvändaren. På så sätt kan elanvändare få information om hur många gånger och vid vilka tillfällen som elanvändaren laddat ner sina egna mätvärden. Tidpunkter för registrering av mätvärden ska anges i aktuell tid. För månadsmätnärden får tidsstämpeln anges i svensk normaltid, utan övergång till sommartid. Att tillgängliggöra kvartsmätvärden för elanvändare utgör inget problem eftersom det går att korrigera de registrerade mätvärdena (som sker i normaltid) till aktuell tid. Månadsmätnärden går dock inte att tillgängliggöra för elanvändare i aktuell tid på samma sätt. Denna problematik uppstår på grund av att nätföretagen enligt 1 kap. 2 § i mätföreskrifterna ska registrera mätvärden i normaltid utan övergång till sommartid, medan rapportering av mätvärden ska ske i aktuell tid. Det innebär följande.

För en kvartsmätt och dygnsavräknad mätpunkt får elleverantören elanvändarens mätvärden rapporterade till sig i normaltid för dygnet 2024-06-15. Dessa mätvärden går att göra om till aktuell tid genom att dra av en timme från varje mätvärdes tidsstämpel. Detta skapar inga problem förutom att elanvändaren inte ser hela dygnet 2024-06-15 förrän nästa dag.

För en kvartsmätt och månadsavräknad mätpunkt får elleverantören elanvändarens mätvärden rapporterade till sig i normaltid för juni månad. Dessa mätvärden går att göra om till aktuell tid genom att dra av en timme från varje mätvärdes tidsstämpel. Detta skapar inga problem förutom att elanvändaren inte ser hela juni månad förrän nästa månad då nästa rapporteringstillfälle sker i juli.

För en månadsmätt och månadsavräknad mätpunkt får elleverantören elanvändarens mätvärden i normaltid för juni månad. Dessa går inte att göra om till aktuell tid. Därför får tidsstämplarna anges i normaltid för månadsmätnärden.

Punkten 3 innebär att nätföretaget ska tillgängliggöra vilken energiprodukt mätvärdena avser (i det här fallet aktiv energi). Det innebär att elanvändare ska kunna se den faktiska energianvändningen som ligger till grund för fakturorna.

Punkten 4 anger att måttenhet för volymerna ska anges i fältet "Kvantitet". Måttenheten anges normalt i kilowattimmar.

Punkten 5 innebär att elanvändares begäran om sina mätvärden och utbyte av information ska tillgängliggöras för elanvändaren inom en vardag från att elanvändarens begäran gjorts.

Kontroll av identitet för berättigade parter som ska få tillgång till en elanvändares mätvärden

6 § Nätföretaget ska kontrollera identiteten på berättigade parter som begär tillgång till mätvärden och när nätföretag ger berättigade parter tillgång till elanvändares mätvärden enligt kommissionens genomförandeförordning (EU) 2023/1162. Identifiering av en berättigad part ska ske genom kontaktvägarna i Ediel-systemet och avser de berättigade parter som godkänts som Ediel-aktör.

Bestämmelsen är ny.

Bestämmelsen innebär att berättigade parters identiteter ska kontrolleras innan elanvändares mätvärden kan delas med berättigade parter. Detta sker i praktiken genom att använda sig av Ediel-systemet. Svenska kraftnät kontrollerar identiteten för alla parter som vill kunna använda Ediel-systemet. Därmed kan nätföretagen utgå från att en berättigad parts begäran om tillgång till mätvärden, som sker inom Ediel-systemet, redan fått sin identitet kontrollerad. Identitetskontrollen av en berättigad part är därmed uppfylld om ett meddelande skickas till nätföretaget via Ediel-systemet.

Nätföretagets skyldighet att offentliggöra information om hur elanvändare ger berättigade parter tillgång till sina mätvärden

7 § Nätföretag ska på sin webbplats offentliggöra information om

- 1 att elanvändare ska godkänna att berättigade parter får tillgång till elanvändares mätvärden,*
- 2 hur elanvändare ska göra för att identifiera sig och godkänna tillstånd för delning av sina mätvärden till berättigade parter enligt steg 2.8 i tabell III.2 i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2023/1162,*
- 3 de kommunikationsgränssnitt som elanvändare ska använda för att
 - a) lämna in en begäran om tillstånd för berättigad part att få tillgång till elanvändarens mätvärden, och*
 - b) godkänna tillstånd för delning av sina mätvärden till berättigad part.**
- 4 de kommunikationsgränssnitt som berättigade parter ska använda för att lämna in uppgifter enligt steg 2.3 i tabell III.2 i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2023/1162,*

- 5 *länkar till de kommunikationsgränssnitt som ska användas av berättigade parter och elanvändare enligt förfarandena, hela förfarandet, och alla varianter av förfarandet. De kommunikationsgränssnitt som nätföretaget tillämpar ska beskrivas på ett överskådligt sätt och i enlighet med förfarande 2 i tabell III.2 i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2023/1162,*
- 6 *tidsfristen för en elanvändare att godkänna ett tillstånd från det att en berättigad part lämnat in uppgifter enligt steg 2.3 i förfarande 2 i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2023/1162,*
- 7 *hur en berättigad part onboardas, och*
- 8 *vilka format som nätföretaget använder för att tillgängliggöra elanvändares mätvärden till berättigade parter.*

Allmänna råd

Nätföretagets information om hur en elanvändare onboardas enligt 7 § 2 bör innehålla en förklaring eller länk till information om hur inloggning sker till en kundportal där elanvändaren godkänner tillstånd.

De kommunikationsgränssnitt som berättigade parter ska använda för att lämna in uppgifter enligt 7 § 4 kan till exempel handla om vilken meddelandefunktion som ska användas i Ediel-systemet.

De format som nätföretaget använder för att tillgängliggöra elanvändares mätvärden för berättigade parter enligt 7 § 8 kan till exempel handla om vilken meddelandetyp som ska användas i Ediel-systemet.

Bestämmelsen är ny.

Enligt artikel 8.1 f i genomförandeförordningen ansvarar tillståndsadministratörer för att administrera slutkunders tillstånd för berättigade parter tillgång till mätvärden. Artikel 8.1 f anger att tillståndsadministratörer, det vill säga nätföretag, ska offentliggöra relevanta förfaranden som de använder för att ge tillgång till mätvärden. Informationen ska offentliggöras via ett onlinegränssnitt. Ei anser att ett lämpligt onlinegränssnitt är företagets webbplats.

Punkten 1 fastslår att elanvändare ska få information om hur elanvändare kan godkänna att berättigade parter får tillgång till deras mätvärden.

Punkten 2 anger att det ska publiceras information om hur elanvändare ska gå till väga för att identifiera sig och för att godkänna tillstånd för delning av sina mätvärden till berättigade parter. Det inkluderar till exempel hur en elanvändare onboardas. Det innebär att elanvändare ska kunna ta del av information om de åtgärder som krävs för att kunna använda en kommunikationskanal som används vid förfaranden för tillgång till mätvärden. För elanvändare omfattas åtgärder som krävs för att använda Mina sidor. I det tillhörande allmänna rådet anges att nätföretag bör offentliggöra hur en elanvändare onboardas, med en förklaring eller länk till information om hur inloggning sker till en kundportal där elanvändaren godkänner tillstånd för delning av sina mätvärden till berättigade parter.

Punkten 3 innebär att nätföretaget ska informera om de kommunikationsgränssnitt som elanvändare ska använda för att lämna in en begäran om att berättigad part ska få tillgång till elanvändarens mätvärden och där elanvändare kan godkänna tillstånd för berättigad part att få tillgång till elanvändarens mätvärden.

Punkten 4 anger att nätföretaget ska informera om de kommunikationsgränssnitt som berättigade parter ska använda för att lämna in uppgifter enligt steg 2.3 i tabell III.2 i genomförandeförordningen. Kommunikationsgränssnitt kan handla om vilken meddelandefunktion som ska användas i Ediel-systemet. Berättigade parter kan enligt genomförandeförordningen själv specificera de uppgifter som den berättigade parten behöver. Detta kan göras via Ediel. På så sätt är tillståndsuppgifterna förinställda, vilket underlättar för elanvändare som slipper ta ställning till komplexa indata till nätföretaget eller berättigade parter.

Punkten 5 anger att nätföretaget ska länka till de kommunikationsgränssnitt som ska användas av berättigade parter och elanvändare. Det kan till exempel innebära att det ska finnas länkar till kundportaler eller Ediel-anvisningar. De kommunikationsgränssnitt som nätföretaget tillämpar ska beskrivas på ett överskådligt sätt och i enlighet med förfarande 2 i tabell III.2 i genomförandeförordningen. Nätföretagens skyldighet att offentliggöra information om de förfaranden som används för att berättigade parter ska få tillgång till mätvärden är viktigt. På så sätt får berättigade parter förståelse för hur referensmodellen genomförs i medlemsstaterna. Det underlättar för berättigade parter som vill etablera sig i Sverige, vilket i sin tur minskar inträdeshinder för energitjänsteföretag och ökar flexibla resurser i de svenska elnäten.

Punkten 6 anger att nätföretaget ska informera om hur lång tid en elanvändare har på sig för att godkänna ett tillstånd från det att en berättigad part lämnat in de uppgifter som den berättigade parten behöver enligt genomförandeförordningen.

Punkten 7 innebär att nätföretaget ska informera om hur en berättigad part onboardas. Det innebär att berättigade parter ska kunna ta del av information om de åtgärder som krävs för att kunna använda en kommunikationskanal som används vid förfaranden för tillgång till mätvärden. För berättigade parter omfattas de åtgärder som krävs för att kunna använda Ediel-systemet och för elanvändare är det åtgärder som krävs för att använda Mina sidor. Att berättigade parter ska få information om detta är viktigt för att inte skapa några inträdeshinder för nya aktörer som vill verka på den svenska elmarknaden.

Punkten 8 innebär att nätföretag ska offentliggöra information om vilka format nätföretaget använder vid tillgängliggörande av elanvändares mätvärden för berättigade parter. Formatet kan vara en meddelandetyp i Ediel-systemet enligt det tillhörande allmänna rådet.

Berättigade parters tillgång till elanvändares mätvärden

8 § Berättigade parter ska till nätföretaget meddela vilka mätvärden som behövs enligt steg 2.3 i tabell III.2 i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2023/1162. Ett sådant meddelande ska göras via Ediel-meddelanden.

Elanvändares mätvärden och utbyte av information ska rapporteras till berättigade parter inom en kalendervecka från det att tillstånd har godkänts av elanvändaren, eller från och med angivet startdatum enligt tillståndet om det är ett senare datum. Om byte av avräkningsmetod krävs ska rapportering ske snarast möjligt och senast inom 40 kalenderdagar.

Berättigade parters meddelande ska åtminstone innehålla följande uppgifter:

- *Nätföretagets identitet (Ediel-id).*
- *Berättigad part för vilken tillståndet ska beviljas (Ediel-id).*
- *Elanvändarens identitet (exempelvis personnummer, samordningsnummer, organisationsnummer).*
- *Starttidpunkt för påbörjande av rapportering (datum).*
- *Sluttidpunkt för avslutande av rapportering (slutdatum, tills vidare).*

- Riktning (import, export, ej specificerat).
- Energiprodukt (aktiv energi).
- Syfte (Samtycke, Avtal, Rättslig förpliktelse, Skydd av grundläggande intresse, Myndighetsutövning, Intresseavvägning, Giltigt tillstånd saknas). Något syfte behöver inte anges om tillgång till mätvärden avser en elanvändare som inte är en fysisk person enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning).
- Tidsplan för överföring.

Allmänna råd

När den berättigade parten ska ange syftet bör behandlingen av personuppgifter stödjas på någon rättslig grund enligt förordning (EU) 2016/679.

Tidsplan för överföring anger önskad rapporteringsfrekvens för mätvärden, det vill säga dygn eller månad. Om den berättigade parten begär kvartsmätvärden ska mätvärdena rapporteras varje dygn och dygnsavräknas i enlighet med 6 c § i förordningen (1999:716) om mätning, beräkning och rapportering av överförd el.

Bestämmelsen är ny.

Första stycket innebär att berättigade parter ska informera nätföretaget om vilka mätvärden de behöver ta del av för en elanvändare. Begäran sker via Ediel-meddelanden och det är nätföretaget som ska informera närmare om vilken meddelandefunktion som ska användas enligt 8 §.

Andra stycket innebär att en elanvändares mätvärden och utbyte av information ska rapporteras till berättigade parter inom en vecka från det att elanvändaren har godkänt tillstånd för en berättigad part att ta del av dennes mätvärden, eller så ska mätvärdena rapporteras från och med angivet startdatum enligt tillståndet om det är ett senare datum. Om byte av avräkningsmetod krävs ska rapportering ske snarast, men senast inom 40 dagar. Det innebär att rapporteringen av mätvärden och dygnsavräkningen ska ske snarast, men senast inom 40 dagar. Det är en undantagsregel som kan behövas om felavhjälpning av mätaren behöver ske.

Tredje stycket anger nationell praxis enligt genomförandeförordningen när det gäller den berättigade partens begäran om att få tillgång till en elanvändares mätvärden. Meddelandet ska innehålla en rad uppgifter som behöver standardiseras genom krav i föreskrifter.

Enligt första strecksatsen ska nätföretagets Ediel-id anges. Enligt den andra strecksatsen ska den berättigade partens Ediel-id anges. På så sätt kan nätföretaget också kontrollera identiteten på den berättigade parten och säkerställa att denne är behörig. Elanvändarens identitet ska enligt den tredje strecksatsen också anges i form av personnummer. I vissa fall kan inte personnummer anges, till exempel i de fall då elanvändarens ännu inte fått något personnummer. I sådana fall kan samordningsnummer anges. För de elanvändare som är juridiska personer kan organisationsnummer anges.

Enligt fjärde och femte strecksatserna ska det i meddelandet framgå vilket datum som mätvärdena ska börja rapporteras till berättigade parter och när mätvärdesrapporteringen ska avslutas.

Enligt sjätte strecksatsen ska det i begäran också framgå flödesriktning på mätvärdena för den aktuella mätpunkten. Det kan antingen röra sig om enbart produktion eller förbrukning eller en kombination av dessa. Enligt sjunde strecksatsen ska det framgå vilken energiprodukt som mäts av mätpunkten. I det här fallet aktiv energi.

Enligt åttonde strecksatsen ska den berättigade partens begäran också ange det angivna, uttryckliga och berättigade syfte för vilket den berättigade parten avser att behandla uppgifterna. Det kan finnas olika syften med en begäran om att ta del av en elanvändarens mätvärden: Samtycke, Avtal, Rättslig förpliktelse, Skydd av grundläggande intresse, Myndighetsutövning, Intresseavvägning, Giltigt tillstånd saknas. Något syfte behöver inte anges om tillgången till mätvärdena avser en elanvändare som inte är en fysisk person, eftersom dataskyddsförordningen skyddar personuppgifter, det vill säga varje upplysning som avser en identifierad eller identifierbar fysisk person och som kan knytas till en levande person. Det kan till exempel vara personnummer, namn och adress.

Enligt nionde strecksatsen ska den berättigade partens begäran också innehålla uppgift om tidsplan för överföring. Enligt det tillhörande allmänna rådet anges att tidsplan för överföring innebär önskat rapporteringsintervall för mätvärden, det vill säga antingen dygns- eller månadsavräknad. Om den berättigade parten begär kvartsmätvärden ska mätvärdena rapporteras varje dygn och dygnsavräknas i

enlighet med 6 c § i förordningen (1999:716) om mätning, beräkning och rapportering av överförd el. Elanvändare kan därför inte välja rapporteringsintervall, om en elanvändare begär kvartsmätning ska mätpunkten dygnsavräknas enligt 6 c § i mätförordningen.

Granskning av tillstånd för tillgång till elanvändares mätvärden

9 § Nätföretaget ska säkerställa att det finns ett giltigt tillstånd innan nätföretaget delar en elanvändares mätvärden med en berättigad part. Kontroll av giltigt tillstånd ska även ske vid de löpande rapporteringar av mätvärden som nätföretagen utför till berättigade parter. Tillståndet ska anses vara giltigt om det har godkänts för anläggningen av en elektroniskt identifierad elanvändare med behörighet att godkänna sådana tillstånd för anläggningen.

Ett tillstånd för en berättigad part att få tillgång till en elanvändares mätvärden är endast giltigt om det också finns ett giltigt elnätsavtal med elanvändaren för den period tillståndet gäller för. Tillståndet ska omfatta mätvärden från åtminstone de föregående tre åren eller från avtalsstart om den perioden är kortare.

Allmänna råd

För de elanvändare som är en juridisk person bör nätföretaget ha system som möjliggör för behörig firmatecknare att tilldela andra personer inom organisationen behörighet att godkänna tillstånd.

Bestämmelsen är ny.

Första stycket innebär att nätföretaget ska kontrollera att en berättigad parts begäran om att få tillgång till en elanvändares mätvärden är giltig. Det gäller inte enbart när begäran inkommer till nätföretaget, utan även vid löpande rapporteringar av mätvärden till berättigade parter. Syftet är att undvika att mätvärden fortsätter delas med berättigade parter även när tillståndet löpt ut. Det finns en risk att situationer uppstår där en elanvändare gett berättigade parter tillstånd att få ta del av dennes mätvärden för en begränsad tid och att rapporteringen fortgår trots att tillståndet inte längre är giltigt. Reglerna syftar till att undvika sådana situationer genom att nätföretagen ska kontrollera att tillståndet är giltigt för varje löpande rapportering till berättigade parter.

Tillståndet kan endast anses vara giltigt om det godkänts av en elanvändare som identifierats elektroniskt, det vill säga genom att elanvändaren loggat in via internetbaserat media (Mina sidor) vilket regleras närmare i 12 kap. 2 §.

Andra stycket innebär att tillståndet för en berättigad part att få tillgång till en elanvändares mätvärden endast är giltigt om det också finns ett giltigt elnätsavtal med elanvändaren för den period tillståndet gäller för. Det innebär att den elanvändare som godkänner tillståndet också ska vara den elanvändare som står på elnätsavtalet för den berörda anläggningen. Elanvändaren måste också ha stått på elnätsavtalet för hela den tidsperiod som elanvändaren ska godkänna.

Berättigade parter kan därför inte få tillgång till mätvärden för en anläggning under en period där elanvändaren inte hade något giltigt elnätsavtal för. Nätföretag har en skyldighet att beakta dataskyddsförordningen. Enligt artikel 5.1 i genomförandeförordningen anges att administratörer av mätuppgifter ska beakta relevant lagstiftning om skydd av personuppgifter och i tillämpliga fall säkerställa att det finns ett aktivt tillstånd eller någon annan rättslig grund för att uppgifterna lagligen ska kunna överföras eller behandlas, inbegripet i relevanta fall i enlighet med förordning (EU) 2016/679.

Tillståndet ska omfatta mätvärden från åtminstone de föregående tre åren eller från avtalsstart om den perioden är kortare. Detta tidskrav bedöms vara i enlighet med både genomförandeförordningen och elmarknadsdirektivet. Enligt artikel 5.2 i genomförandeförordningen ska administratörer av mätuppgifter spara kompletterande information om historiska mät- och förbrukningsuppgifter i enlighet med punkt 4 a och b i bilaga I till elmarknadsdirektivet. Enligt punkt 4 a i elmarknadsdirektivet ska information om historisk förbrukning omfatta uppgifter från åtminstone de föregående tre åren eller från avtalsstart om den perioden är kortare. Nätföretag ska därför lagra mätvärden i minst tre år. Om elanvändarens elavtal inte pågått i tre år ska mätvärden delas från och med att elanvändarens elavtal började gälla.

Enligt första stycket i det tillhörande allmänna rådet anges att för de elanvändare som är en juridisk person bör nätföretaget ha system som möjliggör för behörig firmatecknare att tilldela andra personer inom organisationen behörighet att godkänna tillstånd. Elanvändare kan vara både fysiska och juridiska personer. Det behöver inte nödvändigtvis vara behörig firmatecknare som ska godkänna tillstånd för berättigade parter att ta del av mätvärden, detta bör kunna delegeras vidare till andra personer inom organisationen. Annars är risken att det kan bli en för tung börda för den behöriga firmatecknaren. Framför allt om elanvändaren innehar flera anläggningar eller har utsett flera olika berättigade parter.

Avslut av tillstånd

10 § Ett tillstånd ska kunna avslutas av elanvändaren eller den berättigade parten. Rapporteringen ska avslutas vid nästkommande dygnsskifte efter att tillståndet har avslutats.

Ett tillstånd ska avslutas om elnätsavtalet har avslutats.

Om en elanvändare inte godkänt något tillstånd för berättigade parter att ta del av elanvändarens mätvärden inom tre veckor från det att berättigade parter meddelat nätföretaget att de vill ha tillgång till en elanvändares mätvärden, ska tillståndet betraktas som ogiltigt.

Bestämmelsen är ny.

Första stycket innebär att ett tillstånd om att dela en elanvändares mätvärden till berättigade parter ska kunna avslutas av elanvändaren eller den berättigade parten. Om tillståndet avslutas ska rapporteringen upphöra att gälla vid nästkommande dygnsskifte. Det innebär att en elanvändare kan återkalla sitt tillstånd eller att tjänsten sägs upp av den berättigade parten. Om detta till exempel sker kl. 13.00 den 16 november, ska nätföretaget rapportera mätvärden till den berättigade parten för hela dygnet fram till kl. 00.00. Vid midnatt upphör rapporteringen. På så vis kan nätföretagen avsluta rapporteringarna inom en rimlig tid och i enlighet med befintlig hantering.³³

Andra stycket innebär att ett tillstånd ska avslutas om elnätsavtalet har avslutats. Det kan till exempel ske genom att elanvändaren flyttat från anläggningen eller avlider. Det innebär att tillståndet per automatik avslutas eller blir ogiltigt. Därmed finns det inte längre något giltigt elnätsavtal, och inte heller någon rättslig grund för nätföretaget att dela data om elanvändaren till berättigade parter. Om delningen av mätvärden inte upphör finns det risk för att mätvärden för den dåvarande kunden delas med nästa kund på anläggningen utan något tillstånd.

Tredje stycket innebär att tillståndet för berättigade parter att ta del av en elanvändares mätvärden ska betraktas som ogiltigt om elanvändaren inte godkänt det inom tre veckor. Elanvändare har därmed en begränsad tid på sig att godkänna tillstånd för berättigade parter att ta del av deras mätvärden. Syftet med tidsbegränsningen är att en berättigad parts begäran inte ska bli liggande i

³³ Uppgift från referensgruppen den 26 november 2024.

systemen. Om tillståndet blir ogiltigt kan den berättigade parten begära tillgång till en elanvändares mätvärden på nytt, vilket inte heller anses som betungande.

Register över tillgång till mätvärden

11 § Nätföretaget ska tillgängliggöra registret på elanvändarens begäran och inom en vardag från att begäran har inkommit till nätföretaget. Tillgängliggörandet ska ske via internetbaserat media (Mina sidor).

Registret ska inkludera information om mätvärden som har tillgängliggjorts utan något giltigt tillstånd.

Uppgifterna i registret ska tas bort när de inte längre fyller ett syfte för elanvändaren.

Allmänna råd

Registret över elanvändarens tillgång till sina mätvärden bör innehålla de uppgifter som anges i informationsobjekt C i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2023/1162.

Registret över vilka som har fått tillgång till elanvändarens mätvärden bör innehålla de uppgifter som anges i informationsobjekt K i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2023/1162.

Anläggningsidentitet bör anges som "mätpunktsidentifierare" i informationsobjekten.

Rapporteringsfrekvens av mätvärden bör anges som "Tidsplan för överföring".

Om inte samtliga uppgifter finns tillgängliga när informationsobjektet ska upprättas, bör fältet lämnas tomt tills dess att uppgiften är tillgänglig.

En rimlig tidsperiod enligt tredje stycket kan vara tolv månader.

Bestämmelsen är ny.

Första stycket innebär att nätföretag ska tillgängliggöra ett register. Registret ska innehålla uppgifter om vilka som har fått tillgång till en elanvändares mätvärden. Registret ska ange när nätföretaget har tillgängliggjort elanvändarens mätvärden, vem som fått ta del av mätvärdena och vilka mätvärden som ett nätföretag har tillgängliggjort för elanvändaren och rapporterat till berättigade parter. Det är i enlighet med artikel 7.2 i genomförandeförordningen, som anger att leverantörer av uppgiftstillgång ska föra logginformation och göra den tillgänglig för

slutkunder, inbegripet vid vilken tidpunkt en berättigad part eller slutkund har fått tillgång till uppgifter och vilken typ av uppgifter som berörs.

Bestämmelsen innebär att nätföretaget ska tillgängliggöra registret på elanvändarens begäran och att det ska ske inom en vardag från det att elanvändarens begäran inkommit till nätföretaget. Nätföretag har därför ingen skyldighet att per automatik tillgängliggöra registret, utan det sker på elanvändarens initiativ och elanvändaren kan närsomhelst begära tillgång till registret. Tillgängliggörandet ska ske via internetbaserat media (Mina sidor). Detta är i enlighet med artikel 5.1 c i genomförandeförordningen som anger att administratörer av mätuppgifter ska hålla en logg över tillgång till uppgifter uppdaterad och göra denna tillgänglig för slutkunder via ett gränssnitt på internet eller genom något annat lämpligt gränssnitt, kostnadsfritt, utan onödigt dröjsmål och på slutkunders begäran.

Andra stycket anger att registret ska innehålla uppgifter om obehöriga fått tillgång till en elanvändares mätvärden.

Det innebär att nätföretag ska registrera om mätvärden har tillgängliggjorts utan något giltigt tillstånd. Detta är i enlighet med artikel 8.1 e i genomförandeförordningen som anger att tillståndsadministratörer ska föra en logg över tillhandahållandet av tillstånd för slutkunder och göra denna information tillgänglig för dem online, kostnadsfritt, utan onödigt dröjsmål och på deras begäran.

Tredje stycket innebär att uppgifterna i registret ska tas bort när de inte längre fyller ett syfte för elanvändaren. Detta är en bestämmelse av upplysningskaraktär som innebär att nätföretag ska ta hänsyn till dataskyddsförordningen. I genomförandeförordningen anges att all behandling av personuppgifter som utbyts med hjälp av de förfaranden som anges i denna genomförandeakt måste vara förenlig med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679. Detta inbegriper kraven på behandling och lagring enligt artiklarna 5.1 och 6.1 i den förordningen.

Enligt artikel 5.1 i dataskyddsförordningen ska behandling av personuppgifter samlas in för särskilda, uttryckligt angivna och berättigade ändamål och får inte senare behandlas på ett sätt som är oförenligt med dessa ändamål. De får inte förvaras i en form som möjliggör identifiering av den registrerade under en längre tid än vad som är nödvändigt för de ändamål för vilka personuppgifterna behandlas. Enligt artikel 6.1 dataskyddsförordningen reglerar under vilka

omständigheter det är lagligt att behandla personuppgifter. Behandlingen av personuppgifter är endast laglig om något av de villkor som listas i bestämmelsen är tillämplig.

Ei har därför inte specificerat en exakt tidsgräns för när uppgifterna ska raderas i registret. För att skapa enhetlighet och att nätföretagen i största mån tillämpar samma lösningar har Ei gett en rekommendation i det tillhörande allmänna rådet över tidsfristen. Det är dock upp till nätföretagen, som är personuppgiftsansvariga i sammanhanget, att avgöra detta.

Enligt första stycket i det tillhörande allmänna rådet bör registret innehålla de uppgifter som anges i informationsobjekt C i genomförandeförordningen. Information om informationsobjekt C används i förfarande 1 (Slutkunders tillgång till validerade historiska mätvärden).

Enligt andra stycket i det tillhörande allmänna rådet bör registret över vilka som har fått tillgång till elanvändarens mätvärden innehålla de uppgifter som anges i informationsobjekt K i genomförandeförordningen, som används i loggar när tillstånd har upphört att gälla.

Det tredje stycket i det tillhörande allmänna rådet innebär att anläggningsidentitet bör anges som "mätpunktsidentifierare" i informationsobjekten. Mätpunktsidentifierare beskrivs enligt genomförandeförordningen som unik identifierare för mätpunkten inom mätarutrymmet för administratören av mätuppgifter.

Det fjärde stycket i det tillhörande allmänna rådet innebär att rapporteringsfrekvens av mätvärden bör anges som "Tidsplan för överföring" i registret.

Det femte stycket i det tillhörande allmänna rådet innebär att i vissa fall finns inte alla uppgifter tillgängliga när informationsobjektet ska upprättas. Om uppgifter ännu inte finns tillgängliga bör fältet lämnas tomt till dess att uppgiften är tillgänglig.

Kundgränssnitt för mätsystem och mätutrustning

12 § Vid tillämpningen av 13 och 14 §§ omfattas följande mätsystem och mätutrustning:

- *Mätsystem och mätutrustning för lågspänning som har strömtransformator men saknar spänningstransformator.*

- *Mätsystem och mätutrustning som saknar strömtransformator och spänningstransformator.*

Paragrafen reglerades tidigare i 13 kap. Bestämmelsen har flyttats till 12 kap. då det också handlar om gränssnitt för kommunaktion vid förfaranden.

14 § Nätföretaget ska hantera aktivering eller inaktivering av kundgränssnittet inom en vardag från det att en elanvändare begär det.

Tidigare framgick att aktivering eller inaktivering skulle ske inom en arbetsdag. Detta har ändrats till vardag för att övriga bestämmelser i mätföreskrifterna anger vardag. Det finns dessutom en definition av vardag i 1 kap.

Finansiering

Regionnätet ägs till största del av de tre företagen Ellevio AB, E.ON Energidistribution AB och Vattenfall Eldistribution AB. E.ON är en del av den internationella energikoncernen E.ON SE med huvudkontor i Tyskland. Ellevio ägs av pensionsförvaltarna OMERS Infrastructure, Tredje AP-fonden, Folksam och AMF. Vattenfall Eldistribution AB ägs till hundra procent av den svenska staten.

Lokalnäten ägs av cirka 145 företag av varierande storlek och med olika ägandeformer, till exempel staten, kommuner, ekonomiska föreningar, pensions- och riskkapital samt börsnoterade företag. Knappt 100 av dessa elnätsföretag är kommunägda och knappt 30 ägs av en ekonomisk förening. 16 elnätsföretag är privatägda.³⁴

Oavsett ägarstrukturen bedömer Ei att förslagen till viss del kommer påverka nätföretagens kostnader. I förlängningen påverkar nätföretagens ökade kostnader kundkollektivet, eftersom finansiering av elnätsverksamheten sker genom elnätsavgifterna (även kallad nättariffer).

Nätföretagens ökade kostnader redogörs för i avsnittet om *Konsekvenser för företag* och påverkan på kunderna görs i avsnittet *Konsekvenser för elanvändare*.

³⁴ [Frågor och svar om elnätsreglering och elnätsavgifter - Energimarknadsinspektionen](#)

Rättsliga förutsättningar

Bemyndiganden som myndighetens beslutanderätt grundar sig på

Förslaget till de nya föreskrifterna som kompletterar kraven enligt genomförandeförordningen är baserat på bestämmelser i ellagen (1997:857) och förordning (1999:716) om mätning, beräkning och rapportering av överförd el. 6 kap. 4 § 2 ellagen fastslår att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vad som ska gälla på kommunikations- och komponentnivåerna vid informationsutbyte enligt kommissionens genomförandeförordning (EU) 2023/116.

Vad som avses med kommunikations- och komponentnivåer framgår inte närmare i ellagen. Det anges i skäl 5 i genomförandeförordningen att kommunikationsnivån avser kommunikationsprotokoll och dataformat som CSV eller XML. Med komponentnivån avser plattformar för utbyte av uppgifter, applikationer och maskinvara såsom mätare och sensorer.

Medlemsstaterna får välja hur driftskompatibilitetskraven ska genomföras i deras nationella system i enlighet med nationell praxis, särskilt när det gäller aspekter som rör kommunikations- och komponentnivåerna (se skäl 14 i genomförandeförordningen).

Riksdagen har enligt 6 kap. 4 § ellagen delegerat normgivningsmakt till regeringen. Regeringen har i sin tur delegerat sin normgivningsmakt till Ei. Enligt 10 § 5 i mätförordningen anges att nätmyndigheten får meddela föreskrifter om vad som ska gälla på kommunikations- och komponentnivåerna vid informationsutbyte enligt kommissionens genomförandeförordning (EU) 2023/1162.

Medlemsstaterna får alltså besluta om exempelvis i vilket format uppgifter ska utbytas och vilken plattform som ska användas för utbytet. När det gäller kommunikationsprotokoll och dataformat (kommunikationsnivån) ställer genomförandeförordningen endast krav på att elanvändare ska få ta del av uppgifter i ett strukturerat, allmänt använt, maskinläsbart och driftskompatibelt format. När det gäller i vilket system eller på vilken plattform utbytet ska ske (komponentnivån) framgår det av förordningen att administratörer av

mätuppgifter ska ge elanvändare och berättigade parter tillgång till mätuppgifter via ett gränssnitt på internet eller via något annat lämpligt gränssnitt.³⁵

Ei har föreslagit att nätföretagen ska säkerställa att elanvändaren och elproducenten kan ta del av sina mätvärden i ett format som är allmänt använt, maskinläsbart och driftskompatibelt. Ei har också föreslagit att nätföretagen bland annat ska offentliggöra information om de kommunikationsgränssnitt (till exempel webbplats eller mobilapplikation) som elanvändare och elproducenter ska använda för att begära och få tillgång till sina mätvärden.

Enligt 10 § 6 mätförordningen får Ei också meddela verkställighetsföreskrifter om kommissionens genomförandeförordning (EU) 2023/1162. Med verkställighetsföreskrifter förstås i första hand föreskrifter av rent administrativ karaktär för tillämpningen av en lag, det vill säga föreskrifter som behövs för att myndigheten administrativt ska kunna fullgöra sina uppgifter enligt lagen. Till verkställighetsföreskrifter hör också i viss utsträckning sådana föreskrifter som i materiellt hänseende "fyller ut" en lag utan att tillföra den något väsentligt nytt, i det här fallet genomförandeförordningen.³⁶

Genomförandeförordningen innehåller en gemensam referensmodell där det fastställs gemensamma regler och förfaranden på unionsnivå för verksamhets-, funktions- och informationsnivåerna, i linje med nationell praxis. Referensmodellen reglerar bland annat förfaranden för elanvändarens tillgång till sina uppgifter och hur berättigade parter kan få tillgång till uppgifterna. Genomförandet av referensmodellen medger att medlemsstaterna fastställer kommunikations- och komponentnivåerna i enlighet med nationella särdrag och nationell praxis (se skäl 7 i genomförandeförordningen). Nationell praxis fastställs genom ytterligare krav i föreskrifter. Föreskrifterna reglerar därför närmare vilket kommunikationsgränssnitt som ska användas för utbyte av uppgifter, innehåll i loggar, samt hur och när identitetskontroller ska utföras.

Ei har också föreslagit justeringar gällande saknade och felaktiga mätvärden. 6 kap 4 § 1 i ellagen anger att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet för nätföretag att rapportera mätresultat och beräkningar av mängden överförd el. Regeringen har i sin tur bemyndigat Ei

³⁵ Regeringens proposition 2024/25:32, *Tillgång till mät- och förbrukningsuppgifter på Elmarknaden*, s. 21.

³⁶ Statsrådsberedningen, *Myndigheternas föreskrifter - Handbok i författningsskrivning*, Ds 1998:43, s. 47.

att meddela föreskrifter om förfarandet inför, vid och efter rapportering. Det anges i 10 § 4 mätförordningen.

Förfarandet vid och efter rapportering är tillämplig i de fall där nätföretagen behöver rätta eller ersätta saknade eller felaktiga värden.

Tiden för att byta mätmetod från månadsmätning till kvartsmätning regleras idag i mätförordningen. 6 b § anger att "I en uttagspunkt som ingår i förbrukningsprofilen ska mätning avse överförd el under högst en månad."

6 c § anger följande. "Om en elanvändare som omfattas av 6 b § har ingått ett avtal om leverans av el som förutsätter att den överförda elen mäts varje timme eller kvart, eller begär sådan mätning, ska mätning i uttagspunkten göras i enlighet med avtalet eller begäran. Mätresultaten ska rapporteras enligt 9 § 3".

Bemyndigandet finns i 34 § mätförordningen som anger att Ei får meddela verkställigheten av mätförordningen.

Nätföretagens underrättelser till elanvändare meddelas med stöd av 9 a § i förordning (2022:585) om elnätsverksamhet som anger att Ei får meddela föreskrifter om skyldighet för nätföretag att sända underrättelser med anledning av att en elleverantör påbörjar eller övertar leveranserna av el i en uttagspunkt. Bemyndigandet i förordningen har i sin tur meddelats med stöd av 3 kap. 11 § 4 ellagen som anger att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet för nätföretag att sända underrättelser med anledning av att en elleverantör påbörjar eller övertar leveranserna av el i en uttagspunkt.

Överensstämmelse med EU-regler

De föreslagna föreskrifterna utgör nationella krav som kompletterar EU:s genomförandeförordning. Genomförandeförordningen är den första av en rad genomförandeakter som utarbetats för att fastställa krav på driftskompatibilitet och icke-diskriminerande och transparenta förfaranden för tillgång till uppgifter, i syfte att fullt ut genomföra artikel 24 i elmarknadsdirektivet. Av artikel 59 i elmarknadsdirektivet framgår att tillsynsmyndigheterna ska säkerställa att kunder på ett icke-diskriminerande sätt ska få tillgång till sina förbrukningsuppgifter i enlighet med artiklarna 23 och 24.

Av artikel 24.2 framgår att kommissionen genom genomförandeakter ska fastställa driftskompatibilitetskrav och icke-diskriminerande och transparenta förfaranden

för tillgång till de uppgifter som avses i artikel 23.1. En sådan genomförandeakt har nu antagits i form av genomförandeförordningen.

Genomförandeakter krävs för att genomföra unionens rättsligt bindande akter. Artikel 291.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt fastslår att om enhetliga villkor för genomförande av unionens rättsligt bindande akter krävs, ska kommissionen eller, i särskilda vederbörligen motiverade fall och i de fall som anges i artiklarna 24 och 26 i fördraget om Europeiska unionen, rådet tilldelas genomförandebefogenheter genom dessa akter.

För att säkerställa enhetliga villkor för tillgången till mätvärden har EU-kommissionen tilldelats genomförandebefogenheter. Syftet är att fastställa krav på enhetliga processer för det minimum av informationsutbyte som krävs mellan marknadsaktörer. Det ska säkerställa att tillgång till mätvärden möjliggörs så att en kund ska kunna nyttja energirelaterade tjänster och använda el flexibelt. Enhetliga processer gör att leverantörer inom hela EU kan etablera sig i Sverige och att deras tjänster därmed kan användas av svenska slutkunder. Kraven innebär därför att den grundläggande principen om fri rörlighet för tjänster inom EU möjliggörs.

Genomförandeförordningen har antagits med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och elmarknadsdirektivet, särskilt artikel 24.2.

Enligt artikel 24.2 i elmarknadsdirektivet ska EU-kommissionen, genom genomförandeakter, fastställa driftskompatibilitetskrav och icke-diskriminerande och transparenta förfaranden för tillgång till de uppgifter som avses i artikel 23.1. Enligt artikel 59 i elmarknadsdirektivet ska tillsynsmyndigheterna säkerställa att kunder på ett icke-diskriminerande sätt ska få tillgång till sina förbrukningsuppgifter i enlighet med artiklarna 23 och 24.

Elmarknadsdirektivet är antaget i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet och med bland annat beaktande av artikel 194.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

All behandling av personuppgifter som utbyts med hjälp av de förfaranden som anges i genomförandeförordningen måste vara förenlig med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/67 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning).

Förslaget till föreskrifterna innehåller inga sådana tekniska regler som behöver notifieras till EU-kommissionen enligt artikel 5 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1535 av den 9 september 2015 om ett informationsförfarande beträffande tekniska föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster.

Övriga ändringar anses inte heller vara i strid med EU-rätten. Till exempel infördes regler om byte av mätmetod till timmätning i dåvarande 3 kap. 11 andra stycket ellagen år 2011. Bestämmelsen infördes i samband med att aktiva elkonsumenter gavs möjlighet att ingå avtal som krävde timmätning (prop. 2011/12:98).

Nätföretagens underrättelser vid byte av elleverantör reglerades tidigare i 8 kap. 6 § fjärde stycket ellagen och infördes genom lagen (1999:770) om ändring i ellagen (1997:857). 8 kap. 6 § reglerade byte av leverantör och påbörjande av elleverans och genomförde elmarknadsdirektivet. Första stycket angav att en elleverantör som ska börja leverera el i en uttagspunkt måste anmäla det till det berörda nätföretaget. Andra stycket reglerade att ett byte av elleverantör skulle ske senast inom en månad. Av förarbetena angavs att om en elleverantör inte följer föreskrifterna om övertagande av leveranser vid ett månadsskifte och om anmälan senast en månad i förväg, medför det att innehavaren av nätkoncession inte kan sända resultaten av beräkningar och mätningar till den nye elleverantören utan dessa sänds i stället till den gamle elleverantören. Om det är fråga om leverans i en helt ny uttagspunkt och elleverantören inte sänder en anmälan till innehavaren av nätkoncession får denne inte kännedom om leveransen och kan därför inte sända resultaten av beräkningar och mätningar till elleverantören. Det kan då uppstå svårigheter för elleverantören att göra en riktig debitering av elanvändaren.³⁷

8 kap. 6 § genomförde artikel 3.5 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/72/EG av den 13 juli 2009 om gemensamma regler för den inre marknaden för el och om upphävande av direktiv 2003/54/EG. Fjärde stycket bemyndigade regeringen eller nätmyndigheten att meddela föreskrifter om nätföretagets skyldigheter att skicka underrättelser efter att ha mottagit en sådan anmälan.

³⁷ Prop. 1998/99:137, s. 50.

Ekonomiska konsekvenser

Konsekvenser för elanvändare

I detta avsnitt analyseras kostnader för elanvändare, det vill säga både konsumenter och juridiska personer.

Ökade kostnader för nätföretagen kan i förlängningen förväntas leda till ökade kostnader även för elanvändarna. De ökade kostnaderna kommer att finansieras genom elnätstarifferna vilket belastar kundkollektivet. Alla berörda kunder kommer på så sätt att vara med och betala för regeländringar som medför ökade kostnader för nätföretagen.

De ändrade reglerna om att förkorta tiden för byte av mätmetod syftar till att underlätta för elanvändare som önskar få kvartsmätvärden, då det kommer att ske i snabbare takt jämfört med idag. Dessa ändringar förväntas inte leda till några ökade kostnader för nätföretagen, eftersom nätföretagen kan utgå från befintliga systemlösningar.

Underrättelse till elanvändarna ska också ske på ett sätt som når ut till fler kunder. Dessa ändringar förväntas inte leda till några ökade kostnader för nätföretagen, eftersom nätföretagen kan utgå från befintliga systemlösningar.

Hantering av saknade och felaktiga mätvärden och beräkning av mätvärden för anläggningar som bedriver säkerhetskänslig verksamhet tas fram enligt önskemål från elanvändare. Dessa ändringar förväntas inte leda till några ökade kostnader för nätföretagen, eftersom nätföretagen kan utgå från befintliga systemlösningar.

När det gäller genomförandeförordningens krav anges det i artikel 23.5 i elmarknadsdirektivet att inga extra kostnader får åläggas slutkunderna för tillgången till deras uppgifter eller för en begäran om att deras uppgifter ska göras tillgängliga. Nätföretag får således inte ta ut någon avgift för att få kostnadstäckning från den slutkund som lämnar in en begäran om att tillgång till sina mätvärden eller begär att mätvärdena ska delas med en berättigad part.

I Ei:s regeringsuppdrag om tillgång till mätvärden har det i samtal med nätföretag visat sig att nätföretag inte fakturerar berättigade parter några avgifter för tillgången till mätvärden.³⁸ Nätföretagen får i stället kostnadstäckning genom kundkollektivets nättariffer. Så länge antalet berättigade parter som får mätvärden

³⁸ Energimarknadsinspektionen, Ei R2024:03, s. 61.

rapporterade till sig är relativt begränsade till antalet, är kostnaderna inte betydande. I takt med att fler flexibla resurser etableras på marknaden kommer dock kostnaderna att öka och nya aktörer träder också in på elmarknaden.

Regeringen har i förarbetena anfört att hela kundkollektivet inte bör belastas för kostnader som är hänförliga till att en elanvändares uppgifter delas med andra. Berättigade parter bör debiteras kostnader som uppstår vid de förfaranden där de deltar och har en aktiv roll. Regleringen bör framgå av lag.

Hittills har det inte funnits några bestämmelser i svensk rätt om sådana avgifter. Det regleras dock sedan den 5 januari 2025 i 6 kap. 7 a § i ellagen att nätföretag ska debitera berättigade parter kostnader som uppstår på grund av att nätföretaget

1. hanterar en begäran om att ge den berättigade parten tillgång till mätresultat,
2. hanterar en begäran från den berättigade parten om att avsluta överföring av mätresultat, eller
3. ger den berättigade parten tillgång till mätresultat.

Elanvändarna kommer därför inte att belastas ekonomiskt vid sådana förfaranden där elanvändaren begär att en berättigad part ska få tillgång till elanvändarens uppgifter och när den berättigade parten själv säger upp en pågående överföring av uppgifter. En berättigad part ska också debiteras kostnader som hänger samman med det faktiska tillgänglighetsförändringen, förutsatt att dessa kostnader går utöver de kostnader nätföretaget annars skulle ha haft för rapportering av uppgifter.

Det finns ett till förfarande enligt genomförandeförordningen där en berättigad part deltar och det är när elanvändaren återkallar ett tillstånd för en berättigad part att ta del av elanvändarens uppgifter (tabell III.4). I detta förfarande är den berättigade parten i princip helt passiv, både i förhållande till elanvändaren och nätföretaget. Den berättigade partens enda skyldighet är att fullgöra sina skyldigheter relaterade till tillståndet i samband med att det avslutas (punkt 4.12 i tabell III.4). Till följd av den berättigade partens passiva roll i detta förfarande är det inte lämpligt att nätföretaget ska debitera denna kostnader som uppstår till följd av elanvändarens begäran.³⁹

Elanvändaren ska lämna in sin anmälan om att tillståndet har upphört via elnätsföretagets kundportal. Elnätsföretaget ska meddela den berättigade parten att tillståndet har upphört och avsluta den berättigade partens tillgång till

³⁹ Prop. 2024/25:32, s. 17 f.

mätvärden. Förfarandena kommer i hög grad att vara automatiserade och är därmed inte förknippade med en kostnad per tillfälle. Om förfarandet hanteras manuellt kan tiden att hantera elanvändarens anmälan uppskattas till cirka 5 minuter för en mätdataadministratör med en snittlön om cirka 30 000 kr/månad. Kostnaden beräknas därmed uppgå till högst 30 kronor för elnätsföretaget om elanvändaren återkallar ett tillstånd.⁴⁰

Ei bedömer att de nya föreskrifterna avseende genomförandeförordningen kan ge positiva effekter för elanvändarna. Kraven ska möjliggöra ökad automatisering och digitalisering av processer för att få tillgång till mätvärden. Det medför att tiden från kundens begäran till nätföretagens tillgängliggörande kan kortas ner. Elanvändaren kan därmed börja använda energirelaterade tjänster i snabbare takt jämfört med idag.⁴¹

Genomförandeförordningen innebär startkostnader för nätföretagen eftersom det kräver systemutveckling. Dessa kostnader kommer att debiteras nätkunderna via nättariffer, men med mätföreskrifternas krav förväntas kostnaderna bli lägre för nätföretagen, och därmed även kundkollektivet, jämfört med idag.

Det finns redan idag krav och processer för att nätföretag ska ge tredje parter tillgång till elanvändares och elproducenters mätvärden. Dessa processer ska nu ersättas eller utvecklas för att uppfylla kraven i genomförandeförordningen.

Nätföretagen som ingått i referensgruppen till regeringsuppdraget om Säker och effektiv tillgång till mätvärden på den svenska slutkundsmarknaden⁴² gjorde den sammantagna bedömningen att kostnaderna för att tillgängliggöra mätvärden till berättigade parter kan reduceras genom de krav som ställs i mätföreskrifterna, jämfört med kostnaderna som följer av processerna idag. Kostnaderna för nuvarande processer drivs främst av de manuella momenten som krävs för att hantera en begäran om att rapportera mätvärden till berättigade parter.

Kraven i de föreslagna mätföreskrifterna möjliggör automatisering och digitalisering av processer, vilket väsentligt kommer att sänka kostnaderna för elnätsföretagen att tillgängliggöra mätvärden och därmed minska kostnaderna för

⁴⁰ Månadslön mätdataadministratör 30 000 kr * semesterpåslag 12 % * arbetsgivaravgifter 31,4 % * overheadkostnader 25 % = Månadskostnad 55 188 kr. Kostnad för 5 minuters arbete: 55 188 kr / 160 timmar/månad / 60 * 5 = 28,7 kr.

⁴¹ Energimarknadsinspektionen, Ei R2024:03, s. 128.

⁴² Energimarknadsinspektionen, Ei R2024:3, [Säker och effektiv tillgång till mätvärden på den svenska slutkundsmarknaden, Ei R2024:03](#)

kunderna. Kostnaderna bedöms därför reduceras, även om det finns startkostnader förknippade med att utveckla datasystemen för att uppnå genomförandeförordningens krav. Det är viktigt eftersom antalet elanvändare som vill tillgängliggöra mätvärden för berättigade parter förväntas öka på grund av att antalet flexibla resurser i elnäten och antalet energigemenskaper ökar.

Ei gör bedömningen att ändringarna sammantaget innebär att kostnaderna för elnätsföretagen, och därmed elanvändarna, sänks till följd av de föreslagna föreskrifterna.

I övrigt bedöms inga kostnader uppstå för elanvändarna.

Konsekvenser för företag

Berörda företag

De föreslagna föreskrifterna och de regler som föreslås däri får konsekvenser för nätföretagen på elmarknaden. Det är cirka 175 nätföretag som berörs av föreskrifterna. Även Svenska kraftnät kan komma att påverkas.

Påverkan på företagens kostnader och verksamhet

Ei bedömer att de föreslagna reglerna inte kommer få några ekonomiska konsekvenser för nätföretagen avseende hanteringen av byte av mätmetod, saknade och felaktiga mätvärden, beräkning av mätvärden för anläggningar som bedriver säkerhetskänslig verksamhet och underrättelse till kund. Detta med anledning av att nätföretagen inte behöver investera i nya systemlösningar. Att byta mätmetod från månadsmätning till kvartsmätning kräver förvisso en smart elmätare med tillhörande insamlingsutrustning. Dessa mätare ska vara installerade senast den 1 januari 2025 enligt mätförordningen. Mätvärdeshanteringen för saknade och felaktiga värden utgår från befintliga krav. Det är redan ett krav att nätföretag ska kunna ersätta mätvärden genom en kontrollmätare. Detta infördes 2007 genom Statens energimyndighets föreskrifter och allmänna råd om mätning, beräkning och rapportering av överförd el. Ändringarna i föreskrifterna öppnar upp för att mätvärden kan ersättas på annat sätt om någon kontrollmätare inte finns installerad och kravet lättas också upp genom att kontrollmätare endast ska finnas installerade för högspänningsanläggningar.

Inte heller bedöms det medföra några ekonomiska konsekvenser för nätföretagen gällande hanteringen av att visa kompletterande information om förbrukning och produktion. Majoriteten av nätföretagen har redan information på plats. Det har också varit ett krav på nätföretag att kunna tillhandahålla information om

förbrukning per dag, vecka, månad och år för en period som minst omfattar de senaste två åren, eller innevarande leveranskontrakts löptid om denna är kortare. Det har också varit ett krav att tillhandhålla sådana uppgifter i aktuell tid, vilket också föreslås nu.⁴³

Energiföretagen Sverige har inkommit med synpunkter på förslaget och angett att ändrade rutiner och förändrad hantering av underrättelser och systemutveckling alltid innebär kostnader. Avseende saknade mätvärden samt beräkning av mätvärden för anläggningar som bedriver säkerhetskänslig verksamhet, byte av mätmetod och underrättelse till kund har Ei förtydligat regelverket och anpassat kraven efter hur hanteringen sker i praktiken idag. Ei har gjort en kostnadsanalys för nätföretagens systemutveckling och bedömer att det inte medför ökade kostnader. Ei har inte heller fått in fler detaljerade uppgifter om eventuella kostnader.

De föreslagna föreskrifterna vad gäller de krav som följer av genomförandeförordningen kommer medföra kostnader för nätföretagen. De regler som Ei föreslår för att komplettera genomförandeförordningen regleras i 7 kap. 11 och 12 §§, samt i 12 kap. 2–11 §§. En detaljerad genomgång av kostnader för respektive bestämmelse presenteras i de efterföljande avsnitten.

Nätföretag har redan idag skyldigheter att rapportera och tillgängliggöra mätvärden för elanvändare och företag som elanvändare har utsett, samt till elproducenter och det företag som elproducenten utsett. Genomförandeförordningen ställer dock mer omfattande krav. Framför allt när det gäller identitetskontroller av elanvändare och berättigade parter. En genomgång av respektive kostnad presenteras i de efterföljande avsnitten och i vilken grad förslagen påverkar nätföretagen.

Nätföretagen som ingick i referensgruppen till regeringsuppdraget om Säker och effektiv tillgång till mätvärden på den svenska slutkundsmarknaden⁴⁴ gjorde bedömningen att kostnaderna för att tillgängliggöra mätvärden till berättigade parter kan reduceras genom de krav som ställs i mätföreskrifterna, jämfört med kostnaderna som följer av processerna idag. Kostnaderna för nuvarande processer

⁴³ Detta har reglerats i 12 kap. 1 § i Energimarknadsinspektionens föreskrifter och allmänna råd (EIFS 2023:1) om mätning, beräkning och rapportering av överförd el.

⁴⁴ Energimarknadsinspektionen, Ei R2024:3, [Säker och effektiv tillgång till mätvärden på den svenska slutkundsmarknaden, Ei R2024:03](#).

drivs främst av de manuella momenten som krävs för att hantera en begäran om att rapportera mätvärden till berättigade parter.

De krav som Ei föreslår i mätföreskrifterna möjliggör automatisering och digitalisering av processer, vilket väsentligt kommer att sänka kostnaderna för elnätsföretagens tillgängliggörande av mätvärden. Kostnaderna bedöms därför reduceras, även om det finns startkostnader förknippade med att utveckla datasystemen för att uppnå genomförandeförordningens krav. Det är viktigt eftersom antalet elanvändare som vill tillgängliggöra mätvärden för berättigade parter förväntas öka på grund av att antalet flexibla resurser i elnäten och antalet energigemenskaper ökar.

Ei bedömer att de förtydliganden som införts gällande elleverantörens anmälan om byte av elleverantör och att anmälan ska skickas via Ediel inte medför några kostnader. Ei gör bedömningen att det nya kravet på elleverantörer att inte skicka en anmälan till nätföretaget om byte av elleverantör, om det föreligger en tvist om avtalets giltighet, inte medför några kostnader. Elleverantörer har ett krav att anmäla byte av elleverans till kunders nätföretag. Nätföretag ska därefter bekräfta mottagandet och utföra bytet. Sådana anmälningar medför administrativa kostnader för elleverantörer och elnätsföretag. Dessa kostnader kan undvikas om elleverantörer upphör att skicka anmälningar när avtalet inte är giltigt.

Kommunikationsgränssnitt för elanvändare och elproducenter vid tillgång till och rapportering av mätvärden (7 kap. 11 §)

Ei:s mätföreskrifter har hittills endast reglerat att elanvändare kan få tillgång till sina mätvärden via internetbaserat media. Nätföretag har redan idag kundportaler där elanvändare kan se och i många fall även ladda ner sina mätvärden till ett Excel- eller CSV-dokument. Många nätföretag har därför redan på frivillig basis implementerat systemlösningar som gör det möjligt för elanvändare att ladda ner sina mätvärden via kundportalerna. Det finns således redan grundläggande datasystem för att uppfylla kravet.

Ei har i en tidigare rapport uppskattat att kostnaden för att addera systemlösningar för att automatiskt tillgängliggöra mätvärden till elanvändare kan uppgå till 200 000–1 500 000 kronor per nätföretag. Det kan även finnas ett fåtal nätföretag som behöver vidta åtgärder för att uppfylla kravet. Kostnaderna beräknas därför med utgångspunkt för ett tiotal företag som behöver göra anpassningar av sina

datasystem. Den totala kostnaden beräknas i sådana fall uppgå till cirka 2–15 miljoner kronor för dessa nätföretag.⁴⁵

Kommunikationsgränssnitt för berättigade parter vid tillgång till och rapportering av elanvändares och elproducenters mätvärden (7 kap. 12 §)

Rapportering och utbyte av information ska ske till berättigade parter via Ediel. Ei:s mätföreskrifter reglerar redan att om mätvärden tillhandahålls till företag som elanvändaren utsett och om mätvärdena skickas som ett Ediel-meddelande, ska det skickas i Ediel-format.

Genomförandeförordningen kräver att det ska upprättas tre register om tillgången till mätvärden, exempelvis ska registret visa vem och när mätvärden har skickats till en berättigad part via Ediel. Att automatisera hela processen från en begäran om att någon ska ha tillgång till mätvärden till start av rapportering av mätvärden och uppdatering av register skulle för vissa nätföretag innebära systemförändringar i storleksordningen flera miljoner kronor. Andra nätföretag uppger att kostnaden skulle kunna vara cirka 1 miljon kronor.

Kostnaderna är främst kopplade till integrationen mellan system. Ei uppskattar att det sannolikt kommer att innebära kostnader motsvarande 1–3 miljoner kronor per system som kräver ändring. Antalet systemleverantörer registrerade i Edielsystemet är cirka 120. Kostnadsspannet motsvarar en total kostnad på cirka 120–360 miljoner kronor⁴⁶ om samtliga nätföretag implementerar digitaliserade kontroller av identitet, tillitsnivåer och automatiserade system för datahantering.⁴⁷ Kostnaderna för implementering av genomförandeförordningens krav på register kan därmed beräknas till cirka 120–360 miljoner kronor per register.⁴⁸ Spannet är

⁴⁵ Energimarknadsinspektionen, Ei R2024:03, s. 117.

⁴⁶ Det finns cirka 120 datasystem som kan kräva ändringar till en kostnad på 1-3 miljoner hos de cirka 175 nätföretagen. Den undre gränsen i spannet beräknas därför 1 miljon kronor gånger 120 datasystem, och den övre gränsen beräknas 3 miljoner kronor gånger 120 datasystem. Kostnaden ska därefter multipliceras med tre eftersom genomförandeförordningen anger krav på tre typer av register. 60 nätföretag delar system, därför blir beräkningen inte 175 nätföretag*kostnad/per företag. Kostnaden reduceras av att flera har samma system. Sedan måste kostnaden multipliceras med tre eftersom det är tre register.

⁴⁷ Det är dock troligen en överskattning av antalet eftersom systemleverantörer, enligt Svenska kraftnät, inte alltid anmäler att de ska tas bort från registret när de inte längre är aktiva användare.

⁴⁸ Det finns cirka 120 datasystem som kan kräva ändringar till en kostnad på 1-3 miljoner hos de ca 175 nätföretagen. Den undre gränsen i spannet beräknas därför 1 miljon kronor gånger 120 datasystem, och den övre gränsen beräknas 3 miljoner kronor gånger 120 datasystem. Kostnaden ska därefter multipliceras med tre eftersom genomförandeförordningen anger krav på tre typer av register. 60

beräknat utifrån att samtliga nätföretag implementerar digitaliserade kontroller av identitet, tillitsnivåer och automatiserade system för datahantering. Det är dock även möjligt att arbeta med delvis manuella moment och robotisering av moment om helt automatiserade processer inte lönar sig, exempelvis på grund av att elanvändarna inte begär att mätvärden ska tillgängliggöras i tillräcklig omfattning. Det kommer sannolikt att vara aktuellt för små nätföretag med relativt få kunder och därmed få kunder som begär att mätvärden ska tillgängliggöras. Det uppskattade kostnadsspannet bedöms därför vara relativt väl tilltagen, men ger ändå en uppfattning om storleksordningen av de kostnader som förändringarna kan innebära.

Genomförandeförordningens krav innebär således nya kostnader för nätföretagen. Nätföretagen i referensgruppen gjorde dock den sammantagna bedömningen att kostnaderna för att rapportera mätvärden till behöriga parter kan reduceras, jämfört med idag. Kostnaderna drivs främst av de manuella momenten vid en begäran om att rapportera mätvärden till behöriga parter. Kraven som förslås i mätföreskrifterna utformas så att automatisering av processer möjliggörs, vilket gör att kostnaderna för tillgängliggörande av mätvärden kan sänkas väsentligt, även om det finns kostnader förknippade med att utveckla datasystemen.

Kontroll av identitet för elanvändare inför tillgängliggörande av mätvärden (12 kap. 2 §)

Elanvändare ska identifieras genom att logga in via internetbaserat media, vilket sker genom att elanvändaren anger sitt person- eller organisationsnummer och bekräftar sin identitet med hjälp av till exempel BankID eller Freja eID.

Idag kan inloggning till Mina sidor ske hos vissa nätföretag genom att elanvändaren endast anger användarnamn eller sitt kundnummer och ett lösenord.⁴⁹ Bestämmelsen ställer krav på att elanvändarens identitet ska kontrolleras med hjälp av en leverantör av identitetstjänster. Detta ska ske innan uppgifter och mätvärden tillgängliggörs för elanvändaren.

Från och med den 1 januari 2025 är det krav på kontroll av identitet för en begäran som gäller när elanvändaren aktiverar elmätarens kundgränssnitt så att

nätföretag delar system, därför blir beräkningen inte 175 nätföretag*kostnad/per företag. Kostnaden reduceras av att flera har samma system. Sedan måste kostnaden multipliceras med tre eftersom det är tre register.

⁴⁹ Vattenfall och Ellevio har kunder som använder sig av användarnamn och lösenord, uppgift lämnad till Ei den 8 december 2023.

elanvändaren kan få tillgång till sina mätvärden i nära realtid (det vill säga inte historiska mätvärden). Kontrollen sker genom att elanvändaren loggar in i nätföretagets kundportal. Funktionen i kundportalen används också för att verifiera identiteten när kunden vill få tillgång till sina egna mätvärden. När elanvändaren loggat in kan nätföretaget därmed verifiera identiteten. Elanvändaren kan därefter se och ladda ner sina mätvärden.

Ei gör därför bedömningen att denna bestämmelse inte medför nya kostnader, i jämförelse med nuvarande regelverk. Det beror på att befintliga datasystem och funktioner kan användas vid identitetskontroll, inte enbart vid tillgång till mätvärden i realtid utan också vid tillgång till elanvändarens historiska mätvärden.⁵⁰

Nätföretagets skyldighet att offentliggöra information om hur elanvändare kan begära tillgång till sina mätvärden (12 kap. 3 §)

Nätföretagen ska offentliggöra de förfaranden de använder för att ge elanvändare tillgång till sina historiska mätvärden och hur elanvändare ska begära att få tillgång till sina mätvärden.

Ei bedömer att nätföretagens kostnader för att ta fram informationen kräver små insatser. Startkostnaden uppskattas till runt 100 000 kronor för företag med många kunder och cirka 50 000 kronor för små företag med få kunder. Uppskattningen bygger på tidigare uppskattningar av anpassningar med anledning av nya regler för fakturainnehåll.⁵¹ Informationen ska hållas uppdaterad, men uppgifterna är sådana att de sällan ändras. Ei gör därför bedömningen att det finns en årlig löpande kostnad motsvarande cirka 700 kronor. Det förutsätter att en junior IT-tekniker eller kommunikatör med en månadslön motsvarande cirka 30 000 kr/månad läser igenom informationen på webbplatsen och säkerställer att den fortfarande är aktuell under två timmar per år.⁵² För en senior IT-tekniker beräknas den årliga löpande kostnaden uppgå till cirka 1 000 kronor med en månadslön motsvarande cirka 45 000 kronor.⁵³

⁵⁰ Energimarknadsinspektionen, Ei R2024:03, s. 119.

⁵¹ Ibid. s. 118.

⁵² Månadslön för IT-tekniker 30 000 kr * semesterpåslag 12 % * arbetsgivaravgifter 31,4 % * overheadkostnader 25 % = Månadskostnad 55 188 kr. Kostnad för uppdatering av information: 55 188 kr / 160 timmar/månad * 2 timmar = 690 kr för två timmars arbete. Månadslönen är baserad på lönestatistik från Vision [Så mycket tjänar it-tekniker — Vision](#).

⁵³ Månadslön för IT-tekniker 45 000 kr * semesterpåslag 12 % * arbetsgivaravgifter 31,4 % *

Tabell 4 Estimerade kostnader för nätföretagen att offentliggöra och uppdatera information

Kostnader	Min. (kr)	Max. (kr)
Fast kostnad (startkostnad)	50 000	100 000
Löpande årliga kostnader	700	1 000

Format för elanvändares tillgång till sina mätvärden (12 kap. 4 §)

Elanvändare ska kunna ta del av sina mätvärden i ett format som är allmänt använt, maskinläsbart och driftskompatibelt. Ett allmänt använt format kan till exempel vara via Excel eller CSV. Nätföretaget ska också tillgängliggöra mätvärden från åtminstone de föregående tre åren eller från avtalsstart om avtalsperioden är kortare än tre år.

Ei bedömer att kravet om format inte medför några kostnader för nätföretagen. Nätföretagen som ingick i en referensgrupp i samband med Ei:s regeringsuppdrag om tillgång till slutgiltiga mätvärden har uppgett att de har funktioner i sina kundportaler så att slutkunder ska kunna ladda ner mätvärden till ett vanligt använt format, ofta i CSV-format (Comma Separated Values – kommaavgränsade värden, en filtyp som kan användas i Excel).⁵⁴

Ei gör också bedömningen att det inte kommer uppstå några extra kostnader för nätföretagen att tillgängliggöra mätvärden från åtminstone tre år. Idag finns det redan krav på nätföretagen att tillhandahålla uppgifter om historisk förbrukning för elanvändare som minst omfattar de senaste tre åren, eller innevarande leveranskontrakts löptid om denna är kortare.⁵⁵

Tillgängliggörande av elanvändares mätvärden (12 kap. 5 §)

Nätföretag ska tillgängliggöra mätvärden för elanvändare, vilket redan sker idag. Bestämmelsen ställer dock mer långtgående krav på hur tillgängliggörandet ska ske. De begärda mätvärdena ska bland annat tillgängliggöras via tabeller och grafer och med tidsstämplar. Detta kan medföra extra kostnader för nätföretagen, framför allt i form av systemlösningar.

overheadkostnader 25 % = Månadskostnad 82 782 kr. Kostnad för uppdatering av information: 82 782 kr / 160 timmar/månad * 2 timmar = 1035 kr för två timmars arbete. Månadslönen är baserad på lönestatistik från Vision [Så mycket tjänar it-tekniker – Vision](#).

⁵⁴ Energimarknadsinspektionen, Ei R2024:03, s. 42.

⁵⁵ Se 12 kap. 1 § i den numera upphävda föreskriften, Energimarknadsinspektionens föreskrifter och allmänna råd (EIFS 2016:2) om mätning, beräkning och rapportering av överförd el.

Ei uppskattar att arbetstiden för ändringar kopplat till dokumenten, till vilka data hämtas från databaser för nedladdning av mätvärden, inte överstiger en kostnad motsvarande 40 arbetstimmar. För de företag som har tillgång till en egen systemutvecklare uppgår kostnaden till högst 25 340 kronor,⁵⁶ medan kostnaden för de företag som behöver upphandla en konsult uppgår till högst 44 000 kronor.⁵⁷ Den totala kostnaden för elmarknaden skulle i sådana fall högst uppgå till 7,7 miljoner kronor⁵⁸, vilket är en engångskostnad. Totalkostnaden skulle sannolikt även bli lägre med tanke på de företag som har egna systemleverantörer.

Tabell 5 Kostnad för utveckling av IT-system

Kostnader	Min. (kr)	Max. (kr)	Total kostnad (kr)
IT-system egna systemleverantörer och konsulter	25 340	44 000	7 700 000

Kontroll av identitet för berättigade parter som ska få tillgång till en elanvändares mätvärden (12 kap. 6 §)

Nätföretag ska kontrollera identiteten på berättigade parter som begär tillgång till, eller som fått tillstånd att ta del av, en elanvändares mätvärden.

I dagsläget kontrollerar inte nätföretagen identiteten på den som begär att en berättigad part ska få tillgång till mätvärden.

För att få tillgång till Ediel krävs att berättigade parter ansöker om att bli ny aktör och får ett Ediel-konto. För detta krävs att berättigade parter ingår avtal med Svenska kraftnät, anskaffar ett registreringsbevis för företaget från Bolagsverket och anger vilken eller vilka aktörsroller det gäller (ombud i det här fallet). Ansökan ska sedan skickas in till Svenska kraftnät via post. När en berättigad part är

⁵⁶ Månadslön för systemutvecklare 55 100 kr * semesterpåslag 12 % * arbetsgivaravgifter 31,4 % * overheadkostnader 25 % = Månadskostnad 101 362 kr. Kostnad för utveckling av IT-system: 101 361 kr/månad / 160 timmar/månad = 633,5 kr/timme * 40 timmars arbete = 25 340 kr. Månadslönen är baserad på lönestatistik från Statistiska Centralbyrån, [Lönestatistik – Hur mycket tjänar...?](#) hämtad 2025-01-08.

⁵⁷ Total kostnad för IT-konsult: Genomsnittlig timkostnad IT-konsult 1 100 kr/timme * 40 timmar = 44 000 kr. Kostnaden är baserad på uppgifter från Folq, förmedlare av konsulttjänster [Detta får du i lön som IT-konsult | Folq](#), hämtad 2025-01-08.

⁵⁸ 175 nätföretag * 44 000 kr = 7 700 000 kr.

registrerad på Ediel-portalen och fått ett Ediel-id kan denne anses som identifierad.⁵⁹

Ei gör bedömningen att identitetskontroller av berättigade parter inte medför några extra kostnader för nätföretagen. Det kan däremot uppstå extra kostnader för Svenska kraftnät som kan komma att behöva hantera en ökad mängd ansökningar från företag som vill få ett Ediel-konto. Mer om detta under avsnittet *Administrativa kostnader*.

Nätföretagets skyldighet att offentliggöra information om hur elanvändare ger berättigade parter tillgång till sina mätvärden (12 kap. 7 §)

Nätföretag ska enligt 12 kap. 3 § offentliggöra alla relevanta förfaranden som de använder för att ge tillgång till uppgifter. Enligt denna bestämmelse ska nätföretagen informera hur elanvändare kan dela sina validerade mätvärden med berättigade parter.

Ei bedömer likt 12 kap. 3 § att nätföretagens kostnader för att ta fram sådan information och publicera den kräver små insatser. Kostnaden uppskattas till runt 100 000 kronor för företag med många kunder och cirka 50 000 kronor för företag med få kunder. Uppskattningen bygger på tidigare uppskattningar av anpassningar med anledning av nya regler för fakturainnehåll.⁶⁰

Informationen på webbplatsen ska hållas uppdaterad, men uppgifterna är sådana att de sällan ändras. Ei gör därför bedömningen att det finns en årlig löpande kostnad motsvarande cirka 700 kronor. Det förutsätter att en junior IT-tekniker eller kommunikatör med en månadslön motsvarande cirka 30 000 kr/månad läser igenom informationen på webbplatsen och säkerställer att den fortfarande är aktuell under två timmar per år.⁶¹ För en senior IT-tekniker beräknas den årliga löpande kostnaden uppgå till cirka 1 000 kronor med en månadslön motsvarande cirka 45 000 kronor.⁶² Se tabell 4.

⁵⁹ [Använda Ediel | Svenska kraftnät](#)

⁶⁰ Energimarknadsinspektionen, Ei R2024:03, s. 118.

⁶¹ Månadslön för IT-tekniker 30 000 kr * semesterpåslag 12 % * arbetsgivaravgifter 31,4 % * overheadkostnader 25 % = Månadskostnad 55 188 kr. Kostnad för uppdatering av information: 55 188 kr / 160 timmar/månad * 2 timmar = 690 kr för två timmars arbete. Månadslönen är baserad på lönestatistik från Vision [Så mycket tjänar it-tekniker — Vision](#).

⁶² Månadslön för IT-tekniker 45 000 kr * semesterpåslag 12 % * arbetsgivaravgifter 31,4 % *

Berättigade parter tillgång till elanvändares mätvärden (12 kap. 8 §)

Nätföretag meddelas via Ediel av berättigade parter om vilka mätvärden som ska rapporteras till berättigade parter. Elanvändares mätvärden och utbyte av information ska rapporteras till berättigade parter inom en vecka.

Bestämmelsen bedöms inte belasta nätföretagen ekonomiskt eftersom det är berättigade parter som ska stå för sådana kostnader. Nätföretag ska debitera berättigade parter kostnader som uppstår på grund av att nätföretaget hanterar en begäran om att ge den berättigade parten tillgång till elanvändares mätresultat och för att ge den berättigade parten tillgång till mätresultat. Det anges i 6 kap. 7 a § ellagen.

Berättigade parter ska därför stå för kostnaden vid sådana förfaranden där en elanvändare begär att en berättigad part ska få tillgång till elanvändarens uppgifter. En berättigad part ska också debiteras kostnader för rapporteringen av en elanvändares uppgifter.

Granskning av tillstånd för tillgång till elanvändares mätvärden (12 kap. 9 §)

Vid överföring av en elanvändares mätvärden ska nätföretag säkerställa att det finns ett aktivt tillstånd och att tillståndet utfärdats av behörig elanvändare. En berättigad part ska kunna få tillgång till en elanvändares mätvärden som omfattar mätvärden från åtminstone de föregående tre åren eller från avtalsstart om den perioden är kortare.

Det finns även ett motsvarande krav i 12 kap. 5 § att nätföretag ska tillgängliggöra mätvärden för elanvändare som omfattar uppgifter från de föregående tre åren eller från avtalsstart om den perioden är kortare. Ei bedömer att det inte kommer uppstå några extra kostnader för nätföretagen att tillgängliggöra mätvärden från åtminstone tre år. Det finns redan idag krav på nätföretagen att tillhandahålla uppgifter om historisk förbrukning för elanvändare som minst omfattar de senaste tre åren, eller innevarande leveranskontrakts löptid om denna är kortare.⁶³ Det innebär att nätföretag redan idag har teknisk kapacitet att lagra mätvärden för en sådan tidsperiod.

overheadkostnader 25 % = Månadskostnad 82 782 kr. Kostnad för uppdatering av information: 82 782 kr / 160 timmar/månad * 2 timmar = 1035 kr för två timmars arbete. Månadslönen är baserad på lönestatistik från Vision [Så mycket tjänar it-tekniker — Vision](#).

⁶³ Se 12 kap. 1 § i den numera upphävda föreskriften, Energimarknadsinspektionens föreskrifter och allmänna råd (EIFS 2016:2) om mätning, beräkning och rapportering av överförd el.

Att rapporteringen nu också ska ske till berättigade parter bedöms inte påverka kostnaderna. Nätföretag ska debitera berättigade parter kostnader som uppstår på grund av att nätföretaget ger den berättigade parten tillgång till mätresultat. Det anges i 6 kap. 7 a § ellagen. Berättigade parter ska därför stå för kostnaden för rapporteringen av en elanvändares uppgifter.

Avslut av tillstånd (12 kap. 10 §)

Nätföretag ska avsluta tillgången till mätvärden för en berättigad part om dess tillstånd att få ta del av mätvärden avslutas. Genomförandeförordningen anger grundläggande krav på processer för hur tillstånd ska avslutas. Kraven i mätföreskrifterna har utformats för att komplettera genomförandeförordningens krav. Till exempel regleras att tillstånd avslutas vid dygnsskiften, och inte vid det faktiska klockslag elanvändaren avslutar tillståndet, och att ett tillstånd ska anses vara nekat om en förfrågan om tillstånd inte har godkänts inom tre veckor. Kraven har tagits fram av Ei med anledning av förfrågningar från nätföretag om reglering i föreskrifter. Nätföretagen menade på att onödiga kostnader kan undvikas genom de kompletterande kraven, eftersom genomförandeförordningens krav lämnar för stora utrymmen för tolkning.

Ei bedömer därför att det inte kommer uppstå några särskilda kostnader på grund av kraven i paragrafen.

Register över tillgång till mätvärden (12 kap. 11 §)

Nätföretag ska också tillhandahålla ett register som anger vilka som har fått tillgång till en elanvändares mätvärden, när det har skett och vilka mätvärden ett nätföretag har tillgängliggjort och rapporterat. Registret ska upprättas, uppdateras och tillhandahållas.

Kostnaden per system som ska ändras så att systemlösningar för automatisk uppdatering av register utvecklas har av nätföretag uppskattats till 200 000–1 500 000 kronor. Det stora spannet beror på att kostnaden i hög grad påverkas av hur nätföretagets olika datasystem är konstruerade och integrerade med varandra. Många nätföretag använder dock samma datasystem. Utvecklingskostnader kopplade till nya lagkrav eller behov av nya funktioner delas normalt mellan datasystemets kunder. Ei har till exempel fått uppgifter om att cirka 60 mindre nätföretag delar på utvecklingskostnader för ett datasystem. Kostnaden för samtliga 175 nätföretag beräknas därför innebära kostnader motsvarande cirka 20–

170 miljoner kronor för registret. Kostnaden är sannolikt i den nedre delen av kostnadsspannet för de flesta nätföretag.⁶⁴

Administrativa kostnader

Elanvändare ska själva kunna begära att berättigade parter får tillgång till deras mätvärden enligt de förfaranden som beskrivs i genomförandeförordningens referensmodell. I Sverige saknar elanvändare i dagsläget denna möjlighet. I stället har processer för fullmaktsförfaranden med hjälp av ombud etablerats, där elanvändare tecknar en fullmakt som tillåter ett ombud att hantera elanvändarens begäran om tillgång till mätvärden för berättigade parter.⁶⁵ Nätföretag som ingick i referensgruppen i samband med Ei:s regeringsuppdrag om tillgång till mätvärden har uppgett att den enskilt största administrativa kostnaden vid en begäran om tillgång till mätvärden för berättigade parter utgörs av fullmaktshanteringen.

Anledningen till att fullmaktshanteringen driver kostnader är att det är svårt att digitalisera eller automatisera processen, bland annat då de fullmakter som inkommer inte alltid är maskinläsningsbara, de kan bestå av bilder eller ljudfiler. Det finns inga bestämmelser som reglerar formaten för fullmakter, det vill säga att en begäran ska vara maskinläsningsbar och det finns inga bestämmelser som reglerar innehållet av en begäran eller fullmakt. Fullmakterna inkommer via många olika kanaler. Det går därför inte att styra inflödet till digitaliserade och standardiserade format för Ediel-meddelanden.⁶⁶

Till detta kan också nämnas att det i svensk rätt saknas bestämmelser som reglerar formkrav för en fullmakts utformning. Genomförandeförordningen syftar till att undvika onödiga administrativa kostnader för elmarknadens aktörer. Sådana kostnader ska därför kunna undvikas genom en nationell praxis, där elanvändare själva kan begära att berättigade parter får tillgång till deras mätvärden. Ei avser att föreslå att nätföretag ska informera om att elanvändare ska godkänna att berättigade parter får tillgång till deras mätvärden och hur elanvändare ska gå till väga för att godkänna tillstånd för delning av sina mätvärden till berättigade parter. Tillgång till mätvärden via ett fullmaktsförfarande ska inte vara en del av en svensk praxis för referensmodellen. Ei har därför inte heller infört några sådana krav genom föreskrifter.

⁶⁴ Energimarknadsinspektionen, Ei R2024:03, s. 119.

⁶⁵ Ibid. s. 60.

⁶⁶ Ibid. s. 55 f.

När det gäller underrättelse till kunderna kan det uppstå vissa administrativa kostnader för de fall där nätföretagen behöver underrätta sina kunder via brev. Nätföretag får skicka underrättelser till elanvändare och elproducenter via brev, detta bör endast ske i de fall där kunderna inte har registrerat någon e-post eller telefonnummer hos sitt nätföretag. I sådana fall får nätföretaget skicka brev, eftersom det är det enda möjliga tillvägagångssättet för att nå kunden. Detta är endast en rekommendation och regleras i det tillhörande allmänna rådet till 11 kap. 18 § för att inte skapa onödiga administrativa kostnader för nätföretagen.

De administrativa kostnaderna för elnätsföretagen bör dock vara marginella, då huvudregeln är att underrättelse ska ske via internetbaserat media. Antalet kunder som inte registrerat några kontaktuppgifter överhuvudtaget bedöms inte uppgå till särskilt många, framför allt för de elanvändare som är juridiska personer. Därutöver är kontaktuppgifter till enskilda som huvudregel offentliga.

Det kan även uppstå administrativa kostnader för Svenska kraftnät som eventuellt behöver hantera en ökad mängd ansökningar från företag som vill få ett Ediel-konto, framför allt från de företag som är berättigade parter. Alla som vill använda systemet måste teckna avtal med Svenska kraftnät och betala en avgift. Ansökningar från företag inkommer postledes och processen tycks därför hanteras delvis manuellt.

Ansökningarna kan komma att medföra administrativa kostnader. Ei uppskattar dessa kostnader till cirka 11 589 kronor för Svenska kraftnät.⁶⁷ Det högsta inflödet bör dock ske i anslutning till att reglerna träder i kraft och för en kort period därpå. Därefter kan antalet ansökningar förväntas minska i antal. Den tillkommande administrativa bördan bör därför ske under en begränsad tid. När man väl är registrerad användare i Ediel-portalen är man registrerad tills man själv anmäler att tas bort från registret. Ansökan görs därför en gång per företag och den administrativa kostnaden är således en engångskostnad. Den tillkommande administrativa kostnadsökningen bör kunna rymmas inom befintliga budgetramar, då kostnaderna lär täckas av Edielavgifterna.⁶⁸

⁶⁷ Månadslön för administratör 42 000 kr * semesterpåslag 12 % * arbetsgivaravgifter 31,4 % * overheadkostnader 25 % = Månadskostnad 77 263 kr. Månadslönen är en genomsnittlig lön för administratörer inom övergripande verksamheter i Stockholms län, dit ansökningarna ska postas. [Lön Administratör övergripande verksamhet \(2024\) | Vad tjänar andra? - Allalöner.se](#) hämtad 2025-01-08. Kostnad för administrering av ansökningar antaget 24 timmars arbete: 24 timmar * 77 263 kr/månad / 160 timmars arbete/månad = 11 589 kr.

⁶⁸ Svenska kraftnäts remissvar den 13 februari 2025.

Påverkan på konkurrensförhållanden

Ei har inte identifierat någon påverkan på konkurrensförhållandena på elmarknaden. Orsaken är att de föreslagna ändringarna i huvudsak berör nätföretagen, vilka bedriver monopolverksamhet.

Bestämmelserna i genomförandeförordningen syftar till att främja konkurrensen på slutkundsmarknaden. Genomförandeförordningen ställer krav på att medlemsländerna ska rapportera nationell praxis för hur referensmodellen genomförs i medlemsstaternas nationella praxis. Nationell praxis ska också offentliggöras i en gemensam databas. Offentliggörandet av dessa rapporteringar är en del av de transparenta och icke-diskriminerande förfaranden som införs genom genomförandeförordningen, eftersom det kommer att bidra till att förbättra tillgången till mät- och förbrukningsuppgifter i hela EU genom att öka medvetenheten, skapa klarhet om tillämpliga regler och bidra till att minska inträdeshindren för nya marknadsaktörer som vill verka på EU:s elmarknader.

Bilagan i genomförandeförordningen återspeglar den uppsättning av uppgifter som ingår i referensmodellen. De regler som Ei avser att införa kompletterar genomförandeförordningen och gäller lika för alla, och kommer därför inte att påverka konkurrensförhållandena på elmarknaden.

Annan påverkan på företag

Utöver nätföretag har också elleverantörer tillgång till enskilda mätvärden. Föreskrifterna bedöms dock inte ha någon ekonomisk påverkan på elleverantörerna. Elleverantörer har tidigare haft en skyldighet att rapportera elanvändares mätresultat till tredje parter enligt ellagen. Enligt 9 kap. 26 § skulle elleverantörer på begäran av elanvändaren lämna uppgifter om elanvändarens historiska elförbrukning till ett företag som elanvändaren har utsett.

Det är dock nätföretagen som ansvarar för att samla in och rapportera vidare mätvärden till berörda aktörer. Nätföretagen är också den aktör som innehar all mätdata och anläggnings- och kunduppgifter om elanvändare.

Bestämmelsen om elleverantörers skyldighet att rapportera mätresultat till tredje part i ellagen har numera upphört efter Ei:s förslag till regeringen. Ei har inte identifierat någon nytta med att både nätföretag och elleverantörer ska ha samma

skyldighet att ge berättigade parter tillgång till historiska mätvärden. Detta skulle i stället innebära ökade kostnader.⁶⁹

Regeringen bedömde liksom Ei att det inte fanns skäl att både elleverantörer och nätföretag ska ha skyldighet att på elanvändares begäran tillgängliggöra uppgifter.⁷⁰ Elleverantören har endast tillgång till de mätvärden som nätföretaget har skickat och som har kunnat tas emot av elleverantörens datasystem. Elleverantörer kan inte skicka mätuppgifter i Ediel-systemet. De saknar också fullständig tillgång till mätuppgifter eftersom de endast får mätuppgifter från nätföretagen från det datum då deras avtal med elanvändaren om att leverera el börjar gälla.

Skyldigheten för elleverantören att lämna uppgifter om elanvändares elförbrukning till ett företag som elanvändaren har utsett har därför utgått sedan den 5 januari 2025. Elleverantörer omfattas därmed inte av någon skyldighet att rapportera en elanvändares mätresultat till företag som elanvändaren utsett, såsom berättigade parter. Om bestämmelsen inte hade utgått hade elleverantören riskerat att omfattas av de nya kraven om att hantera uppgifterna på ett säkert sätt och även av kraven i Ei:s mätföreskrifter.

Särskild hänsyn till små företag

Ei har inte identifierat ytterligare kostnader för små företag med anledning av mätföreskrifterna.

Det kan generellt vara svårare för små aktörer att uppfylla nya regler gällande mätning och att dela mätdata med berättigade parter eftersom det ofta kan innebära högre kostnader per kund för att till exempel utföra ändringar av företagets datasystem. Kostnader för ändringar i datasystem är inte beroende av nätföretagens storlek eftersom ändringar i datasystem ofta består av en engångskostnad som fördelas på företagets kunder. Därför riskerar kunder till små nätföretag att drabbas av högre kostnader, än kunder till stora företag.

Det ges inte möjligheter i genomförandeförordningen för medlemsländer att ta särskild hänsyn till små företag. Alla aktörer måste följa reglerna på marknaden. Ei har därför inte angivit särskilda bestämmelser med hänsyn till små företag i mätföreskrifterna.

⁶⁹ Energimarknadsinspektionen, Ei R2024:03, s. 69.

⁷⁰ Prop. 2024/25:32, s. 14 f.

Konsekvenser för offentlig sektor

Ei kommer få ett utökad tillsynsansvar över de nya reglerna och kan också få ett antal nya arbetsuppgifter, i form av ansökningar om att pröva tvister om kostnader för mätning och för att göra mätresultat tillgängliga. Ei gör bedömningen att antalet anmälningar för prövning kommer att vara relativt lågt. Det beror på att de kostnadsposter som driver kostnader hos nätföretagen sannolikt kommer att vara likartade. Efter några prövningar kommer en praxis att ha skapats som ger stöd för hur nätföretag ska utforma avgifterna. Ei kan även genomföra planerade tillsynsinsatser för att säkerställa att avgifter baseras på relevanta kostnader.

Arbetet med tillsyn uppskattas till 20 persondagar per år de första tre åren, vilket ger en årlig kostnad om 100 000 kr per år. Beräkningen baseras på en driftskostnad per årsarbetskraft om 1 200 000 kr enligt Ei:s statistik för personalkostnader. Därefter sjunker kostnaderna och rymms inom befintliga budgetramar.

Ei får även en utökad tillsyn när det gäller kontroll av identitet samt nätföretagens offentliggörande av uppgifter. Arbetet uppskattas till 20 persondagar årligen, vilket ger en årlig kostnad om 100 000 kr baserat på en driftskostnad per årsarbetskraft om 1 200 000 kr enligt Ei:s statistik för personalkostnader.

Ei ska vidare ta emot nätföretagens rapporter om de förfaranden de tillämpar och offentliggöra information och rapportera svensk praxis. Information om de nästan 175 olika nätföretagens förfaranden ska hållas uppdaterad och tillgänglig. Uppgifterna som krävs för att rapportera en nationell praxis är mycket detaljerade. Arbetet uppskattas till 20 persondagar under 2025 och därefter 2 persondagar årligen. Det ger en engångskostnad om 100 000 kr respektive 10 000 kr baserat på en driftskostnad per årsarbetskraft om 1 200 000 kr enligt Ei:s statistik för personalkostnader. Kostnaderna för resurser bör kunna täckas av befintligt budgetanslag.

Tillsynsärenden kan komma att bli föremål för överprövning i förvaltningsdomstolarna. Detta kommer i sådant fall medföra kostnader. Dessa bedöms emellertid som små med beaktande av de hittillsvarande få ärendena relaterade till mätning och rapportering. Kostnaderna bedöms rymmas inom befintliga budgetramar.

Miljömässiga konsekvenser

Ei bedömer att förslagen som kompletterar genomförandeförordningen har möjlighet att uppfylla positiva miljömässiga effekter. Berättigade parter erbjuder

energirelaterade tjänster till elanvändare, vilket exempelvis inkluderar aggregering, energieffektivisering, att elanvändare ska kunna använda el flexibelt. Om fler aggregatorer och andra energitjänsteföretag verkar på den svenska marknaden kan det möjliggöra ett effektivare utnyttjande av elnäten.

Sociala konsekvenser

Reglerna bedöms inte påverka sociala faktorer. Möjligtvis kan förslagen om byte av mätmetod och genomförordningens krav påverka elanvändares levnadsförhållanden på så sätt att man ändrar sina levnadsvanor. Syftet med att byta mätmetod till en högre tidsupplösning är att elanvändare ska kunna bli mer flexibla användare av elnätet och förbruka el när den som är som billigast. Det kan bidra till att elanvändare anpassar sitt förbrukningsmönster och förbrukar mindre el än vad den annars skulle ha gjort, till exempel att man sätter på en tvättmaskin eller duschar när elpriset är fördelaktigt. Elanvändare anpassar sin elanvändning vilket kan skapa andra levnadsvanor och livsstil jämfört med tidigare. Elanvändare kan därigenom få ner sina elkostnader.

De bestämmelser som följer av genomförandeförordningens krav om tillgång till mätvärden kan också bidra till att elanvändare blir mer flexibla. Åtminstone för de elanvändare som ger en berättigad part tillstånd att ta del av dennes mätvärden. Berättigade parter erbjuder energirelaterade tjänster till elanvändare, som exempelvis inkluderar aggregering, energieffektivisering eller efterfrågeflexibilitet. Dessutom är det frivilligt för elanvändare att ge berättigade parter åtkomst till sina mätvärden.

Ikraftträdande och informationsinsatser

Ei avser besluta om mätföreskrifterna i april 2025 och att föreskrifterna ska träda i kraft den 1 juni 2025. Kraven om tillgång till mätvärden följer av genomförandeförordningen. Genomförandeförordningen trädde i kraft den 5 januari 2025. Även ellagen och mätförordningens krav som härrör till genomförandeförordningen gäller från och med samma datum. Ei hinner inte besluta om nya mätföreskrifter tills dess. Ei insåg tidigt att det skulle uppstå ett glapp mellan den period där genomförandeförordningen börjar gälla och till Ei beslutar om föreskrifter. Ei har därför den 20 juni 2024 tagit fram en vägledning för elnätsföretagen om hur de kan uppfylla kraven i genomförandeförordningen till dess att Ei beslutat om mer detaljerade regler på föreskriftsnivå.⁷¹ Syftet med

⁷¹ [Vägledning för tillgängliggörande av mätvärden - Energimarknadsinspektionen](#)

vägledningen var att ge aktörerna vägledning i att ta fram nödvändiga systemlösningar och att ge marknadens aktörer tid att anpassa sina verksamheter till de nya reglerna. Ny Ediel-anvisning för PRODAT och UTILTS finns tillgänglig sedan den 5 december 2024 och börjar gälla från och med den 1 juni 2025⁷². Ei har tagit hänsyn till arbetet med att ta fram nya Ediel-anvisningar och anpassar därför ikraftträdandet utifrån detta. Bestämmelser som rör Ediel-meddelanden börjar därför att gälla 1 juni 2025.

Avseende byte av mätmetod, underrättelse till kund och genomförandeförordningens krav kommer dessa krav börja gälla i så nära anslutning som möjligt efter att Ei fattat beslut om föreskrifterna. Detta beror dels på att det inte krävs stora ändringar av nätföretagen och som också medför marginella kostnader. Genomförandeförordningens krav gäller från den 5 januari 2025 enligt EU-rätten, men också enligt ellagen och mätförordningen. Det är därför angeläget att Ei:s föreskrifter börjar gälla så snart som möjligt för att undvika ett alltför stort glapp från det att kraven blir gällande på högre författningsnivå.

Under arbetets gång har Ei tagit fram en projektsida specifikt för information om tillgång till mätvärden.⁷³ Projektsidan innehåller information om genomförandeförordningens krav, Ei:s regeringsuppdrag om hur regelverket kan införas i svensk lagstiftning och vägledningen. Det har också publicerats information om lagstiftningsarbete och löpande arbetet om att ta fram nya mätföreskrifter. Projektsidan togs fram efter dialog med referensgruppen.⁷⁴

Den 8 november 2024 deltog Ei på Ediel- och avräkningskonferensen där Ei särskilt informerade om genomförandeförordningen och Ei:s pågående arbete med mätföreskrifterna. Ei planerar att ha ett digitalt seminarium under 2025 för att ge ytterligare information om mätföreskrifterna. Några ytterligare informationsinsatser bedöms i nuläget inte som nödvändigt.

Inom ramen för detta projekt har totalt två referensgruppsmöten skett. Ett i oktober och ett i november månad. Ei har tagit fram författningsförslag gällande hanteringen av saknade och felaktiga mätvärden och delat med referensgruppen för att inhämta skriftliga synpunkter. Mer om detta nedan i avsnittet *Samråd*.

⁷² [Genomförandeförordningen – Tillgång till mät- och förbrukningsuppgifter - Energiföretagen Sverige](#)

⁷³ [Tillgång till mätvärden - Energimarknadsinspektionen](#)

⁷⁴ Referensgruppsmöte den 25 mars 2024 avseende framtagning av vägledning till genomförandeförordning 2023/1162 om tillgång till mätvärden samt revidering av mätföreskrifter.

Samråd

Under arbetets gång har Ei haft en extern referensgrupp. Samråd har skett i samma regi i ett tidigare uppdrag som handlade om hur bestämmelserna i genomförandeförordningen kan införas i svensk lagstiftning. I samband med regeringsuppdraget hade Ei ett samarbete med aktörer från branschen och totalt tre referensgruppsmöten. Ei överlämnade rapporten till regeringen i februari 2024.

Efter att regeringsuppdraget var avslutat publicerade Ei i mars 2024 en nyhet på ei.se med information om att Ei lämnat in förslag till regeringen och att det fanns möjlighet att anmäla intresse om man ville bidra i det fortsatta arbetet med revideringen av Ei:s mätföreskrifter.⁷⁵ Totalt har referensgruppen bestått av 19 personer, varav majoriteten ingick i referensgruppen för Ei:s regeringsuppdrag. Referensgruppen har bestått av aktörer från nätföretag, elhandelsföretag, Svensk elmarknadsutveckling, Energimarknadsbyrån och branschföreningen Energiföretagen Sverige.

Ett första referensgruppsmöte skedde den 10 oktober 2024, men var i praktiken det fjärde mötet för att samråda kring genomförandeförordningens krav. Vid mötet i oktober diskuterades bland annat dygnsavräkning av anläggningar som används i säkerhetskänslig verksamhet, elnätsföretagens information till kund vid byte av mätmetod, tiden för byte av mätmetod från månadsmätning till kvartsmätning och nätföretagens underrättelser till elanvändare eller elproducenter vid påbörjande eller övertagande av elleveranser. När det gäller information till kund vid byte av mätmetod har Ei i rapporten *Konsumenter och efterfrågeflexibilitet Ei R2023:04* angett att Ei avser att utreda om bestämmelserna som reglerar elnätsföretagens informationsskyldigheter behöver ändras. Ei presenterade därför ett förslag om att nätföretagen ska åläggas en sådan informationsskyldighet gentemot kunderna. Branschen var dock överens om att de inte såg någon nytta med ett sådant förslag.

Nätföretagen ansåg att elleverantören bör informera kunder i de fall en ändrad mätmetod leder till en förändrad prissättning. Nätföretaget har inte uppgifter om ett byte av mätmetod har sådana konsekvenser eller inte. Nätföretagen lyfte även att alla kunder så småningom kommer ha kvartsmätning och frågan lyftes ifall det är värt att investera i systemändringar när det i slutändan kommer att bli samma mätmetod för samtliga kunder år 2027. En sådan reglering skulle endast resultera i

⁷⁵ [Ei presenterar förslag som underlättar delning av mätvärden och främjar flexibilitet - Energimarknadsinspektionen](#)

en tillfällig lösning. Även Energimarknadsbyrån uppgav att de inte fått några anmälningar från kunder om detta den senaste tiden.

Ei fann därför att det blir svårt att motivera att införa en sådan informationsskyldighet på nätföretagen, vilket medför kostnader men en kortvarig nytta, på en situation som inte verkar lika aktuell längre.

Avseende tiden för byte av mätmetod föreslog Ei initialt att tiden skulle förkortas från tre månader till 72 timmar. Nätföretagen meddelade att det oftast är görbart vid normalläge. Då kan ett byte till och med ske snabbare än så. Situationen blir dock en annan där det uppstår fall som hindrar processerna, i värsta fall behöver fälttekniker tas in akut för att felsöka. I sådana lägen är 72 timmar omöjligt och branschen förutspådde att 72 timmar kan vara ett för hårt krav i sådana fall. Enligt branschen är det vissa som har som policy att ändra mätmetod inför nästkommande rapporteringstillfälle för att bytet inte ska påverka avräkningen. Ei ansåg att detta förslag var godtagbart och medför minst påverkan på marknaden.

Ett andra referensgruppsmöte hölls den 25 november 2024 med fokus på EU:s genomförandeförordning. Ei presenterade författningsförslag och inhämtade både skriftliga och muntliga synpunkter som skulle inkomma senast den 9 december 2024. Totalt inkom skriftliga synpunkter från sex deltagare i referensgruppen. Ei har bland annat tagit följande synpunkter i beaktande. Ei föreslog initialt att nätföretag ska tillgängliggöra mätvärden för elanvändare som omfattar uppgifter från åtminstone de föregående åtta åren eller från avtalsstart om den perioden är kortare. Flera i referensgruppen hade synpunkter på förslaget och ställde sig frågande till vad nyttan är för kunderna att ta del av sin mätvärden så långt tillbaka i tiden. Detta skulle generera en ökad datamängd med tanke på övergången till kvartsmätvärden och kostnaden för lagring behöver ställas mot nyttan för kunden.

Det framfördes att hanteringen av den ökade datamängden som kommer med åtta års historik kräver en kostsam utveckling för ett behov som är väldigt tveksamt och inte riktigt motiverat. Ett sådant krav kommer ge påverkan på hur data ska lagras och arkiveras, prestandautmaningar på nerladdningstjänsterna för Mina sidor och prestandautmaningar i processer för systemen som används för avräkning och rapportering av mätvärden.

Enligt en aktör brukar majoriteten av deras kunder begära mätvärden tre år tillbaka i tiden samt för innevarande år. En annan ansåg också att tre år är en mer rimlig tid, medan det också inkommit förslag om att nedladdning av mätvärden

bör kunna ske de fem senaste kalenderåren samt innevarande år, bland annat med tanke på att mätvärden kan rättas långt senare.

Anledningen till Ei:s ursprungliga tidsgräns på åtta år var att EU-kommissionen tagit fram en vägledning för hur medlemsländerna kan rapportera nationell praxis enligt genomförandeförordningen. För steg 1.6 i tabell III.1 kan slutkunder enligt vägledningen begära sina mätvärden upp till åtta år eller en kortare tidsperiod beroende på när slutkunden flyttade in.⁷⁶ EU-kommissionens vägledande dokument är inte rättsligt bindande utan deras huvudsakliga syfte är att se till att förordningarna tillämpas enhetligt.

Ei anser likt vissa i referensgruppen att åtta år inte är ändamålsenligt och att det skulle medföra höga kostnader till liten nytta för elanvändare. Historiska mätvärden är slutgiltiga värden som validerats och som ligger till grund för debiteringen. Sådana värden kommer därför inte behöva rättas. Ei anser även att tre år är en rimlig tidsperiod som dessutom är i linje med genomförandeförordningen och elmarknadsdirektivet. Artikel 5.2 i genomförandeförordningen anger att administratörer av mätuppgifter ska spara kompletterande information om historiska mät- och förbruknings uppgifter i enlighet med punkt 4 a och b i bilaga I till elmarknadsdirektivet. Under lagringsperioden ska historiska mät- och förbrukningsuppgifter hållas tillgängliga så att slutkunder och berättigade parter kan få tillgång till dem på slutkunders begäran. Enligt punkt 4 a i bilaga I i elmarknadsdirektivet ska historisk förbrukning omfatta samlade uppgifter från åtminstone de föregående tre åren eller från det att elleveransavtalet trädde i kraft, om den perioden är kortare. Enligt punkt 4 b ska detaljerade uppgifter om användningstid för alla dagar, veckor, månader och år göras tillgängliga för slutkunderna i nära realtid via internet eller via mätargränssnittet för en period som minst omfattar de föregående 24 månaderna eller från det att elleveransavtalet trädde i kraft, om den perioden är kortare.

Flera aktörer gav även synpunkter på Ei:s skrivelse om att ett tillstånd för tillgång till elanvändares mätvärden bör avslutas vid utflyttning bör vara rättsligt bindande. Detta reglerades initialt som ett allmänt råd. Flera var överens om att

⁷⁶ EU-kommissionen, Generaldirektoratet för energi, *Electricity metering and consumption data interoperability – Guidance for the reporting of national practices in accordance with Commission Implementing Regulation (EU) 2023/1162*, Publications Office of the European Union, 2024.

detta bör vara ett skarpt krav. Ei har därför flyttat denna text så att det numera är ett rättsligt bindande krav.

I december 2024 delade Ei författningsförslag med branschen avseende hantering av mätdata. Specifikt hur saknade och felaktiga mätvärden ska ersättas och korrigeras och hur mätvärden ska beräknas för anläggningar som bedriver säkerhetskänslig verksamhet. Branschen tog del av Ei:s förslag den 20 december 2024 och skriftliga synpunkter skulle inkomma till Ei senast den 14 januari 2025.

Ei:s författningsförslag och tillhörande konsekvensutredning har också remitterats till nätföretag, balansansvariga, berörda myndigheter, föreningar och energitjänsteföretag. Remissen publicerades på Ei:s webbplats vilket medförde att både marknadsaktörer och allmänheten gavs möjlighet att lämna synpunkter på Ei:s förslag. Remisstiden var tre veckor lång och pågick mellan den 23 januari till 13 februari 2025. Synpunkter och förslag har beaktats och vissa krav har justerats där Ei funnit det nödvändigt eller relevant.

Uppföljning

Efter det att föreskrifterna trätt i kraft avser Ei att följa upp att de nya reglerna efterlevs genom tillsyn inom de närmaste åren. Ei avser även att under kommande år följa upp att de nya föreskrifterna har avsedd nytta. Ei ska också rapportera nationell praxis till EU-kommissionen i enlighet med genomförandeförordningen. Den första rapporteringen ska Ei göra senast den 5 juli 2025. Ei kan komma att begära kompletterande information från elnätsföretag för att kunna rapportera nationell praxis. I samband med rapporteringen kommer Ei att få en preliminär bild av hur nätföretagen tillämpar förfarandena. Ei har också mandat att starta tillsyn utifrån indikationer.

Kontaktpersoner

Sara Carlbom, Sara.Carlbom@ei.se, 016-542 91 35.

Anna Carlén, Anna.Carlen@ei.se, 016-542 91 41.

Rebecka Fischer, Rebecka.Fischer@ei.se, 016-16 27 49.

Bilaga

Om elmarknaden

Sedan omregleringen av den svenska elmarknaden 1996 är handel och produktion av el konkurrensutsatt och kunderna kan välja vilket elhandelsföretag de vill köpa sin el från. Elnäten drivs som reglerade monopol.

Det finns två flöden från elproducent till elanvändare, ett fysiskt och ett ekonomiskt. Det fysiska flödet, elleveransen, går från produktionsanläggningarna via elnätet till elanvändaren. Det ekonomiska flödet går från elanvändaren till dels elproducenten via elhandelsföretaget (elleverantören) och elbörsen, dels elnätsföretaget.

Inmatning och utmatning av el till elnätet måste i varje ögonblick vara lika stora för att elsystemet ska vara i balans. Det regleras genom Svenska kraftnät och de balansansvarigas funktion på elmarknaden.

De aktörer som verkar på elmarknaden är i huvudsak elanvändare, elleverantörer, elproducenter, elnätsföretag och balansansvariga. Elmarknaden är i ständig förändring och nya aktörer träder in på marknaden, däribland leverantörer av balanstjänster, aggregatorer, medborgarenergigemenskaper och gemenskaper för förnybar energi.

Grossistmarknaden

På grossistmarknaden handlas el mellan elproducenter, elleverantörer och stora elanvändare. Sveriges elmarknad är direkt sammankopplad med Danmark, Finland, Litauen, Norge, Polen och Tyskland och indirekt med i princip hela Europa. Inom EU gäller en rad förordningar som i detalj reglerar funktionerna på grossistmarknaderna. Syftet med en gemensam inre elmarknad inom EU är att öka försörjningstryggheten, bidra till hållbar elförsörjning och stärka konkurrensen på elmarknaden till nytta för Europas elkunder.

Grossistmarknaden består av flera delmarknader beroende på de olika tidshorisonterna där elen handlas. Nord Pool Spots **dagen före-handel (spotmarknaden)** är marknadsplats för merparten av den fysiska handeln med el i Norden och Baltikum. Priset för nästkommande dygns alla timmar, det så kallade **spotpriset**, bestäms utifrån tillgång och efterfrågan för varje timme. Handeln sker med ett auktionsförfarande som även beaktar överföringskapaciteten i elnäten mellan de olika elområdena, se nedan. Ungefär 90 procent av all el som förbrukas i

Norden handlas på Nord Pool Spot medan resterande 10 procent handlas med bilaterala avtal, det vill säga avtal direkt mellan två parter. **Intradagsmarknaden** är en justeringsmarknad som ger aktörerna möjlighet att handla sig i balans fram till en timme före drifttimmen om förutsättningarna har ändrats efter det att dagen före-marknaden stängt. Svenska kraftnät har tillsammans med de andra systemansvariga för överföringssystem i Norden inrättat **balansmarknaden** för att kunna säkerställa sitt behov av reglerresurser i realtid på ett kostnadseffektivt sätt.

På grund av tekniska förhållanden uppstår ibland begränsningar i överföringskapaciteten mellan landets olika delar och till andra länder. Sådana begränsningar i elnätet brukar benämnas **flaskhalsar**. Eftersom det alltid kommer att finnas flaskhalsar och på grund av att utbud och efterfrågan av el alltid måste vara i balans behövs metoder för att hantera de situationer då flaskhalsar uppstår. Indelning i **elområden** är en metod för att hantera flaskhalsar inom EU. Sverige är indelat i fyra elområden. Den nordisk-baltiska regionen bildar ett sammanhängande marknadsområde och består av femton elområden. Där kan el handlas oberoende av nationsgränser så länge nätens tekniska överföringskapacitet räcker till. När denna kapacitet är nådd uppstår överföringsbegränsningar som påverkar priset i de olika elområdena. Vid överföringsbegränsningar används en metod som innebär att marknaden delas upp, så kallad **marknadsdelning**. Enkelt uttryckt innebär det att handelsområdet delas upp i mindre områden inom vilka inga överföringsbegränsningar finns.

För att handla el på längre sikt än ett dygn i förväg kan aktören handla **elterminer** på handelsplatsen Nasdaq Commodities. På Nasdaq finns kontrakt som gäller för enstaka dagar framåt upp till tio år. En viktig skillnad mellan handelsplatserna Nord Pool Spot och Nasdaq Commodities är att på Nasdaq handlas ingen el med fysisk leverans.

Slutkundsmarknaden

Den så kallade slutkundsmarknaden för el i Sverige karakteriseras av många aktörer och låga inträdes hinder. Elleverantörer köper i de flesta fall in el från grossistmarknaden som sedan säljs vidare till slutkunderna. Det innebär att priset på grossistmarknaden har stor påverkan på det elpris som slutkunderna betalar.

Kunderna på slutkundsmarknaden har möjlighet att påverka sitt elpris genom att välja elhandelsavtal. De elhandelsavtal som idag finns på marknaden kan i princip delas upp i två huvudkategorier, fastprisavtal och avtal om rörligt pris. I de fall kunden tecknat ett avtal om rörligt pris är det dagen före-marknadens priser som

bestämmer vilket pris kunden ska betala. Om kunden tecknat ett fastprisavtal kommer elleverantören att vilja prissäkra sin leverans, och priserna på den finansiella elmarknaden blir då de centrala för kundens elpris. Det finns även olika avtalskonstruktioner som är en blandning av fast och rörligt pris. Det förekommer också att elleverantörerna erbjuder el från specifika energikällor. Övriga kostnadskomponenter (skatter, elcertifikatkostnader och elnätsavgifter) kan kunden inte påverka på annat sätt än att minska sin elanvändning.

Elmarknadens aktörer

Här beskrivs kortfattat elmarknadens aktörer. Endast de aktörer som är relevanta för detta uppdrag beskrivs.

Affärsverket svenska kraftnät (Svenska kraftnät) är ett statligt affärsverk med ansvar att förvalta och utveckla det svenska transmissionsnätet. Svenska kraftnät ansvarar även för att upprätthålla balansen på kort sikt och driftsäkerheten i det svenska elnätet. Svenska kraftnät ingår därför avtal med balansansvariga som ansvarar för att det är balans mellan tillförsel och uttag av el för de mätpunkter där de har balansansvar. De balansansvariga som inte levererat el motsvarade den förbrukning de har balansansvar för betalar en så kallad obalanskostnad, en ekonomisk reglering som sker i efterhand genom den så kallade balansavräkningen. Svenska kraftnät reglerar obalanskostnader medan de nordiska transmissionsnätoperatörernas intressebolag eSett Oy (eSett) har det operativa ansvaret för balansavräkningen.

Svenska kraftnät ansvarar för Ediel-systemet i Sverige. Ediel-systemet används för att rapportera mätvärden inför avräkning. Det används också för rapportering av mätvärden till elleverantörer och de energitjänsteföretag som utsetts av en elanvändare. Ediel-systemet används och utvecklas gemensamt inom Norden. Alla som använder Ediel-systemet i Sverige tecknar avtal och betalar avgifter till Svenska kraftnät för att använda systemet. Svenska kraftnät godkänner användare efter att de har uppfyllt vissa tester i en testmiljö i Ediel-systemet.

Svenska kraftnät är certifierat som systemansvarig för överföringssystem av Ei. Ei har i egenskap av tillsynsmyndighet uppdraget att granska flera delar av Svenska kraftnäts verksamhet.

Elleverantörer köper el från elproducenter och säljer el till sina kunder. En elleverantör får inte bedriva nätverksamhet.

I Sverige finns cirka 140 elleverantörer som säljer el till hushållskunder.⁷⁷ Storleken på företagen varierar kraftigt. De tre största företagen har omkring 700 000–900 000 kunder. Ytterligare tre företag har omkring 200 000–300 000 kunder. Ett tiotal av elleverantörerna har 50 000–200 000 kunder. Resterande drygt hundra företag har färre än 50 000 kunder. Generellt sett erbjuder företagen sina avtal till kunder i hela landet, men ett fåtal små företag erbjuder endast avtal till kunder i ett visst lokalnät.

Leverantörer av mellanhandstjänster är näringsidkare som agerar ombud för en elanvändare och ingår avtal om leverans av el med en elleverantör. Även näringsidkare som på uppdrag av en elleverantör fakturerar elanvändaren för den el som har köpts, är en leverantör av mellanhandstjänster.

Balansansvariga företag har avtal om balansansvar med Svenska kraftnät, vilket innebär att de har ett ekonomiskt ansvar för att tillförd mängd el och uttagen mängd el alltid är i balans i de inmatnings- och uttagpunkter som omfattas av balansansvaret. En elleverantör är skyldig att se till att någon åtar sig balansansvaret för leveranser i en uttagpunkt. En elleverantör kan antingen själva ta det ansvaret eller anlita en balansansvarig part som har ansvaret i dess ställe.

I Sverige finns för närvarande 34 balansansvariga företag.

Elproducenter förser elsystemet med kraft från sina produktionsanläggningar. Elproducenter kan producera el till exempel med hjälp av solceller, vattenkraft-, vindkraft-, kraftvärme- eller kärnkraftverk.

Marknaden för elproduktion är konkurrensutsatt. Gruppen elproducenter är mycket skiftande och sträcker sig från några av Europas största energibolag till privatpersoner som äger småskaliga anläggningar för vindkraft, vattenkraft eller solenergi. Större elproducenter agerar ofta i eget namn på elbörserna där de både säljer el fysiskt och prissäkrar sig finansiellt. Mindre elproducenter väljer ofta att sälja sin el till en större aktör som i sin tur kan agera på marknaden.

Elnätsföretag innehar ett lokalnät eller ett regionnät. Elnätsföretaget bedriver nätverksamhet, det vill säga att med stöd av nätkoncession ställa en starkströmsledning till förfogande för överföring av el för någon annans räkning och vidta de åtgärder som behövs för överföringen. Sammanlagt finns det cirka 175 elnätsföretag i Sverige. Av dessa bedriver cirka 60 lokalnätsverksamhet, 20

⁷⁷ [Elavtal - Energimarknadsinspektionen](#)

regionnätverksamhet och två transmissionsnätverksamheter eller enbart utlandsförbindelse.⁷⁸

Aggregatorer beskrivs i EU:s elmarknadsdirektiv som marknadsaktörer som deltar i aggregering. Aggregering innebär att kombinera flera kundlaster eller producerad el för försäljning, inköp eller auktionering på alla slags organiserade elmarknader. Ett hushåll eller företag kan avtala med en aggregator om att erbjuda en flexibel elanvändning genom funktioner som till exempel tillfälligt minskar elanvändningen. Aggregatorm säljer möjligheten att använda effekten på elbörsen, balansmarknaden eller till nätföretag. På så vis behövs inte ytterligare el produceras för att täcka ett tillfälligt högt effektbehov.

Aggregatorer är en relativt ny aktör på elmarknaden och det finns idag ett fåtal energitjänsteföretag som erbjuder tjänster för aggregering. Vissa elleverantörer tillhandahåller även energitjänster i form av till exempel aggregering av flexibla resurser.

Energitjänsteföretag benämns även leverantör av energirelaterade tjänster. Enligt energieffektiviseringsdirektivet är detta företag som levererar energitjänster eller andra tjänster för att förbättra energieffektiviteten i en slutanvändares anläggning. En aggregator är en typ av energitjänsteföretag.

Elanvändare benämns som slutkund enligt elmarknadsdirektivet. *Slutkund* definieras som en kund som köper el för eget bruk. En slutkund kan vara både en konsument och en näringsidkare. I ellagen har uttrycket elanvändare samma betydelse som slutkund i direktivet.⁷⁹

Elanvändare måste teckna avtal med dels ett nätföretag för att kunna ta ut el från nätet, dels en elleverantör för att köpa själva elen.

I Sverige finns cirka 5,6 miljoner elanvändare, varav cirka 4,8 miljoner är konsumenter.⁸⁰

⁷⁸ Svenska kraftnät och Baltic Cable.

⁷⁹ Regeringens lagrådsremiss, Genomförande av elmarknadsdirektivet när det gäller leverans av el och aggregering, s. 31.

⁸⁰ Statistiska centralbyråns statistikdatabas, Antal uttagspunkter fördelat på användningsområde (SNI 2007) och elområde. År 2023.

Elnätet i Sverige

Elnätsverksamhet är ett reglerat monopol där elanvändare är hänvisade till sitt lokala elnätsföretag. Avsaknaden av konkurrens gör att nätverksamheten i Sverige regleras av Ei. Ei utövar tillsyn om nätföretagen följer reglerna på elmarknaden. Nätföretagens avgifter begränsas genom att Ei sätter en övre gräns (en intäktsram) för hur mycket pengar varje elnätsföretag får ta ut i sammanlagda avgifter av sina kunder. Intäktsramen sätts i förväg och gäller för fyra år. Av ellagen följer också att överföringen av el ska vara av god kvalitet och att de kunder som vill ansluta sig till elnätet ska få göra det till skäligen villkor. Ett nätföretag kan tillhöra samma koncern som en elleverantör, men företagen ska enligt ellagen drivas åtskilda från varandra.

Elnätet kan delas in i tre nivåer: Transmissionsnät, regionnät och lokalnät. Transmissionsnätet transporterar el långa sträckor med höga spänningsnivåer. Regionnäten transporterar el från transmissionsnätet till lokalnäten och i vissa fall direkt till större elanvändare. Lokalnäten ansluter till regionnäten och transporterar el till hushåll och andra slutkunder.

Transmissionsnätet ägs och förvaltas av Svenska kraftnät. Fem företag har både lokalnät och regionnät. Regionnäten ägs i huvudsak av Ellevio, E.ON och Vattenfall. Lokalnäten ägs till cirka 60 procent av Ellevio, E.ON och Vattenfall och resterande 40 procent av olika privata och kommunala aktörer.

Så fungerar mätning, rapportering och avräkning av el

Av 6 kap. 1 § ellagen framgår att elnätsföretag är skyldiga att mäta mängden överförd el. Mätning och rapportering av mätvärden är en av grundstenarna för att elmarknaden ska fungera. Tillgång till korrekta mätvärden är viktigt för att elhandel, balansering och fakturering av elanvändarna ska kunna ske på ett säkert och affärsmässigt sätt.

Mätning innebär att mätvärden avläses och insamlas av ett nätföretag genom nätföretagets mät- och insamlingssystem. Mätning ska enligt mätförordningen ske i uttagpunkter, inmatningspunkter och gränspunkter.⁸¹

⁸¹ Uttagpunkt är den punkt på ett elnät där en elanvändare, enligt avtal med ett nätföretag, tar ut el för förbrukning. Med inmatningspunkt avses den punkt på elnätet där en elproducent, enligt avtal med ett nätföretag, matar in el från en produktionsanläggning. Gränspunkt är den punkt där olika

Rapportering innebär att mätvärden ska rapporteras vidare av elnätsföretaget. För mängden förbrukad el ska mätresultaten rapporteras vidare till den berörda elanvändaren och den elleverantör som sålt elen. För mängden inmatad el ska mätresultaten rapporteras till den elproducent som matat in el i inmatningspunkten, den elleverantör som tagit emot elen i inmatningspunkten, Svenska kraftnät, om mätresultaten avser en produktionsanläggning som kan leverera en effekt om 1 megawatt eller mer, och till kontoföringsmyndigheten för elcertifikat och ursprungsgarantier. Detta regleras i 9 § mätförordningen. Ett nätföretag ska på begäran av en elproducent rapportera mätresultaten till ett företag som elproducenten har utsett, enligt 6 kap. 3 a § ellagen. En elanvändares mätvärden ska rapporteras vidare till berättigade parter som elanvändaren utsett och enligt de förfaranden som anges i genomförandeförordningen.

Avräkning är den process där energivolymen fastställs, kvalitetssäkras och prissätts för att därefter ligga till grund för debitering. I varje ögonblick måste inmatning och uttag av el från elnätet vara lika stora för att elsystemet ska vara i balans. En elleverantör är skyldig att leverera lika mycket el som dess kunder förbrukar. Balansansvariga har balansansvar för elleverantörens kunder och har ett ekonomiskt ansvar för att mängden tillförd el och mängden uttagen el alltid är i balans i de inmatnings- och uttagspunkter som omfattas av balansansvaret. Har någon balansansvarig aktör levererat för lite eller för mycket el jämfört med den faktiska användningen under en tidsperiod regleras det ekonomiskt i efterhand i balansavräkningen.

Två möjliga metoder för avräkning beskrivs i mätföreskrifterna:

- Månadsavräkning - Avräkning av elleveranser av olika elleverantörer och balansansvariga för el som levereras till uttagspunkter som inte dygnsavräknas. Rapporteringsfrekvensen sker normalt en gång per månad.
- Dygnsavräkning - Avräkning av elleveranser av olika elleverantörer och balansansvariga för el som mäts i dygnsavräknade mätpunkter. Avräkningen sker per kvart och rapporteras varje dygn.

nätavräkningsområden ansluter till varandra och överföringen av elen mäts mellan två olika nät (till exempel regionnät och lokalnät).